GRIJILE I OBŞTEŞTI

La stîna din Sub Munte

— Zic că... tot un drac !
unde înlî-a1tele chiDsă^~T“ t0aca’ S® rumeneau vorbele cnip sa se lamureasca

5* ,ba,ciul «• Udr«- ii»

cniM un . ■ i* ’ o adunăluiă de colibe din carv ol

P"™il, K1(•u .,M opreşti DVÎLto el'»,- h i" C'C* °‘'",a

multe «,i. mai bărbali Srhan- • • a acml Ş1 cele mai
Ilie Udrea era ştiu Şi ““î ™ ai zdraveni el avea.
rătoare a veştilor cp \? « Jî!.1, ’ Şî CU chibzuintă strecu-
dintotdeauna’. £1 2isese «tot un drac» ° ca
base : «Adică ?» Tio™ arac»-, îai cel care mtre-
treaba, şi cu dorinţa de ^ ^ ‘lepft' Se ţinea de baci şi cu
baciul îl stia de pe cînd era^0^ e 1.?îai ^ulte- Şi, fiindcă
Hău, duiâuf mărunt ca
P. nS de brtn^H ta Putini

zise o data Ilie, baciul : s mai

Ilm-fe “ ' glndtad adlnc' de Sfi mal a“dă P' '

„„.,7 f™"’ UCi^;‘ *?"“ ’ Da’ C“m ? totrebâ *™i tare „e- potul
aproape rastmdu-se, din dorinţa de a afla
Atunci unchiul se porni domol, dar cu temei
Domnul e unul. Voievod în ceruri şi pe pămînt Al mare- se “*°K
>»dul dator „ă-5i râspice vorba ivlai
mure. (VI mai... dacă e peste toţi voievozii lumii, de peste toate

timpurile ; fără hodină, fiind fără de moarte.

Se holba Ilarie la vorbele unchiului Ilie, cu interes cicscînd. Do-aia îl şi lăsa să intre de-a binelea în unda jindului. Il auzi pe baci luînd vorbele cu socoteală pe muchea ascuţită a minţii.

~ Dacă e unul, ăl mai de sus, toţi care îl slujesc pe pâinînl îi sînt mai micuţi.

...Şi-acu, de ce dă peste noi riga ungurească ?

— De ce ? se întreba cu baciul Ilarie.

— De ce? Vor să ne cucerească pămînt, bordeie şi colibe...

— Cu munţii ?

— Şi pădurile, şi tot !

— De ce ? uimirea lui Ilarie urca.

— Ca să le fim robi cu întreagă fiinţa şi să ne robească şi sulletul cu credinţa.

— ■■•de ce să ne cotropească locurile şi ce bruma am agonisii şi pe deasupra să ne înjuge la alte canoane ?

— Canoanele...

i " . ,?lnL Nu's doua- Priceput-ai, priceput? se bucura Ilie Udrea ca nepotul a înţeles şi dădu să tacă, mesteci nclmamahga care bolborosea. Era treabă pe care baciul nu o lăsa pe mina nimănui.

Ilarie, un zdrahon de ajungea cu ciuful pînă sub bag- dadia stinei, se apleca la uşă şi la streaşină, era roşcovan şi „11 ţiuia minl.ea“, cum îi spunea baciul. Ar mai fi avut nepotul întrebări eîle stele, dar pe cînd se mesteca mămă- iga de mei, trebuiau aduse la masă cele de trebuinţă : lingurile de lemn ale fiecăruia..., şapte, şi tot atîtea străchini, burduşeaţi cu brînză început şi jintiţa şi... Aşa că se 1 *' irea * mai Vlte jeşte, cu gîndurile trezite din mocneam lor.

„La anii lui, cei către douăzeci, bine e zidit fecioru’ I s mulţumit cum nu se poate de el şi pricepe ce-i spui fulgerat, De-aia îmi şi place a**-1** lămuri. Să ştie !“, îşi **zicea** unchiul sub mustaţa ce-i intra în gură.

. C(,ılalti. afară de Ilarie, aciuiţi pe lîngă Ilie Udrea erau mea vreo cinci.

Cap-de-Bou se răsnise cu cîteva oi dinspre Argeş, chiar de mai departe, de pe. la Ialomiţă. El, Simion Cap-dc-Bou, ţii cu Damian al lui Gheorghe, care tras era de sub Pădu- chiosu Sinăii. Tot împinşi de vremuiri, ajunseseră peste Olt. Simion, Cap-de-Bou, după porecla dată bunicilor, dimpreună cu Damian, se ştiau de ani colindînd cu oile. N-avea Insă nici unul pe undeva o groapă de bordei. Şi-o făceau pe unde-i apuca iarna. Şi de-au avut — mai ţin minte de pe dnd erau copilandri — pe-ai lor, toţi ai casei, i-au vînlurat izbeliştile de s-au băjenit şi au murit. Hoarde rele i-au

zbătut de' s-au risipit pînă în moartea timpurie din boli şi nevoi. Astfel, ei rămaşi singuri, şi-au încropit un ciopor de oi şi s-au haiducit cu el.

Simion era isteţ nevoie mare, dar pe lîngă Damian, mai răsărit cu vreo doi ani, pălea. Pe Simion îl înţepeniseră necazurile într-o încăpăţînare de a duce la bun sfîrşit ce avea de săvîrşit, orice. Damian se alesese din nenorociri, atîtea, cu haz la necaz, tocmai bine împlinindu-se amîndoi, su-şi ducă viaţa împreună. Aşa s-au legat de cum s-au întîlnil. E-adevărat, răstimp de doi ani şi mai bine lipsise <lln ,,obştea" lor, Iăsindu**-1** doar pe Damian eu grija „avutului" ee era socotit al amînduror. N-a ştiut nimeni niciodată pe unde a rătăcit Simion, ce-a făcut, unde şi-a găsit hn>nă şi adăpost. „Pe Simion să-l iei aşa cum e. Din ale lui nu**-1** scoţi. Lasă**-1** cum s-a nimerit să fie. Ce să-i faci ? N-ai ce !“, învăţase Damian din multe păţanii avute cu el.

Intr-o poiană, sub poale de codru, dibuiră st în a baciului ţlic Udrea şi s-au învoit să rămînă, după ce au avut. o tără^Anată judecare a lucrurilor între ei trei : „I’ă cereale I", n zis baciul. „Da’ cil?", trebuia să ştie Djunian. ,,Cît ?, u întrebat baciul. „.Funia’ de an numai pe hr;m;i“, ceru Damiay. „Fie !", st' învoise baciul. Kliicăie.şii îşi ame::- tecară cioporul cu turma Udrci. Turma împlinită, bine îngrijită ; căşăria bine gospodărită. Avea baciul putere de muncă şi bună chibzuială la agonisită. Priceperea şi hărnicia i-au sporit amîndouă numărul capetelor de mioare că, pe cînd au picat Simion şi Damian, s-a chivernisit baciul să aibă şi caii atît de trebuincioşi la dus pe ei bunătăţile stînii, de desfăcut prin tîrguri şi prin sate. Pe brînza şi caşul vîndute să cumpere ori să schimbe cu cele de nevoie traiului lor în munte. Niscai albituri şi vestminte groase,
Mire pi'iilru mîncare... şi grunji pentru vite. Altele-de-ale f.nni si „udoală", adică nişte tărie, trăscău ori ţuică de primă. Bune şi de leac.

— Fetii mei, acu’ i-acu’. Pe ea ! îi îmbie baciul cmd răsturnă ceaunul şi pe masa scundacă se lăţi ditamai mămăliga cit roata carului. Intr-o strachină mare, verde- smărăldie, un morman de brînză de culoarea untului, în bulgări de toate mărimile. Luaţi şi cîte o gură din ploscă ! Să ne fie putere. Aşa, băieţi ! Cătăline, Ioane, Mînzule ! Haideţi ! îi strigă şi pe cei de-afară.

Trecuse soarele bine de amiază, mîncau să le ţină pînă a doua zi. Seara doar jintiţă cu mămăligă din mei... de-a rămas.

Simion îşi făcu un bulz rotofei cu miez de brînză şi-l plimba dintr-o palmă într-alta, abia cuprinzîndu-1.

— Nu te înduri să muşti din el ! îl luă în glumă baciul.
— Ba, că nu ! Dară...
— Dară, îi e că-i frige beregăţile şi nu mai poate zice cîntecele lui, ştiu să răspundă, pentru Simion, Damian.
— Lăcomia..., făcu baciul.
— Ba, că nu» îmi ţin din el şi pe diseară.
— Chibzuit flăcăul ! se minună baciul, dar Damian adaose :
— De-o mai rămîne din el. Că e căpcăun rău.
— Auzi, Simioane ?
—. N-auz ! Vorbele lui nu-mi intră în urechi.
— Ba, le-auzi, Simioane, îl zădărî Damian. Numai că t-i-e bine să te faci că nu.

Simion nu răspunse şi îşi înfipse dinţii în bulzul dus la gură, lacom. Râmase holbat şi două lacrimi grele îi ţîşnirâ din ochi. îşi lepădă dumicatul, în stînga lui, cît o căpăţînă.

— Hai, că ţi-ai ars bolta gurii, Simioane !
— Aş, dădu el să spună, dar îi ieşi un şuierat de ciudă : ochii i se făcuseră mai de bou, că atît avea de bou : doi ochi mari, calzi şi blînzi. Frumos vlăjgan şi sprîncenat, şi cu gene lungi, de să le torci, sub o frunte lată, dezgolită la tîmple. O bărbie crestată adînc la mijloc, buze groase şi-un nas lat în nări, puternic la rădăcină. Toată făptura lui, pe măsura bulzului la care lipi acum şi dumicatul

• I"l II i/ii, din gură, plimbîndu-l prin podul palmei-stîngi în . elalalt.

Ei, nu mai îndrăzneşti ?
- M-am fript rău ! răspunse Simion baciului.
- Bea lapte rece că-ţi trece.

Aşa şi făcu. Ridicat de la masa, nu se mai întoarse. P.ul/.ul ii rămase întreg. Şi-l păstră pentru.seară.

- Ce zîmbre o să-i mai facem !
- Diseară ne-om uita la el cum mănîncă şi...
- îi bun cald, cînd se topeşte brînză de fierbinţeala mămăligii, băgă de seamă baciul Ilie.

Cînd îl ai întreg, după ce alţii l-au înfulecat pe-al Im . cine e mai cîştigat ?

- ...Al care s-a fript o dată !

Se înghesuiau vorbele cu haz. Voia bună îi toropea pe '■nul stomacul primea căldura celor înfulecate. .

*

Sub geana înserării incepu a se auzi un zvon de dangăte 11*• clupnlc c;i înecate.

Aromind înlr-o somnolenţă numai plăcută, sunetele le ajungeau

celor de la stînă înmulţite din ecouri, îmbinîn- ilu se ca înfţînare'a cîntecului de leagăn cînd pruncul e să aţipească. I.şi ţinură cu toţii răsuflarea şi se încordau să distingă zvonurile părelnice.

Auziţi ? făcu Damian.

Parca ! se sfii să murmure Simion.

Nu le am mai auzit ! se minuna baciul.

ŞI iiii-n pe aproape, de la Tismana. Nu-s ale ei. Le :,d ııı doar. ()ri nu doar ale ei...

Unele intr-altele...

- ...Aşa cum se-ngînfi.

— - Ce-o fi ?

— Nu-i dangăt de jale !

— Nu. Sună a bucurie.

— A sărbătoare.

— Ce sărbătoare o fi ?

— Am pierdut şi călindar şi...

— Dar dincotro, ziceţi voi, feciori, a fi să vină zvonul ăsta dulce ?

— De-am şti !

Vreo mănăstire, cumva. Alta 7

— N-am ştiut a fi.

— ***PokHkTr^SSZ**me ıam* **răZniU ^**

lUmeı

l«me...Bdarnoi. MatalC ^ UmWat' bădltă Ilieı Ai vă ™ t

me ştie . mai se amara vreunul. **n-a7intra"!îiîXbiCU**

Păî?1, Se ot5ri baciul Ilie- Pe"' ™ voi

scufundă Ce frumne i <5- ' e aPr0Ple ' : se depărtează, se ţito, cînd mai vătuite.' ascultau bonurile cînd mai înte-

o "Y Siı d"pă baci' W 'ăstigneau

muraţi d £ a m / r ™ * ' <Mm0ni întreSl daı- ™ fe-

«JţwŞfcă nuıs m,ma' -«-«wi

Din toate părţile..,, răspunse Damian.

--pare că..., făceau ceilalţi, li. ceva de seamă, feţilor !

■ Oare om afla şi noi ?

— Poate că...

— E vreun hram, ori...

— Mare sărbătoare.

sS5SssF-~*stis-4!
jas şşsanswas

P , cum i se părea fiecăruia că dintr-acolo se aude vii WnUi'' ,St ciocneau> puneau, răsăreau. Vuiau piscu-
< Şl co iul, le umpleau văile şi le împleteau ecourile.

tutun» : P Ra fie ? 86 întreba fiecare ?' baciul le răspunse

Luciu mare, de bună seamă, dacă nu contenesc de ntil amar de vreme. Şi iarăşi vă zic : nu-i a tulburare şi a izbelişte, e de bucurie şi de mulţămită. Iar în sinea lui ciciul îşi spuse : „Cuvine-se să aflăm ! I-oi îndrepta spre cele patru vînturi pe feciori, să întrebe împrejurimile ce **a** sa fie Ne zvoneşte cumva şi nouă o menire, zic ! Da' cum o fi ? Mai bine ? Mai rău ? Mă clatin si aş rămîne spre bine.

*

rlnnnJ vS-*fi?*?*1 pastra în auz vuirca molcomă de nmne ,h ^Pr ^ foarte : mai mărunţele de prin biserici i nrln • m ? - mai voinice şi mai depărtate, scufun-
rurnvn n Pnn < f nOUri de Pe fund de vai- strălucind cumva pe creste, prelmgîndu-se în ecouri stinse.

Zorile erau viorii şi reavăne toate. Pe iarba de un
w S n rOUa jOlipea sărbătOreşte. Cum luceau în
vesele! Care' cum se ^minase, iar se tălăzuiau

h. „ul'VuV1 SP Oulcase în gîndurile lui iarăşi fiecare în-

inîi"m'TlifT, aflU fU S_ auzim aseară şi acum... Să-i un pe alde. Ioan cu Mmzu către Jiu şi pe... Damian nu

ÎUuh'S C,Ur D?Tan Cătălin descurca în
rr; . ° P®1 ce* „a. t'1: ^â-l mîi pe Simion cu Ilarie*.

Hai, sus . Sus, băieţi, şi la drum >

.... ; u i U o a s e mijeau ochi somnoroşi-urdurosi, <ii mlieban m privirile zgute.

Ilai, săltuti-vă !

Cum / dfidm ă să întrebe unii.

î„,Yl~ T,1ᵛ !rîu', (,11 Mînzu Iua|'-i pc Murga si Tunase I Hcileciţi şi porni(i .spre Tismana. Iar voi, Simioane si tu' lkmo, cu Roibu şi Fintenogu, că-s mai lofen, o luaţi că£?

"e'Va Rîmnic- Că*aţi a afla acum, s ce-i ? Nu se cade sa stam aşa ! Cc-aş mai pleca eu, d ir nu m t lasa trebile, pm ! Aţi

plecat ? ! tună baciul cu **veselie** si cu dorinţa de aflare Luaţi-vă mămăligă şi brînză si pe-a ci vă fie drumu' ! Inţelesu-m-aţi ? '
P

nn **2**??"? de SUb sai ,'ici cu chiuituri. La atîta bucurie nu se aşteptau juncanii baciului Udrea.

Întrebaţi pe oricine, cîţi întîlniţi şi dovediti-mi nri-

-XT **Că nu m i** « "

Tn i înca^ecarea Şi să nu vă întoarceţi fără vesti 1 ?

Tu, Io«ine, Simioane ! Pe cine întîlniţi, întrebaţi-! i ve7i

neir<PrUn "î™ ™ Tlsmana> aflaţi ce se-ntîmplă ce se

pc ti t ex către Olt. Aţi venitără ? Ce-aţi cules ? '

care leZchS?',^? Să"Şi -PUnă în traistă Prinde, dinainte-le. larnita.

cugrija ce o cereau drumurile

pridideau cu graba ducâ de altceva> că nu mai

P iuiat.aui cu giaba şi nu-şi mai încăpeau în piele de-atîta

bucurie. Chiuind, dînd cu călcîiele mai mult a sa**4** si ru

riSiwfPceaUmPă' ,mai-mUlt 3 mîngîiere> porniră unii spre

^ miaZă2i' drum

mai fTduVsÎeîT-T — ^ departe' Totuşi> **cum s~ar** doar , i - *l*?~ ramaşj se

mo«uzira de-a binelea

saplelStÎ **t,ei a™ m- l,eaba** *»«*«:

Ce o *fi fiind?*

Era în **19** de mai din anul **1388**.

în rn ° 21 inai nte' fusese sărbătoare dintre cele ce se seriu roşu, vezi bine. Dar care ? Sihăstriţii de ciobani ei n-aveau cum şti. Fusese sau nu o sărbătoare deosebită *i* '

risinim rJ» Tn **°U ne îngăduie Pe noi să ne mai**

^Sş^oSSfcî^ tine Vreunu] mai

Duminica măcar să coborîm... alţii" NU CU t0tii Pe rînd' întt"o

duminică unii. într-alta

— Să ştim şi noi de ce ne primenim cămaşa

^r^seSi^trdenol:1^ ^ Vreo mîndră a

îi"31 gaSlt ! 11 pute- Fuge de noi ca dracu de tămîie

— ba crezi ! Aşa, zău ! . "

I .;i vorbeau în drum Simion cu Ilarie.

Soarele pe zarea dinspre răsărit înroşea văzduhul. Se pe nesimţite şi nu făcea alta decît să mingîie obrajii îmbujoraţi, cu pielea tare de scorojeala ce le-o dădeau vîn-

loasele nebunatice, primăvăratece.

După ce coborîră grohotişurile repezi, pe sub dealurile i c le aveau în stînga lor mai făloase şi spre umărul lor drept culcîndu-se leneşe pînă departe, pierzîndu-se către fimpia ce se bănuia în nemărginire, ca o apă care îşi lumina cerut deasupră-i, drumurile se desenaseră mai bine

■ i mai blînde se făceau pantele.

Tăceau amîndoi de-atîta frumuseţe. începuseră a sălta '■i'icirliile şi a se înfige în înalt, ca să se zvîrle săgeata către pămînt. Şi tot aşa, neobosite, pe-ntrecute.

— Ia te uită ce veselie pe-aici, măi Ilarie.

— "Hm. Şi noi...

— Las’ ! Ce, parcă pe la stînâ noastră cum îi ? Ce bradet şi ce poiană binecuvînţată ! E iarba pînă la şold. Şi florile în fîn, puzderie, ce miros !

Nene, făcu Ilarie a întrebare.

CV, ma ţîcă ? Ce ţi-e ? întrebă nenea care, deh !, iln,ıı un an să aibă peste douăzeci, iar cel de-i zicea nene, peste un an să meargă pe douăzeci. Dar, vezi că Ilarie ,.lia el ce ştia ca să-i spună nene. Ca să-i spună aşa, era mare lucru, se vede treaba ! Cel puţin pentru Ilarie, Simion '■ra cineva.

/.i Inimoasă se vestea. Dădură de aşezări omeneşti, un pilc de colibe eu cile o încăpere, unele şi cu o tindă dinainte, miile |ie III-,.le tălpici <le buşteni întregi, de te urci înăuntru pe (louil Ireple din bolovani. Altele, pe o latură, în pMun- lilrea acoperişului povîrnil., mai aveau o încăpere, cuhnea, unde domnea cuplorul de copt la ţest pîinea, iar spatele cuptorului se întindea pîna în odaia cea mare, singura. Cuptorul ţinea loc şi de pal, în timpul iernii ; altminteri, ... dormeau toţi^ pe un prichici din scîndură, de la un perete pînă la altul acoperind un sfert din încăpere. I’este el se aşterneau rogojinile şi se înveleau cu ţoale. Cîteva alte gospodării se arătau mai împlinite. Erau şi cu două odăi, prea puţine. Două odăi şi mai încăpătoare, să intre la adăpost toată liota ! Copii mulţi. ,

astfel de alcă-

• li'm'lil.st', .semne că desorim^v? Ş1 P™ U?lle şi fere strele

.... an, si oamenii piinu bnrf^6^ 1?ce Puse devreme în

‘«•niii si treburile îi S '°Ş1 ca au Scă Pat de greul <!<' «'le. Uni săpau în p u m n u l C a p să se a Puce

tt Ln P f mată %%

vazu.se şi, <fu găurile asc^te^tTgnta6 ™ult.n4 le mai >a aminte. * , gata sa Pnnda şi să

V(-zi, Ilarie, frate ?

»™.-a cuPTm7aWelîiâl|'1' JE*1»*-*» «*

de cînd erau împreună la sfîrm u d <rlt. 0 facuse vreodată,

Ii *. imeheş, ?“■

* “icduTtoede?i V!ni0S - -«» *

o^n^SSm^TT **acun *V*cind *Si***

SUb SUbSOara 1Ul

— Văd, nene ! ‘ _

«ii,.*. * ™

—■ Buna dimineaţa, bade ! 1

devreme™'SwîJ ^ flăcăule' Dar înc»tro, asa de

- Pă i î ? ,Ca Smteţl PuŞi Pe cale lungă

«Ilărea. Că pe la5„oi . Unişte £ p^cf pe

<-..m .veaţartide efe‘. ' “™ *»"*»• ™™'- Pwh,

Să avem, cum să riu ?

“droioCtLd0mnUl MirCea’ ~ îndrcP“> ‘opurile Intreabă'l, nene. Văz că

ştie

-1 **cînd i-azîs'frate.' “ !mbrInd Simi<M pe** a11 **^ît** JJarie tăcu mîlc şi-l auzi pe nenea

:

— Dar cum ? Ce domn ?

- îi! ! Păi voi nu ştiţi nimic ? Pe unrîs ti uit i ? Prin codri, prin sihle ?

C[a]m aşa. Sîntem ciobani, coborîm de la căşeria- lui luciu Ilie Udrea, din Sub Munte, cum îi zicem noi.

— Ahaa ! Va să zică d-aia nu ştiţi unele treburi. Noi -am văzut pe vodă ieri... Am fost cu toţii cîţi ne-am sculat la miez de noapte, de-am ajuns la Nucet, la locul numit (ahmaneşti, care a fost mai înainte satul boierului Nan Uilobă.

- La N ucet ?

- La Nucet pe Olt, de-i zice si Co/.ia. De la muntele care ocroteşte mănăstirea.

— Mănăstire zici ?

Da păi cum ? Cozia. Ieri a fost acolo lume multă şi-a lost şi măi-ia sa cu Doamna şi fecioru-său, Mihail Mircea voievod e domnul care ne oblăduieşte de vreo doi ani, dacă nu şi mai bine. A fost la tîrnosirea mănăstirii cu v'adica Nicodim, arhimandritul Tismanei. şi cu Oho ' Ciţi alţii !

Aşaaa ? se minună Simion şi, după el. Ilarie începu :

De-aia..., dar nen-su îl repezi :

■ Tu să taci ! Şi către omul oprit din săpat, începu cu vorba lui Ilarie, „De-aia“, negăsind să spună ceva mai potrivit. Vrei să zici matale că de-aia au bătut si s-au zbătut clopotele a sărbătoare prin toate cătunele şi satele cile au avut clopot.

A lost zarvă mare şj petrecere. Lume, piii ! Lume

< 11 ,a la Trifoiu. Şi voie bună, şi pomenire

cu pomeni vi acatiste, buluc. Ne-am .scos căciulile şi-am dai iu genunchi duminica măriei sale. Falnic domn avem ! Şi să Ci vA/ul popii de la Tismana în odăjdii, cu Nicodim" i npn Nicodim, dch ! II ,^1 iţi 7

11... îşi înghiţi Simion şi cuvînlul singur care-i ieşise pe gură mai Iară să vrea, dus de cele aflate! că de cunoscut n-avea cum îl cunoaşte.

Erau şi de prin alte mănăstiri depărtate, dar si mo- nahn
arhimandriei de la sfînta mănăstire Tismana.... se umflă în guşă
ţăranul, arătînd a şti zice mai pe subţire, pe e~t ^tregul, cum se
cuvine pentru asemenea lăcaş de închinăciune vestit cum era
ctitoria popii Nicodim, arhi-

— (Intui deh_! Că arhimandrit este, făcut de chiar natri- 1
Constantmopolei. Auziră-ţi voi ?

mandritul
iirhu

Amuţiţi erau cei doi ciobani. Ce să mai zică ?

— Şi-acu va duceţi şi voi ?

Tar tăcură, miraţi de ei, de cîte nu ştiau.

*t 5 îta tj eime - Ce 7i de **sfînta** treim'p r Car ^ ^ ierL~ Că ieri' ce mai -> f mmdrete mănăstirea a de s-a tîr- Măcar sa o vedeţi şi merită drumul !

n. ~ Ha*'. nene •' îndrăzni din dorinţă mare să-l liane pe Simion care întrebă ne ţăran •

— Departe-i ?

zssas

f pe ouza apei, ia loc ales, gură de rai
iui &£"** ' A " PăC" să"" făcu l»«Wt In sinea

!0t aţi luat drumu'> nu vă întoarceţi din cale cu ce
t r e b u r i - ni,c.a]o!aLTaluMd ş'i"oulPe to«**■ ^

Da, a fost huiet mare, flăcăilor ! Trăgeau cooilandrH pe "n'

swr4!«. îrjisr, r

numai sfiaia •• k

intrebă^Soi fS sfi£ seama laTe vreT ăfmic^ ^ Asta e diurnul bun? dar voi t>utetî w n imf ?

şk şrr: *vs:* siil

m sfoara ZmeŞului^apuca#'S' su^şi "«j? "
pa tului. La o jumatate de ceas, sub creasta Coziei e si mănăstirea.

1, e şi

- ■ Vă mulţumim frumos şi vă lăsăm în bine •

Cale bună, flăcăilor !

*

Porniră avîntat. Ilarie era numai bucurie. Simion părea

înf«îndurat. Ilarie se ţinea cu greu după nenea.

La fintînă opriră, adăpară caii, băură şi ei.

— Nu îmbucăm, nene, şi noi ? se smiorcăi Ilarie, că-i (’hiorăia stomacul.

- - Rabdă. Cînd om ajunge.

A' um îl văzu bine că nu-i în apele lui. „Ce-o fi avînd ?“ Cflsiră poteceaua şi o porniră în pas săltat. Intr-un tîrziu Siinion vorbi ca numai pentru el, dar din spate Ilarie prinse' lacom vorbele :

— Cîte nu ştim, Doamne ? Şi noi cu oile în munte, cu iii **linele** şi doar cu ce ştie baciul. O mai fi ştiind el cîte eova..., n colindat..., dar luat cu treburile... Să-ţi faci singur de ţoale. Senrn... cădem i'rînţi de oboseală, cînd să-l mai liilrebi **7** Cind sA~li mal răspundă, dacă ne vede picotind yl hiilm **Kf» ne ineoloşmrtnim** în sarici şi să intrăm în somn **ffli** A (le **vine. Şi** lumea **se** vintură, se trece. Cu socoteală ori **fftrrt... Irece...** şi noi cu ca.

Ilnrie ar li avut să-1 întrebe atîtea, dar nu îndrăzni. 1’ren era Simion îngîndurat. Abătut de-a binelea. Nu l-a ţ.Ii11**1** s:i r:e vreodată aşa. Uimirea lui de cînd cu cele aflate de la oaiuenii care stau între oameni, cu gîndurile de-acum wle Iul nenea Simion, spuse fie că nu şi pentru el, dar «ii/.ilc l,oln,,il şi de urechea lui, uimirea i se prefăcu în ceva «'(• nu i.illn miH spună ce esle..., aşa, ca o bunătate, ca o duioşie care **11** inl'ierbinta să vrea şi el altceva. Nu ştia ce. Ar l'i vrut să cînte, să chiuie, că şi o bucurie îl cuprindea.

Simion tăcuse. Mergea cu capul plecat, fără să vadă înainte, cu privirile aţintite în el. Uitase să-l mai îndemne pe pintenogul de sub el. Neîndemnat, calul încetini, se odihnea sau poate visa şi el, ca nenea Simion, dacă îşi muta coada dintr-o parte într-alta... a încuviinţare ?, a tăgadă ? Intr-un tîrziu, de un ceas să fi mers aşa, abia îi auzi glasul, întrebînd cu capul întors către el :

Zici ca (i -c foame, Ilarie ?

Nu mai mi-o, nene.

Acu’ ni-o degrab’ să ajungem. Nu ?

Da, mai bine.

burta calului ^r^rie^li tr SAmion izbi călcîiele de

2wiâ&:^3r?aş

— Mai, nene, măi ! Stai, măi, niţel t

Măi, nene măi, şi matale ! **pârei d?râu".■*»»«•**

Stata» cu

™«gM, u„atti rs's4^r^“"păr "•*-nM
*

un «Lîct'Jen/f mi?™ * *Tt?"*-* **«« *M» de Simion**

sk.15^ â»?H5 ir,r Div?^11
purtarea lui vrednicH ^;^ ^ tacerile lui Simion,
Pînă la capi cu odce nret «f* ^UCe Un lucru. început

m
fjico^miTl^F^a^u^serîoa^^/"^
^^^1^1

rs

m flăcăului. Cu el * baciul se avea cel mâl
t>m<\ adică îl **avva** ca pe cel mai aproape şi la trebi de nad< jde. De mirare că l-a trimis acum şi nu l-a ţinut cu ol.

Ceilalţi de-au rămas la stînă, eh, nu se putea pune mari' nădejde în ei. Cătălin, cel mai în vîrstă — avea douăzeci şi patru de ani împliniţi — nu se îndemna la numea, mai mult deeît cioban ce-ar fi putut să se aleagă de r| *f* Damian — care venise odată cu Simion — era muralii nevoie mare, este adevărat. Avea mult **haz,** dar lăsător :,.i ol, «Teu se îndemna ia ceva şi-l lăsa înseilat. Trebuiau alţii sa**-1** ducă la bun sfîrşit. Avea Damian douăzeci de ani ('1- rra un subţirel, părea mai înalt şi decît Ilarie, dar lirav .şi cu o faţă caraghioasă : nasul subţire, dar lung mai mul! decît ar fi trebuit, strîmt în nări şi cu circă la mijloc, do ieşea osul ea o cocoaşă. Gura mare, dinţii, unii peste alţii, şi cenuşii. O înfăţişare caraghioasă, numai să-l priveşti şi te apuca rîsul.

Toate astea treceau prin mintea lui Ilarie, acum cînd ajunseseră la apa Oltului şi o făcură la stînga pe drumeag, l'înă la mănăstire

cît o mai fi ?

Şi, cu in Simion tăcea apăsat, aproape înnegurat, ca de f'.riji mari, şi dacă pintenogul nu mai era îndemnat, roibul umilirii pe caro îl călărea Ilarie ţinea pasul celui din faţă, caro da semne de oboseală. Ilarie se sătură privind apa maro a OM ului, venind dinspre încotro se îndreptau ei. i«\',iiudii"lo întru întîmpinare. Obosise Ilarie pînă a uita şi do fu;imo, mestecînd în mkilc gînduri, despre ceilalţi doi l'u laţi, porniţi de uncheş Ilie spre Tismana : Ioan şi Mînzu.

,,Cr numi[1] ? îi zice Mînzu. O fi o poreclă ? Dar popa nim I " li botezat ? Mînzu ? L-a descusut baciu', că era Moiiinp Iıı vorlifi, puroi îi e lehamite să şi vorbească. Aşa ţ.l iimiii'o'ilr, Dar rr farr <■ bine făcut, numai că negrăbit — în dnru'lelll, N-an- «usl In nimic, dar ce-**1** pui să facă. laro. Nu cere nimic, niciodată. Se mulţumeşte cu ce i se <l.i. Nu răspunde' niciodată răstit,, plictisit ori îmbufnat. E mereu la lei. Ioan... Ioan e un bălan blajin, cuminte, tăcut. Dar în ochii lui verzi pîlpîie cîteodată o flăcăruie şi ea verde. Nu şi-o poate stăpîni, deşi se vede că în afară nu vrea să arate către nimeni nimic din ce îl frămîntă. Mînzu se plînge de el. Deşi cu Ioan a venit de la Moldova, tot căutînd de lucru. De mirare cum s-au nimerit la stîna badei. Daltminteri au fost la mulţi stăpîni. Şi n-au plecat

r " *M* pînâ ia ",,1 ",t UnUI ? «*M rtipin!

KJ«îa Ioan : «Păi =« J*îS**5**ut cu loan. De-atunci a cu ochii », Mînzu făcea^ntS ^ l0C ' pe unde °" Nu i<>se din vorba lui, cum nu 5 Î 2 « ■ °J Um Voia Ioan- ; col mai mic dintre ăi cîtisînt *u* '? 1,c lodată. nimănui.

fi făcînd ei acum ? se întreS ri° duirea baciului- '«mana- ? Da, e drum bătut *de* a*d,J2?Ts* or fi ajuns la <k ,a n01- Au ajuns, zic, de mult t5 ' de Sub Munte> »e care noi o ştim dinâint^i ei n"au afl at vestea

Veste *mare.* * * Oştire la

I'[1] 'i cum să spună că e Nicodim arf- ţfrn°sită de... (a 'Wdim (dar nu i s-a părut destui arhimandrit) popa j; 11.1 ba dinaintea lui Mircea Voievod^ *T*U/ Care a făcut

[lost, de aceea adăugă spre mare ÎS & b°.ie5ilor cHi vor iviosul popa Nicodim. pe mine un ? e Pîna ?i în gînd), .ca mei la Tismana. Dar acum cheş Ille nu ffi-a dus ™ne, eu, care n-am fost nici te TW8 06 m"° fi trimis Pe imi°n, tocmai la Cozia ?" Tlsmdna, sa merg cu nenea

"des chiar lingăTpă! ElTlimpede^T^ Stînga' Mergeau năzărea că vede nişte săgetări de î^81- **3**e' ba uneori i se uUe' cu luciri tăioase ; era sumerw!™1^ iarăşi arSintie, -•di'eau după gize.

Noianul de ara «lî pastrăvi care
•1,a^ndeva, mănăstirea. Să mai intrph eCa dincotro se
~<>r,ii Indrăznit. Prea era *plecat în* ^ Simion ʼ
">ţe-]e se iviră care cu ţăran/™ at gindun]e lui. Dina- «ub coviltirele ridicate fls -• eʻ evesste cu copii la sîn **<-^elor şi bârl^rS^^a^^ P-e** ** *roata* '' barbl ca de sfinţi de prin icoane *T*
plete ninse

slraie curate, în „cele bune" darîmate, toti

POrneaU SP« vetreTe Lrre' *""*

Il,n'- Simion îşi scoto^m'a ta10i"l/frutelor 5ʻ c4Wre- 1 u mai în vîrstă şi către hătr" ptul celor care se vă- **'"**• * *o sooati i pî„;T'T cu."«Wre. Atît de des I»' <'.'■]> 51 Jno(âia „bună ziua" ori** o mai puse

Pintenogului Dună " ?Ina dm "'jloc pînă " >«- TOWM**1 **sufvSere P CUm ʼ 86 părea «• «4»**Nu l-a mai întrebat Ilarie pe Simion : „De ce doar le «IA l.una ziua ori le răspunde celor mai tineri şi nu vrea să J l . h r Unde vin\C? să-i mai întrebe ? De bună seamă , ,™ :ralmanast!rii ceiei şi-aP0i ne-am face MiulV('." Ş Un lucru atît de raare_ Ba chi£Jr mai

lii.^iuTint^nf ca aşezaril® omeneşti pe valea Oltului „s« lant • cmd au coborît la apa Oltului an întîlnH

«XT»*? CT *S*™ *di" p'S - MSS

/■v..'. ,, • ■■ - ^ 0 a treia> mai îngustă. Unele m i t' ./lmmc. malt, cu uşă în două canaturi sub foişorul N <M, cu pridvoare, nu doar pe stîlpi. „Nenea vede toate fd' i n< ,u. e Pnve? te, parcă le ştie. Trece, parcă ar mai fi ™ nenea Simi0n ? Lto,ba »"1« - lui"?!'aŞsTzicaSt,'lgâ deodată Slmi" do d™ -

— Daaa ! făcu Ilarie.

Vedeau manastirea încinsă cu ziduri tari, înalte si cu ""■lne/e puternice. Se sfîrşeau zidurile groase sus cu '■1 («te ele se vedea, albă, o singură turlă rotundă. ■ '.- ziclun ca o plutire, de ziceai că e o corabie *»lii|;iiralcra coborînd cu Oltul la vale.

^ Hemdemnati se opriră : parcă văzuseră şi ei mă-

'lViceau .'imindoj.

IV, ■ | ||,a|îfi";.;i.,1;i:i ?°pti Si™ ion- ? a^ta ca fiind, intr-un «, ' ' ,'(. ■ riu Jacea altf> decît căsca nişte ochi pnvoKshv, ce-o avea dinainte-i pentru

V. vl.il rumurile iSr;'" tl*' pînă spre
.ir e , , n"" ',V"aU ■■■■' ;.nr ri n.;.i îric:..!.,, lot care si
>U(, sA .se ponwiiHcii îiulAral, acasă.

Din lăiuHru[1] zidurilor ieşeau ultimele pilcuri de călă-

,T , J etnî'. St0JU_r gr0S, ghinluit cu fieră ™ ,

■ .iu date in laţuii să se scurgă calărimea. Bătrîni în toiesre » babe se sprijineau de zid, ferind puhoiul ce ieşea buludt

— Lume, lume !

iinnTr1iJnHe1'0^ fl încăPut ? *9* ziceau, fără să se audă pe altul, drumeţii proaspăt sosiţi

W n'meni , - " ' ' '"'***

df ""

ea?" d%'<»ta Jumea

r ?• Me'S«n di dor »IeieT l> u» Monerw" izbu«

/, ' 'tioa/' înf? «ri ,şj - ?1 Şezuta de sa Int unde Cc *'«' ? în/, Pdra ^im şi ,
serare a dâ "? ?a Şi de atîj
«*». ebS ™ d"cea,'f«».în ^«WutaS?
- »,Cii f s™ "«. <im£Tst'm ?

"'-Vio *Să?'*'"", 'ncii'epiîncin- ,i.
Din drumeag1 ni n care puh'ni nv ■ *'*

>r(i/<*

'.,''1
*£«£***■■ tsnr j1* *st
Apr0ape uitaseră ♦

«r50,w "*-
ni?le fione ?i

Mssaâ ş%ţD "Fii "°i *

n _
;ic'* asa z,Vi -
D<m,«W ca// /

~*"uon
nene ,
' hi"- O-Pâ mine /

»"'-0 veselie S ochii la '-nene^I-T1' ca de vîrsl-i
~ Se ™»SH «nd Codată.

Zi"du-'/ «u"pSî Iu* adres«, îi MH de „ «!"• waîcie^ ac*£& ?,a"f ™»™r'n-

'«"*-1 în i,e ™S":te' « «U^TSSL™ We nimi, <"'UKârdeCbrat.SPUSese

Simio^PSiani^ e d<>
«îmion.'din "eft- d U J > a - d r ' U

^ri^;,;:--vr X: R-

**""*dreapt?'-s-™ b ....

Ja P.f>.?nu;, au rihnn ' '"" v«
I,n,as '"K/n,. N|

îft

l"im' şiPotoPulăsta de
de toate. Vă voi înfruDta îi nl ăsatdin bel?ug
i'lilorulsfîntului lăcaşului aceftlil01 mila măriei sale-

dinWseSm^ ^ Pe măSUră Ce le ară*a frumuseţile proaspăt aşezate^aicTe'

mări^sa*]^ dinain,tea zugrăvelii
său Mihail. îi vedeţi aî£m rW MlfCea cu doamna şi fiul castaniu, că de nffe
usurâ bTn. ^ înne§™ Pe
zvmtată se scutură de văpsea Fi vr? r ' tencuiala ne~ cu stele de aur
Măria sTar» flPe un cer albastru
peste pletele negre. încins cu f v?ievod al tării
i se lasă pînă la jumătatea mi Saloşu1' Peste tunică, tine împreună
ciTatăf chivS ^ Fec}or]il Mihail, monastire, Si el, Mihail vedeţi ' 6
mi?ătişează sfînta
Aici, în dreapta lor fecioara ™ r, lncu,nunat ca prinţii, intr-un jilţ. Şj e]
bogat împodobitPruncul în poală, şezînd
atare. A*,, numai deseZî coito^ P,n" aaort **»
greu sa-ţi faci idee pe fondul S t- Ce Va sa fie - neţm, ori putred stacojiu
Aici vor f? ' aProaPe de vi- bite vor fi altarul şi uşne\4părISj ••
Impodo-
s>-a uscat bine hramul sfintei mm :Ur?' lncă nici nu
Dacă le-a arătat m Ho • - s*m ; sfînta treime,
evlavie ce era de" văzut î^ mTnrlr^1C-U Şri->â Plinâ de luarea aminte de
felul cum se înV-nf ^IŞGzamirit' le atrase afară ai bisericii. Le vorbi de,n U
peretii pe din" înalte şi strimte. Ilarie sTde i “'catura ferestrelor
ales de istovirea la care îl suDunpf drumului, dar mai il năpădea fără
cruţare trudif sfde n oU ?emiluita, ce învăţătură, despre care'auzea
sivtdJT^ - pentru el
era prăbuşit în sine aproaDe + P 'u lntîia oarâ,
îl Privea însă pe *Simion* ^ ^ *beZna* din eL Dacă
nahui cunoscut lui („de' unde ? ^ctad^1 ^ ^ T" **cocirjat de ceie**
aflate, ea pe ee"a"de J, ^

delotl,lr£eerâUmai'™ mn'i“ din ce ? Nenea nu un zîmbet luminos
îi înfrumuseţa Z ”• Senin, încâ
dntare neobişnuită îl îmbSa Ar f mciodata fata- O în- «ai 1
întrebat multe S5SSL SuS ^

Simion era altul, cu totul altfel decît i se pău^e Im de cînd l-a cunoscut. Păruse

arătat pe rînd fratele Sion şirul chiliilor bucătă- n '' |M'(.'K lsu1'
arhondana, trapeza, zidurile de cetate ale m.m.islirn ca, la nevoie, să înfrunte urgii
—, ^ o» iiiiiuiiie urgii.
Au ajuns şi în chilia monahului. O masă, scaun cu
"•ii, un dulap şi prichiciul, ocupînd fundul chiliei Pe r 11 albi.

Droasnet r> ____... . re
... ,^ uv,iwx) xunaui cniiiei Pf*
. I11.311^1- Proaspeţi, o icoană străveche : ceata sfinţilor >1." i, călăreţi cu lănci, săbii şi cu nimburi aurii în jurul iiprlHor, pe un cer ce fusese senin, albăstrui-deschis """ mtun fat de fumul luminărilor din tricherul de I •• 'l,'is aîa U fiî 8r fU deschi ?e două c ărţi. Mineiul lunii mai.
î„ greceşte " "■■■"»■*• în şi un

Lui Ilarie nu-i mai era foame şi nici nu-1 mai îmbiau "MUfiee din nenumăratele bucate rămase de la ospăţul -l- miesc al tirnosirii. Voia să cadă pe rogojină şi sâ iX ml i un somn adînc, atotbiruitor.

(•m'i ■ ~îl «pU <Jine' ?ătiorUl, e Ilarie ? î] ^trebă Simion,
i \ se- . , vedea Pe faţa-i schimonosită ca d-o
"-•*. dureri afurisite, strîmbată de neputinţe si supusă

l., Sin™ arc_ * mal 6 f0ame_ tri ^K ' h

(să răspundă Ilarie ? îi era ruşine. Nu putea să-si
srwgî 5 i prin vorbe; lâcu !ndiriit!o
~ Hui, mai bine să le culci, băiete ! fură vorbele lui
»ncMpcifilc d(> Darie. Frate Sioane, să-l **culcăm** De

.... P,ISI'_ ^ Simio" « «rtt»

....

Do ((-ni plocat do In *sfînf;i monnstim Ho i*i T* I
m|t, n.le Scbastienc ? f„ prim» KCi *t*
Sion lui Simion. Acesta nu răspunse numaidecît Sion ni mă . trai printre anagnoşti cel mai isteţ. Nici un citeţ dmire noi nu ajunsese să se descurce în citanie **slavonească** şi in textele greceşti ca tine ! Părintele Ilarion, dascălul los-iu e slovenie, a fost mînios pe tine. iar dascălul
|M|('
Danul, carele ne_învăţa slova grecească, de cum ai dispă- 1 ut iară de urmă şi n-a mai nădăjduit că te voi. întoarce
— după cîleva.luni —- a *zis* : „Păcat, era cel mai bun citeţ pe care l-am avut de cînd învăţ eu pe anagnosti. Păcat <" De ce ai plecat, frate Sebastiene ? De ce ?

— Eh mi-e prea greu să-ţi răspund dintr-o dată. frate le'-?ă. Im¡amîni răspunsul, asta îţi fac rugăminte! , !ngadui . Smt multe de spus, Dumnezeu mi te-a scos m cale. Nu mai pot. Nu mai puteam, dar...
- "77 Ce nU, n^ai puteai ? Ce nu mai poţi ? voia grabnic •sa al le monahul.

; _ Sînt plecat din Topolniţa de cînd ? Iacă, peste cîteva luni m toamnă, se împlinesc doi ani. Multă vreme, nu ? hi, dar nici acolo nu mai puteam rămîne.
- **~77** De ce ? '^tia ®ion> dar v°ia CU dinadins şi neîntîrziat sa atle şi din gura păcătosului.

De ce ? Mi-e ruşine a—ţi spune

— Mie ?

•— Pînă şi ţie, frate Sioane !

Atunci nu-ţi sînt frate ! Nici nu ţi-am fost vreodată.

— Nu mă amărî mai mult.

■ Atunci ? apăsă încă o dată monahul.

1— Ţi-oi spune...

— Acum să-mi spui. Mie nu mi le spovedesti. Hirotonisit nu sînt, ca să te şi împărtăşesc. Zi ! Zi, măi. omu’ lui Dumnezeu !

— Al lui Dumnezeu ? ! Al Satanei !

, , ~ . La s’ să zica al;ii asta- $tiu eu destui care sînt diavoli întregi şi catapeteasma nu-i trăsneşte nici cînd sînt în altar. Te ascult.

„ ' " bine, ţi-oi spune ca unui frate şi, jur pe cruce ca ruşinarea mea, ea m-a gonit de la învăţătură. Da’...

— Spune odată ! Nu mă fierbe şi nu te mai chinui

~ Am pieacurvit ! Fratele Sebastian puse capul în pămînt, nemaiputînd îndura oţelele ce le bănuia ascuţin- du-se in ochii verzi - argintii ai diaconului Sion.

Un hohot de ns al monahului făcu să se cutremure bolţile joase ale arhondăriei, unde se retrăseseră, călugării fiind la slujba vecerniei. b

Ha, ha, ha, ha ! Pentru asta să laşi învăţătura ? Să jWii'.'isrşli sfînta monastire ? Să fugi ca un neghiob ? Ha, Im, ha !

Srbaslian, nenea Simion, cioban la stîna Udrei, îl privi IUI ne :

Cum ?

Cum ? Păi, decît să ajungi sclav năravurilor lui Ouau, ori alte apucături şi mai scîrbavnice — nu le mai pomenesc — mai firesc e să ai o ibovnică.

Frate Sioane, dumneata îmi spui aşa ceva ?

Vrei să mă mărturisesc şi eu ţie ?

Cu ce mi-ar uşura păcatul ?

.Şi-atunci ? Să iubeşti nu e păcatul cel mai mare.

Să păcătuieşti- ? E omeneşte.

fîine, dar..., se îndrepta spre mînie Sebastian.

C ’e spun canoanele ? Ai vrea să mă întrebi. De n-ar li parat.nl, n-ar fi nici mîntuirea. Cine ar ridica piatra, să...

Biblia e una şi viaţa noastră...

Viaţa noastră e în Sfînta Scriptură.

Noi sintem creştini, Tetravanghelul condamnă...

Condamnă ? Să laşi învăţătura pentru că iubeşti o futil V () I i11 ? Care era ?

I.a rr ţi-ar folosi să ştii ? Mi-ar uşura vina ?

•Şi... ai fugit ca să te înfrîngi, să te mîntui sau doar I IIMI scapi de ea ? Spune drept !

Am iubit-o.

tfi-iit părăsit-o. Cine era ?

Tinca...

linului NTintri mnnastiri ? Ţiganca ?

IVnliu miiir nu era nici roabă, nici ţigancă. Era Irmclii Mim |)i\ i]ţn\trn mm.

Fum Ir li urnii;» ! ,Ş 1 ai fugii. Sarmaua Tinca !

Sărman tir mine, tirttlosul ! se învinovăţea Sebastian.

— Tinca născu un prunc şi la puţin timp a murit... de lingoare, de dorul tău, al citeţului de ispravă care erai, anagnostele care îi băga în cofă pe toţi învăţăceii părintelui Daniil şi ai lui Uarion. Ce rău le-a părut amîndurora că ai plecat ! Ai fugit. Ai omort-o pe Tinca.

— Am omorît-o, păcătosul de mine ! Doar am vrut...

,A' vjlut. 'N:a 1 i ?tiut ce vrei. Tinca era şi iscusită şi lhţ< a (a. Viednică şi deşteaptă. Pe deasupra şi frumoasă coz. Ai ucis-o. Copilul trăieşte.

— Unde-i ?

— La Topolniţa ! L-a crescut mama fetii care şi ea s-a stins. A împlinit doi ani Sebastian.

— Se-bas-ti-an ? silabisi murmurat Simion Cap-de-Bou.

K

— Sebastian, da. Cine nu ştie că e al tău ? Doar egumenul Antim Nu i-a spus nimeni. Nici părintele Daniil, nici dascalul Ilarion, nici nimeni dintre învăţăcei ori dintre monahi. Creşte la sfînta monastire. Au roabele lui. E leit taica-sau. Baiat zdravăn.

— Nu mai am nimic a-ţi spune, trate Sioane.

— Ai greşit faţă de...

. Faţă de Dumnezeu ! se mînia pe el însuşi, Simion ciobanul pe fratele Sebastian.

Faţă de oameni şi faţă de tine mai vîrtos ! Te-ai _ ciobănit. Aşa ai socotit mai bine. Rău ai gîndit, frate ^',aiene' Aiadus moartea şi te-ai îngropat de viu şi pe line , ee-ai sa iaci de-acum încolo ?

m l 7ogS|0ane frate' ia_mă cu tine la s]u.1bă '[redacted] Trebuie să

-- Dacă î-ar aduce alinare... Dar e prea puţin. De |i-ai aduce îndreptarea.

— Care ?

- Sa te întorci la carte! Rămîi aici sau... du-te la n ismana MarUirhs^te arhimandritului Nicodim, om odată, şi nvăţat. Vodă Mircea şi l-a luat sfetnic de taină. Păr tm e acum acolo ?coala de citeţi. S-ar bucura de te-ai înfăţişa iarăşi lui.

— Mi-e ruşine ! se spăşi Simion.

— Mărturiseşti.

Nu-i de-ajuns.

Asta aşa-i. Dar întorcîndu-te la anagnoşti — printre care erai cu mult deasupra orişicui — ţi-o mai spun o dată tc pocăieşti prin învaţare.^ Supune-te caznei ăşteia, îţi spune fratele tau de învăţătură — peste care, iarăşi îţi spun, erai cu mult mai sus decît eram eu — diaconul Sion.

— Eşti diacon ? se bucură fratele Sebastian.

Şi mă hirotonisesc aici, la Cozia, curîndă vreme.

I,a.';;'i-mă să te îmbrăţişez ! şi fratele Sebastian îl şi i M | .1 ii fie straşnic pe colegul lui de la şcoala de citeţi a Ju|i"lni(ri. Apoi întrebă : Mergem la sfînta slujbă ?

Nu eşti obosit ?

Ducă mă rog, mă odihnesc.

A rînnas în biserică, răpus în rugă, şi după ce slujba
* II Ml i I Vi 1, .şi toţi călugării s-au răspîndit pe la chiliile lor.

•'iihI pe ferestrele cele înalte ale sfintei mănăstiri se /Im i iuinptea, lăsînd să treacă un vineţiu-roz de lumină, Hlniinu Iralelc Sebastian îngenunche, sărută piatra şi ieşi. thi iul ii».; Ar bătrîn îl încrucişă tocmai cînd, cu sfială, ca mi nu i trezească pe cei dinlăuntrul chiliei, apăsă pe i li nmprt. Gîndea că şi fratele Sion adormise. Diaconul îl «linii, dar nu dădu semn despre asta. Insă văzu că îl tre- M-i.lr pe Ilarie, care dormea la celălalt cap al priciului, Mipliixlu-i : ,,Ilarie, hai, băiatule, să mergem. Hai, scoală î llmte plecăm ! încetişor, să nu-**1** trezim pe fratele Sion.“

Ce, iar fugi ? Frumos îţi stă ! Am vorbit de-a surda eu tine oare ? ! strigă diaconul Sion că Ilarie se trezi de-a IHIH lea, speriat. Nu ai nimic a-mi spune ? îl întrebă, dar [1] • • ini.111 lacu. Doar pentru Ilarie avea îndemnul: „Hai, mlii i aii. Plecăm !“

Ziceam că mai stăm ! îngăimă Ilarie printre căseă- lui i ,j intinsori.
I)ii~lc la cai. Plecăm acum !

AlıIM Ieşi Hurie cft diaconul Sion îl năpădi cu buruiana V»M IIPlIII Iul mimul tlnjnnă :

N MI nimic ii nil spune ? O to-ani sfătuit? Rămîi in prteiil V Cu Iiininiili n o învii ţ»[1] Tinca şi nu-ţiajuţi copilul (' învii Invllnilii'le pe tine,**1**1 m ti i i ii nc I (i-ţ i mintea. Asta (i lic pedeapsa. Ce al de zis ?Iiulură-te măcar ck> line !
I le eepil !

Fratele Sebastian se codea să dea vreun răspuns, deşi IIMIII ar fi vrut. După îndelungă tăcere, aşteptînd totuşi o \ oi hă, Sion nepotolit şi mai aprig din nemulţumirea ce-i. da Telul de a se purta al lui Sebastian, urmă :

— Nu se poate, să fii tu ăsta ! Să ţi se fi împietrit în aproape doi ani inima ? Să ţi se fi trezit mintea de ţuică

isg*tgg«« *■ »

în ăasd:rn,C POrUnCea glasul diaconului. *Urmi^mge*

*« “ofsS sbc‘„epŞu“baSlil”® d0tan> î^P«litatuto !

Citeţul Sebastian strînse mai tare din fii,-; • răspunse nimic Diaconi,i c;~ - / Gar lar nu

- De sCăsfl!iv Sion întoarse foaia şi zise altfel
te ţii ! Pînă şi tu care[1] aTdîfw rT de f Qarte nu Ii_a fost să citirea, te-ai lepădat 1 Avem atîtea J f deprinde
spunem mai departe la S m u ® J,nvaţat să le Să ştii, frate Sebastiono *L 1* *multh* Ce lucru mă^ţ •' cartea, ceea ce faci tu acum p *rt* ^ .atunci, lăsînd maşa şi-ai arăta gol dinain’f *A* Şi Cin^ ai d.escheia că- ăştia, cu oamenii ei mintoşi TuVpuşmamlor, pieptul ţării neam ce are aici unr^fi Z' < lepezi de ridicarea unui necurmate. Păcat ! Mare VînZoleli
la minte, te-aş ierta dar cînd ’ pt - | un nepricopsit mai gîndeşti. Ar fi pentru fratele ® Stl‘ia ! Poate te bucurie. Nu te îmbrăţişez. Mi-e JS! M? nf- ^ ™are tc-am putut convinge n.,™ Sr®u- Ma îuşinez ca nu **poză /*** *te*

°Z7â% cT"ZeU f - *® albâ ta ««nto lui
nu-to în căile talc! ci (,rCT'. ul bunătate şi putere.
nici că ar mai fi nulnf *rl* ~ ’i conul Sion. De dormit (■îiiliei ca perAm
-.--a. închise uşa
plccă între-ale lui. «oarme inca înăuntru şi

Simion rămase Simion — se vede tmlvi 1 ce de-a surda au fost vorhpln *A* llea?a ~ de vreme vingă pe ciobanul Can-do-P^ e.dure„re> şutind să-l con- anagnoşti de undeva? ToDolnita3 ^ !£toarcă la şcoala de fie iarăşi ca acum 5oi Cozia_ Să
asemănare. ’ Sebastian cel fără de

Sâ îl cunoaştem

In fc^rLSmlrmers0UrL1UAiuL°c-tUlr *«* de ™le- » **zice. Do pe „„de aurfi ? B-i cS**

32

"' 'il" !"' l»1*’ Haţegului şi Făgăraşului, de ne-am fetiJ- hIl •" ■< **1**1<1 la la... **Turnu** să fi fost ori... cum îi zice Iv Trecurăm Vedea **şi... mi-am uitat. Să-n** ceapă minerala (!c pr acum ? Sînt In putere. **Bunicu,** la optzeci
•**li mu nnin la** strană in **schitul nostru de lemn** din Peşti- V‘"" Mu mai cin ta după ceaslov rugăciunile, le zicea pe **tliiutl.il**.1 . i.r ştiu, vezi bine, şi eu..., **de pe acuma** să-mi "Il ‘ • I\li <11 aduce **aminte." Şi către Cătălin, care** intrase mare a căşeriei, unde baciul Ilie rînduia **bur-** l,'lr I" păstrare, pînă cînd o strînge gtîtea eît să "" 1 ii' ■ coboare cu ele la tîrg :

1 al aline, mai **îndeamnă-te** şi tu, mâi băiete! Ce
I 'lil.i i (.ij /'lumeţului ăstuia de Damian ?

A.lira re, baeiule, nu eşti mulţumit de mine ? se
■ n|i,na hamian auzindu-l că-î vorbeşte de „nu tomna cum 111 ,H‘
I (> u niă strădui să îndemn cu cîte o gluma şi
I»- «Mu. şi pe mine ; să uit greul şi zorul că. acuş, iacă, patru dintre noi, i-ai trimis la preumblare, să se IHMIIHM:.ra zic, să-ţi fi fost gîndul — iar noi tragem şi I" nil II ri. Cătălin — spui — să-mi dea mie pildă ? E mai un IIU I mn...

Mai bat rin, zic, făcea ca să se dezvinovăţească ba- ' ml. ;..i nu **1** supere. Ştia, „dacă te pui rău cu ei, nu-ţj mai lac iun rit fărrau înainte, aşa că bine e a fi împăcat eu i i Mai riu 'md o laudă nemeritată, decît o dojană cînd se
< iivinr ! IV noi rc ne mai muştruluiau toţi, şi tată şi mamă ţl huni) Mn, ni mni rupeau pe fundu’ şi spinarea noastră r|li' un MtAiiiux'lil dr rărhiţi. Păi, să te pui cu **ciomagu’** p* A^lln, i» IulIml lo(l, dr Ir Insă ni oile behăind de durere
< rt mi n iiiuUr ()l I tn, MO tutore f“(si zise atunci • Pai, mftl

Cfltftllnc, bnirlur I Mutnlr V Vai, da’ .se poate ? Matale uirl u npur hrt-ţj «lun vreo nuruneii oareşicare.,., ₍Jar re 2je i u aşii..., (luai... .singur îmi împlineşti voiJe,

IM şi matale, baeiule, o întorsegi acum pe dulce.

< a vr/i, sa nu se supere **nenicu** Cătălin, observă repede I'amian şi i-o zise baciului Ilie, ca să vadă şi dumnealui câ nu se prind laudele — ştiau ei, şi nu le credeau laudele nrmrritate.

Iar baciul Udrea lăsă baltă îndemnările, pînă şi laudele jjrcuvenjte şi începu să vorbească de **cei** cîţi nu erau de .iU, <*uPa ce îşi zise in sîn j „Oare de ce-oi fi minat doi Cile doi ? Hai, pe cei spre Tismana, mai aproape, dr naiul..., dar pe Simion şi Ilarie, tocmai la Olt... Cale lung drum necunoscut... Cînd mi s-or întoarce şi ca să' auda Catalm cu Damian, li se văită lor i

Aveţi şi voi dreptate. Noi la treabă şi ceilalţi creanga, se preumblă... N-am făcut bine. Era ioi pareca ziua in care i-am slobozit. De la Tismana, Ion cu Mînzu se! puteau întoarce încă din seara aceleiaşi joi. Hai să zicem vmm de dimineaţă să fi plecat; haida, haida, pe îndelete' şi pma la amiază, ieri, puteau fi îndărăt. E sîmbătă şi nu s (>-a raia. y

.... Pe ceilalţi, baci Ilie, cînd îi aşteptăm să vie ? întrebă Cătălin.

°mu’ ?tie cînd pleacă. Cîte întîlneşti în drum ce nu I-ai mai cal cat ? Şi mîndruţe şi..., o suci Damian fără să: ispravească vorba.

Măi, Damîene ! Ţi-e necaz că nu te-a minat baciu’ pe tine !

— Taman ! Şi ce..; ? Cum de i-a ales aşa ? Hai, să zic, liane 11 e nepot, îl cruţă de muncă. Sîngele apă nu se face. Dar pe Simion... *t* De ce nu m-a trimes pe mine. ori pe tine *!* Ce, noi sintem buni numai de corvoadă ?

--- Zău zic lui Dumnezeu, de-am avui să fac vreo alegere ! minţi baciul.

—■ Aşa gîndesc ! Nu te supăra matale ! Vorbim şi noi.

Venî d ! zise Cătălin- ^ Damian îi înăs- pi i saguitor spusa *%*

Cînd 11 s-o face dor de noi !

- Vezi să nu ! adăugă Cătălin, iar baciul Ilie, ca să-i îndulcească :

•...vă trimit şi pe voi la tîr^' de vale. Sînteţi mai ciştigaţi. Lasă ! v

A, păi dacă-i aşa, sări Damian vesel dintr-o dată mai bine ca nu ne-ai trimis... după mănăstiri ! Are arhi-

Sgăiî sau cum i«ofi zidnd âlui mai mare de la

Udrea Arhimandr5tu’ e la Tismana ! se arătă a şti baciul

MAI, I Miiiii iii', ilac.i baciul Ilie işi line vorba şi tic

H, **4**h»IIc |»! iu ii In lirj; cu bunătăţile de vînzure, sînt,cm mal

«4(1

h’,11 /Ic • A vn Mi :,a ţină vorba. Cit om lua pe burdu- |t>lt< II mint cm bncluliii.

Nu, mi, mi, c;'i nu mai vreau să păţesc ca alunei ! De tMl iiţl venit « u rachiul îndoit. cu apă şi cu banii cam risipii! I li nl MIICI iu mu învăţat minte. Nu, nu. merg şi eu

l*1| Vili

I'rtl, uimiri , ,r bosumflară ciobanii.

Aiiim i. n am l'acut nimic...

Cr M(I h ITI'ZIIKI, că vă dau burduşelele vouă şi eu «• li |it In ' bruma a-ţi aduce voi ? Nu. feciorii baciului. >i n ,'in I

\'n '.a /ică nu mai.ai încredere in noi, baeiule ! spuse tnililiil Cătălin.

Nu, că vă faceţi parte şi uitaţi că vi-s şi tată, şi mnmn, şi aici v-aţi adunat frumuşel, la culcuş, şi să mai ,i| învăţaţi pe deasupra treburile de la stînă. că voi ce ulinţi cînd aţi venit... ? Să cîrvtaţi din fluier şi să spuneţi

Jinvrvli

Aşa, Acu' le plătim cu vîrf şi îndesat ! socoti Călii I i 11

Cam a..şa cumva. Păi, nu ? îi întrebă cu mirare în Hl;r. baciul.

Ne-am lămurit ! făcu supărat Cătălin.

A pus şaua pe noi î întări Damian.

Nici că pot să vă las de capu' vostru.

Da' p-ăilalţi ? Cum de i-ai trimis slobozi [11]

Da' fără să le dau pe mînă bunătăţile astea care ne ni li ic venit. înmulţim oile, ne-aduce de-ale gurii, s-avem

■ o ce ne înţoli şi, dacă ne ajută mintea, mai slrîngem şi 'a ,lc părăluţe.

Bani albi pentru zile negre ! glumi Damian,

.... Ba, de bine e bine ! adeveri Cătălin.

Dar pentru mine-i prea de vreme. Să st ring de pe acum bani la chimir, ar fi să-mi cobesc.

Nu. e prea de vreme să strîng de pe-acum ! zise Damian.

— Ce e rău în asta ? întrebă Cătălin.

Baciul Udrea se luă de treabă şi îndemnă astfel şi pe •ei lai ţi doi să facă la fel. Toată ziua o ţinură iară să mai

?“dul “ KW*»:
7i- că era duminică Si de ?arcă desPre **a** doua
treabă era, oile tiSuii,, tndummica> Pentru ei aceeaşi
c*rt să se spele pe ei mai £e d(;îa f u Pra» mai aveau
şoiuL Eh, viată'de stînă fărăh”18’ ** î?i speie # cămă-
<st«guri tot ce ie trebuie Greuri muiere* sa"'si fgcă bărbaţii
^ gindea şt baciul să-si’ H ?U se mai Poate^ Uneori
i-a - 1. ie ^ murit

*

■Drumui de Întoarcere îe-a f™* • ...
popas. Sa margine de DăriirrV " kUl m *ln* s^- La un urbă tărcată de
sumedenia florii* Un taP?:an în*orit, cu.
rc-srae de-; îmbăta u m.- ■ £ ce se întreceau in mi-
ffarie să zică' o **Vot** **A** **încercat** de cîteva
t-un «mu. mal fără răsPuns' &*-
tvi *î/* ^ de singurătate sf^nli mi?te în Sîas-
Mri^urătatea .: ~ oimion u tăcea şi mai mare

*i*n*l.r-u*utîr/i-f' cimH 'nit ’^ ^ nimiC’ că Pe urmă îi auzi
j,aru. mc: nu mai nădăjduia vreun răspuS

r , 1[,;';a'r n.* ? st' «•«««;* Simion.

Ul de parc;", nu-i venea v“. nogul. Se întorcea
11 Vinile si *i*v,*^. *1^/'^* *°P’™ P°*
",U Vru oCdali îf 8ă m Voit
s<* ef *in* ^*U* ^V **RăPofıı**
■;mne calul. Dar cînd se *uM îTZlTZ?™* Să ,raai

n.:.
'jsc
■îrifieinne calul.” Dai“dn/Z “a sŞama Simion ca să mai
de voie al ctiluîu? m^C " ^ ^ tot în
<'î'-;lu Lm«'ir' unele cu **aUefe** ‘ Har; f **U, murue se** înc™ -
n^n-nu, ' dril trebUii să-l aştepte

îr,tifnf’- : Să o 13 e1’ Ilarie’ *Kru* ra de mohorît ce era D "n!^U'reală pe s»niun;
nta d,'“ ‘namk-, nici de înapoi • niciV” C î1U~! ardea' Parc«- n«-1 d<- niîinc.
„[s-au *dinih* - *av. len’* ea n!c^ d« axi...,
" JU clintl1 m e! rărunchii '' Ce-o fi

v,,, ~ !j me ' f~- aŞa întunecal? De fără nici c
, j f, ma ° dorin^ă : nici să ajungă nici... Daci ni5nc> pa^ca ^.ar In
toarce mai curînd la mănăs-
• .i noua. Aşa de admc a pnvit-o şi-a tot privit-o de (:a ™ sa-şi lipească ochii de ea şi să o ia cu' *el* m. in gindurile lui ? Nici el nu ştie ? Dacă se codeşte
•" .' 7i(:'n^arga, .Ca -Să ajungă ?ă doarmă mai bine sau • P **- diurn şi sa n-a-jungă...**
Se vede. **Ii e silnică**
'.: 7VT,la • i Parcă ar fi ruşinat să se Intoarci „ ; ~d cuP5^s lenea, poate că l-a răscolit priveliştea m ne a mănăstirii ? Ce-o fi vorbit atît cu diaconul
tle
1 1)1 1) Vf- ? î *f* trag e' E sigur' Nu mă vede. *Nu* rn-a '•'l nimic tot drumul.
Nu ştiu ce-i cu el !"
1 .11 pi
i **inii ,**
.I„,f uwiSSă pctreacă nofPtea la un pădurar care hală- n (odru numai cu fata lui, Rafira, o vulpe roşie,
•imimn ^ ff S_a aratat_ Alcl a mai deschis gura
11- V.VbVilic imbuneze P° Pădurarul Rusalim, eearfr

.......Ibim"'0k_'C' "

.... 1 • * * **liMa в fs"a**

l';n, -dar unde ? întrebă Simion. l 'ndc-ţi vedea cu ochii. La mine..., am fată' şi...
! i >><*n* Pl.'iii, cc se cuvine şi ţi-om lăsa şi brînză
-.1 **K!u^Îmm:,rSr**!n01 **°rf «"■""■* De**
^

Oilincilll ;i linie AlT) vă/.llt !

;;|lll|()|J(' 1111,1 11 •* IVi,'a *ni Dumnezeu, î] îmbuna

• Oamenii s liare ! se nvcr.şună pădurarul.

II îmbie cu clondirul ce li-] dăduse dia^nul Sion.

■ Nu «.-poale să nu tragi un glt. E de Ia mănăstire.

l,Hlc,nnuriUE] fifmion bn—9i> bău' dUpă aîte iscusite
< ^ * r y U 5Ttjr nu puse gura_Voi *« *• *
Nu. Atît îi mai trebuie !
Gustă, Ji aţioare / îl îmbie pe Ilarie.

Meţtumekc, nene Simioane | făcu sfiicios mai ..l
*** <*«» -**

te 'amorţeşte în î SSL i ” 21 bme că statul la stî™
hup-T tlfn 3 1*2*
S1U«'vicîeîn iSTrî Ah' “ mindrete de vulpe roşcovani*
***■ diTue. L12,'lul *h* * *«**
pe ca - ea îl vrp*i ne d T>~A '•Odtt pe lume / Eu o vreau
< ată la nenea sfn^ Padurarul s'a făcut vînăt că RafirS
dau ochii spre f£ă Si i,i?f SCrL'tefă de ff mă despică, dad
Ne amărîm ne nS,,n a?a! AlerSăm unii după alţi“ imiun. ne încruntam şi ne înfruntăm,"

păduraru? Ku risi'nS^ şi începu ca pent™
mei a mi-au l u a a A ™ ? ' T® U arS!o! M"am ascuns^
De alunei m-am săMticif fn ?odrU o!i fata Era. ra}că- **■Simion, efi te văd luat de oîndu - 'ne v01'^esc> se răsti la**
Păzesc, că raS ingrijeste rX.” bîcS-W ^ ' M''o

zesi is\s
A ,'d' “ “'V15? 7 «* 5tle ? S W
PM»4. E 1 *•* * I- «.Te, din
llurie îl ascull.v pe „ m ' n u mjfSJi!1-0'
CU privirile din vulnei dr* hn nl i ^dZnea Sa muŞte asmujilâ spre Simion înrlrâ
• »r a 0 vedea pe **ea** dea, se încrunta si deşi ţfc.'W ®l Păd«reţul ve- Hai ie, pe eare-1 citea amiroSd Sl ™}on, se speria de <aUi pe Simion îi doreşte. mai e ,?1 da seamaJ

-- Plecaţi / hotărî dintr-o dată pădurarul.
Pietam, daca aşa vrei, se învoi Simion. iată . striga fata poruncitoare ■ 1 rUBi* giaSUl IUl l“ri«
Şi-au plecat,
tatălui.1™11'1'' «*« Brtrrt * sudăl.nil*
De ir nm plecat, nene ?
Iliirir n ;i ;ivul parte de nici un răspuns.

I'I.TJılı otlală eu Simion şi Ilarie, Ioan cu Mînzu aveau "" ">
toarcă abia după două zile de la înapoierea la
.1 celor (“are văzuseră Cozia.
Iliicmi s-a supărat foarte pe cei întârziaţi.
I;i mă, dă ce ? îi tot întreba baciul. Adică ăştia MU |Miini sa se

întoarcă luni de unde a-nţărcat dracu’ iapa «I voi nu De la Tismana, la o zvârlitură de băţ ? Dă ce, nu», iIn ce ? Lua-v-ar...

Dacă nu ne laşi să-ţi spunem.;.'

Ce să-mi spuneţi, mă ? Ce să-mi spuneţi ? şi baciul nu voia să ştie de nimic. Să vă lase omu' din frîie şi vă i'i' e(i de cap. Noi ne spetim cu muncile şi voi tăndăliţi ffu a de griji. Puturoşilor ! O să mai pupaţi voi învoiri de l«i nune ! A-nţărcat bălaia. O să vă spetesc. Greul pe voi ■•a cadă !

Dacă ţi-om spune..,, făcea cu fereală Ioan. Iar Mînzu, l»f după el, doar nu seîncea.

Deşi cei mai tineri, totuşi de mult nu mai erau copii. Ni..le llăcăi straşnici de optsprezece şi douăzeci de ani.

l e creştea barba, da să mijească şi musteaţa, pînă şi lui Mm/.u, dar pentru baciul Udrea tot copilandri rămăseseră •' i mai proaspeţi veniţi dintre ortacii stînei sale. îi erau to(i dragi baciului. Nu-i avea decît pe ei şi singura rube- •I'mc Ilarie. Casă prăpădită, familie risipită, dusă jumă- l;.le dm viată. Ochii baciului Udrea, la mînie, ar fi vărsat 'liniai lacrimi de sînge. Stîna era casa lui, si ciobanii adu- ";'I' (hn cele Patru yîntu ri, familia lui. Se si in tea asta din

■ mda ce-o punea în vorbe,, la supărare. Dar. dosi mînios v:i:U;a. tuturor cum baciul, din grijă, din dragoste îi ninşiruluia şi, tot el, mai că nu-şi cerea curînd iertare « md mi ţi-i scutura niţel.

Aşa şi acum, după două, trei zile, era la stînă o împă- ‘mire şi-o voie bună, de parcă nimeni nu fusese plecat pe undeva, nimeni nu greşise, nimeni nu fusese doienit nimeni nu se mîniase, nu răcnise, nu ar fi fost gata să pe- i epse.isca. Nimeni n-a primit nici o pedeapsă, nimeni n-a

«nil.-xua pe undeva mai muk ri? "f'& gfe?U cu ceva. n-ar i

11 sla|'uinţa lui Simion într o uJsnf fl.trebuit- De n-ar *t* r,ux; .">"■«<•

foarte si bacLAns ,; 0'"'0 moliPsit°are, d

f, sâ-i ?tie necăjeala dar n.^8 ?l ei a în<*rcat fe

(-'.butit. J aia> dai nu s-a putut lăuda că

ifi i re ba **^ba^iul**]1 ' cur**5**°CU^*mare de sub Pirostrii -

'intîmplă în lume, d cunoasca ceva din cîte se ma'

Nu se îndemn^6'3-;i f°St' ce:a!.‘ ai'lat ?

departe, **încruntat s^ăte^^T* ^ ?U-S Cu Şmduril**

atd nu~i Jăsa să scape deeîf- iwr -Ce Se strînSeau în el r ^murită. Cape deut

mdirjirea asta pentru nime£

Ei, nu sg ccicip ^ yf; „*

cunosc cîte aţi avut de întîmpinat^lîr V'3m trimis ? Să' «-a ost eu

zvonurile celeade ^ R!acar să~mi spunefi Capote au fost. Că nu mă voi

Ce le-® auzit ?

T- Clopote au fost f îndrăzni tK? CU-a?a de tare- Im?: S mion, să vadă

dacă îi S lla.ne’ Pnvind spre nenea RîC1 nu l-a auzit. mgdduie sa

vorbească. Dar nenea,

— Asa-i ! Şi ?

u f v u M t z ^ rr ■ mu,u;fu fosi sa aflăm
nu-lodkţasă şi copilărească. ™ voio*ie m vocea lui'
Daca nu te hu7î * baciul dornic să afle. ** Vodf'm- drumu*. Zi! Prii
ajunserăm...

I Ei' dacă na "Ul°' ia.: °U înCeluî> b iiini,sor ? daca ajunserăm, se înffîna înm-
- Alll de tîrziu ? Că doL ~ w ' C"
~ Ei, si noi „ 5 • se miră baciul.
din drum, că era tîrg *ltcSlS^i. ** °ă ne'am abăt*ut

(o!, el răspunse: Păi &iiS? r? c£, trebă CU necaz Damian fatgroul pe mîini bune
nu**5** mî n Ce^rijă are- dacă a
fa petrecere. nQ' nu 1 mai Pasa î S-a u dus dînşii

Ss.fi ?£ *» ajuns' ™ ' u„d,.-i
**** *•*-* * ** -S^ssas»**

! Da-ıhaiı «*-•iăs» ™* «M.

|, T i , n , “ U SUml ,oate **dopotel^ pricina „u era**

*».......în'stînă! ** =' Damianı ™ ««te a
l).u- unde ? întrebă cel din urmă,

....
Ai de nu s-au putut duce
''T si ifl3LTrb,a iUi ,Ilar‘e Cel care Postea
.....baciul nd0 **Pleca«râ ceilalţi cu toţii !** **?**

...........: ■
sat-**
cu Silvian, cu... ANIcocum cu toţi fraţu lui,

IOaS fCare
& ss4”de Damia" —
■ , D? ,ceımi zici acum ţîcă ? se răţoi la el Tnar>
°ıSUe’lSriasă Wrbatıtîn PUt-6riı spetează ce ««ti f *Naı1* nasUrea aia CoSa ’ sau
tLsupaTa: Piteşte ce-i cu mă-'

^“pă11?6 LfâcU Spre ^tiatociul.îSf^^ii
£*“ 1Ui

- Păi *l-!Srn* Acu¡ Să-Zică el- °m Povesti noi în urmă r
lucrul cel’mai dfseamî *SJ^Z- ^ V** ?i badui mirare din încruntarea lui !
- doV^UnSJ^fnl^Z;^6

s cunmcruntarea lui ! - dovedi înţelepciune ^nd mă ’ at6,e
«lin urmă. CCle buno sp P«" la ospăj cele

zise si eî ca Damian, ^are chtootf*în?-* *S™*ı1* baciui de-î cu mîinile
sub pîntec! ’ domdu~Se de mijloc,

— Şi matale, baeiule Ilie ? se mîhni Ioan.
arta-ma, m-a luat gura pe dinainte ! Hai *?i* odată

^is^s^ss^ Co m -X-----• **.

— Cc - ^w«^*uie. i,a urmă

- Cd e... nu ştiu cum să-i *zic* »“ ’ unenea ăsta te

«ŞKŞSr 0rt -'-ia «* ™ «e lui,
l»«n SimLrm r,ndU] n0S,ru înl ™ sfîrşit, bace Udrea ,

T.“ma„rdîa?' la- sPuneţi-ini

•S#?- m4năs‘ ™ **&SS2&E2z
D1* ’ ,^>cu *oan- aceeaşi searn i.^ S-* putut ajunse cum

iUI' N]î';;nCOtr^ÎmSii Se *“*< «ingur'ba-
« 4.n^ 27HÂÎ » * » * *™,'„
n,1'i<) bucală **bună... supaiâ baci ui.**

De la ¥ ură ,, **sui-i ai^i** f°St <U *a **Cărbuneşti** £Am f | 1 .,„-
, i*01« ’«ua mare a ini *n* - * * Am **i<«t !”**
in 'ai. vai. aţi *snooit ^ra" E*™'* ap **- Nu i-am s^o^'daiutilor l** ™ o
V lua(i spre

-^ Sl‘^rs~““5â îtie neîn,îr:
»i monahii ăştia ! at» bă 011 călugării Cîf» m • ,,
K£r^d,T?«
111 Paiļ,lp lastre, ce isprăvi afS.. age’ Cînd a

asfinţit 0« ? ’ boierul deh f —
snopit caii, blestemaţilor f*UCa Spre ^sărit.

....

'■c-ai auzit ?

Ha' să spună el, că..,

' -<■ ->™ " **Lu"lr$_n$1fa** de^îSîîi fr V'v" *"> ^ **::, 'Zi, f**

-""■ " —

Bndule' Ilarie *Sj' L3£"' loan' ca mai "are.

'•• f» urmă, şi-* mai adJna e"e, nSin cme a^-Vă™'- **

I"'11;|< Şl nu se cade să vorhi™ w?, i minWe, Vaz ca i-ai 1, u

supărare şi hecaz ' vorh; J.uc. run atît de maxi şi

nimeni nu-1 mai auzise vreodată™ 10" m0ale şi dulce>

"l,ll('ni o vwbă?1 nT^cMar^badu]1^' fără să mai scoată ?i iertase

bîlbîiala sărlîtS?' care. se lini?tise din auzindu-le înnăditurile din

şovăială uhul"- cum *Sin*~

.. Noi, baeiule Udrea n cS t ,

<--ai gîndit să ne trimiti' 5 «m ! ost voia Şi bine

'■lopotele ce auzisem cu o'™ 06 zvonur' aduceau Vorbea Simon

ca din carte V/î de a ne porni...

Era el dintotdeauna dar *acum* ^Um-T' Se şi făcuse 1 - H'osnea

din buştenii împinşiH pi,lplirile focu^i mistuiau, pe fata lui apăreau

Ji'1'u1lu' de cîte ori

M,b luminările groase de la Co7ia[lPln ca ^ cînd ar fi stat (L' luare

aminte. a, toate arzmd. Ascultau

,!!» preajmă şul/pe mafdeSi^™^ de t0ate c!oP->io]t s e l'/nă Sub Munte, la

noi a fo!?^ U"Ş1 ^Sătele ve- Tacu, încrucişîndu-şi mîinile n osirea

sfmtei monas-

m^eagă toţi : sfînta treime o h™mS'n Pătat'-CU gînd Inl- Cum ii e

înfăţişarea ? Rămîî «fn monastini celei l 'p-aiară, din drumeagul

ce tot suio^ 01 *î le Ul** la ea •'■i-Pt al apei Oltului, cum vine ei

co!"oară Pe malul yuaa de departe, hăt, la buza aoei %dm Transil-

h; indimăciune, înălţat de toSsi T .*"*

1,, a *dm* voinţa lui Mircea voÎpvaH ta,rij' Cu cheltu- -a cinstit

tîrnosirea, adică sfim?™ S"® *f 11* monastirea.

«■ Mara, şi cu feeioru] Miha[| N01™'^. e! cu doamna

'■«. al ne-fi *um* In puli.B. am ZtT£",I5? ^

1 ^ a-n ajuns, dar pe

and insă totul se sfirşise. Domnul se pornise cu ■ll s.u .şi întreagă

Curtea. Soborul de preoţi cîţi au sluiit

^TîSnS* Gi Şî ^codim, arhimandritul Tis-^

naiid. Sfînta monastire Tismana a fost ridicată la a fi

• 11 hi mândrie şi samovlaste, adică singură ohavnică ne tre

- 7- înzestrată bogat cu sate, dimpreună cSlttele lor

mării "fcde a nu da **SmlS;**

mu Ului lui, şı nici un bir, niciodată, să nu aibă ^ Ha

orke **Pe"*'-u oridne ,**

AT^l " ase amesteca nicicum în gospodărirea ei

n a i i *S*SiienSrt Pent^U ?ra Purureа. Fără numai mo-- n.inu sa gnjeasca

de credinţa şi să gătească pentru mîine
* P°!mim? .^fnoşti, adică citeţi care să glăsu™ scî "a : ;:'l;;n;u'ugaci™le' Şă
ştie a citi slavoneasca din ceasloave
SO hVmnSrrfnri^ii„f ”’ adicăte cîntările ce se aud cînd .ÎLbăCf Cea
blsencească.duminica ori la alte

CÎnchTncoXi"1!' I^\înJuriH lini?tea- ° adeverea gmciu ljtccijuia. Se întreba
baciul : „De unde ştir to-Mp

Snfi **!'' .« W # «^pTpoiSSî**
1ru >,,■ >' *r, { n r* Bacioaiei îşi zicea : „E Simion al nos- , • Ce s"o fl
mtimplat cu el ? Să nu-1 mai sf ii no cpl
re J'a făCUt" Parcă’ odată cu SinUiS Cozia, a fost şi el tîrnosit. Cum de s-a Dutut
"TT” *** altul Şi Chipul “vorbirea ?**

,U1 Damian nu-j mai ardea de glume. Se minurvi *na* f ţ? ceva neobişnuit şi pe de-a întregul neaşteptat • Asta i Simion fîrtatcle meu? Cel întîlnit în viaţă din’întîm- plaie, la o cotitura a drumului spre niciunde ’ Dincotro
de^ou iiU amI'a SP-US, n!ciodată cînd l-am întrebat ! Cap- dt-Bou mi-a spus ca**-1**
cheamă, şi-atîta ştiu de la el. Care
'I i adevarat ? Cel Pe care l-am cunoscut sau cel pe caic-1 aflu acum ? Glumele nu-mi mai au sare. Mă ruşinez de cum m-am purtat faţă de el. L-am luat ades... în-
ti-o dunga, rîzind pina şi de numele lui. Cum că i s-ar
poli ivi. lacerile lui mă scoteau din ţîţîni. Alteori nu-mi placea cum se supune la orice-i cerea baciul să facă. Ce sa cred . Simion cel care ne vorbeşte acum ar fi totuna cu
inf ° ^ V zicearo ^ cunosc cel mai bine dintre
toţi coi a io de faţă !“

f. li',iii şi Mînzu ci moleşeală îi cuprindea. Nu ştiau ii...mi |ia[il, parcă ar fi fost de faţă la sfinţirea mănăstirii t H in, îngenuncheaţi cu domnul ţării, cu sfatul boierilor mllimea ţăranilor. Aşa trebuia să se fi simţit

Hm ir sc mîndrea : „E nenea al meu. .Cîtă învăţătură ! I i im de mai înainte pe toate, gîndesc, că asemenea grai MII I i oşteşti numai de-ai stat o zi şi-o noapte într-o chilie i h biserica Coziei ! Ce schimbare ! Cum să nu-i zid ni ni' ■ ! Nene Simioane, ce fel de om eşti matale ? Pe urnii' vei mai fi fost înainte de a veni cu Damian la noi ?“ lerlaţi-mă... de fum ! zise el a fi pricina năboirii hi liilur cu două lacrimi, de sticliră cînd căzură grele.

I laciul Ilie Udrea îl îndemnă cuviincios :

Mai spune, feciorule !

Ce să vă mai spun ? De-aş fi ajuns din vreme. Să fiu In (a la marea sărbătoare... De-aş fi avut parte să-l văd în mlajilii pe egumenul Tismanei şi să-l ascult atunci... Cuviosul Nicodim era purces cu toţi ai Tismanei înapoi la monastire ori, dacă l-au luat în carîta domnească, l-au dus la Curtea de la Argeş. Cine să ştie ? se întreba Simion, cmcl se vîrî Mînzu :

— Atîtea am aflat despre cuviosul Nicodim... Nu ne-ar ajunge noaptea să povestim !

Baciul voia să mai asculte :

—- Apăi, zi-le, dragul tatii ! Pînă şi Ilie Udrea vorbea altfel. Erau toţi mai buni. Simion arăta nerăbdare ca pentru un lucru dinainte ştiut, dar dintr-o dragoste fierbinte, de fiecare dată asculta cu încîntare. De aceea consimţi să-l audă, îmbiindu-**1** pe Mînzu la a povesti. Din asta, Ioan luă aripi şi începu, căutînd din răsputeri să fie pe placul lui Simion, dar izbutind a fi doar pe cît îi era putinţa.

— Ne-a spus ieromonahul Gherasim de la Tismana, prccum că Nicodim, arhimandritul, se trage din părinţi eu stare, unul dintre ei ar fi fost macedonean ori grec, iar allu.**1**..., aşa-i Mînzule, aşa zicea, nu ? Nesigur, Toan îl luă părtaş pe cel cu care fusese la Tismana.

— Aşa a zis ! încredinţă Mînzu.

— Tu să mă îndrepţi de-oi greşi pe undeva. Şi tu ai stat şi-ai ascultat cu mine. Poate că am uitat ceva ori rni s-a strîmbat în minte. Tu vino cu potriveala, cînd mă vezi în poticneală.

Z n.me' **aşa 0i ?°e ! se Invoi** Mînzu.

Athos, le-a plăcut^de^i ^ }-a muntele ce-i zicea

« Plecat du^7ş?la teaW deSchise * #

Athosului. Apoi. după o vrî "tr-una din mănăstirile cneazul cel sîrbesc

Lazlr ani' s~a £ficut la

sfinte lăcaşuri, pentru câre ™In°r'i j-iCă. Intemeietor de

ea cei care slujesc lui Dumnezeu sfaduca^rfî6 ?i m°Şii' oamenilor, să fie

slobod *rtTl f* aduc §ind bun şi curat **fie »u™i la ñptd rea * !Ch" 84**

«rbn şi bulgarii fuseseră nLădî?i S £ PtG' $ cum so întindă şi peste

împărăţia hnlJs rarnea ce voia să

sirbeşti, popa Nicodim gîndeşte **fa** îofm '?!f-PeSfte.Cnezatele meta a trece

Dunărea Numai J li fent ?i se încu'

vreun pod, o punte mă™ apa cea mare> nici tu

. ^ cît, nimic, ŞiXS cSinte JT™ ° ^re cît

şi_ vrednicia de a se încumeta 3 ^°pii '~a dat curajul Căzu în rugăciuni.

jmplmească o minune.

~ Le zici bine, Mînzule r» • seamă baciul, " J ^In

ca Pe amici,băgă

"|intllS' '-amviat eu! rosti ctx

umeri h**» <•«

pe valuri, calcă pe îmbrăcămin(!L Î! ™antie> ?i o puse merse Nicodim

ca pe o plulă

fnr~, a? întinsă pe apă şi

malul cel românesc Sa sc scufunde, pînă la

admirare, dar DimiU" smlS'* J33^1' iar cîţiva sîsîira din

~ O fi. dar ci^stăTă 0 r î*™* *""* tUtUror'

La care **toţi** se scîrbiră foarte f arUn— el batjocura. ■Simion avu să

spună cu ^ Numai «*

măscăricîule, dară’utTeXştiut^nu Damiene
loc sterp. Despre unul care » ’ -SC legendele Pe
•lică, sufletească, apăi de acela nimS mare-In putere lăun-
•Scorniturile si ele sînt desnr* ■ nU 86 mai Pomene?te.
faptfi pe unde au ă t si lucraiYf° ^ lăS8t dîră de frate! ^ luciat- Asta
nu ştii, Damiene

Din suflarea fiecărui ascultător ieşiră sunete ca un sus-
l'« <!"<■ :.d consfinţească spusele lui Simion, carele către vni hilor,
mai zise :

Nu te sfii dmtr-atît, Mînzu] e, că nu-i să te fîstîceşti. '■i Ic pe toate
cîte le-ai aflat ! Şi către Ion adăugă • Tu "wn |ıı mmte vreo poveste
dintr-acestea cu popa Nicodim? IaJ pe ieromonahul Gherasim îl îngîna
şi cuviosul

'■ vîSţT* de-b.°lnaV 51 de **şi dumnea**

'• < * Vodiţa ce a intemeiat-o sfîntul : numai sfînt îi zicea
t. l u vifnnl 8™ Şi a ® lile - Şi , la Vodita > ar li avut 1 i , VIS unde anume să mai
zidească din sporul de ere-

; " m m î T î b C e – 1 Urmau tutindenea- cu ucenici la , 1 Ul d Şi la meşteşug,
care dulgher, care pietrar, care

1 "I" nsule şi zugrăveli de chipuri şi împodobituri pe ziduri s-au
risipit de la Vodiţa, că armii ungureşti, pe lîngă "H "'îca navăhţoare,
cotropeau locurile, supunînd nu nu-
iM-ii'ii'iY A C1 ?1 °găţia.sufletească gospodărită de duhul
< >x. Aşa s-au tras dinaintea puhoaielor răufăcătoare l, n
eşti papistaşe şi păgîne ale turcimii. pe sub munte "'imna, pe poalele
munţilor Mehedinţilor. Şi dacă a fost
■ ■ aş t/p intr-un loc, voind acolo să înalţe lăcaş de închini, atunci
oamenii locului aceluia n-au vrut să mai ■l as a — Ziceau ei — şi s-au
sfătuit între ei cum sâ se ■■'ape de Nicodim şi de-ai lui.

1"| H lU rr,CUt ? oăutau a şti mai re pede ascultă-
ri A ",V'lU! fr,cl,t> n amă S* Şiret Ioan. Şi cînd ar

'• I n l..(l adunnţ, sa-i întrebe cu un „Ce ?“ se ni .. pin ■ Mmzu nsrniiţ
indu-**1** : Păi, asta să o spună
• i, < n «mi/iun cu NI mim*. ZM<\ Mînzule !
fin /Ic ! puli lvi curajul Mînzu, ca să poala înccm-
•nu ■•.fniull cn al,inel cînd picacA la (îrg cuviosul, lăsînd
vraişte, că nu «o
''-.Im **oo-l popa** **i tâiară gSina** *unui*
CînrlZn 011 f , CUşit mîn -iit de s? nge, în traista ..
i'.'»'.pudnr şi-o vîrîră, c:
l
■■. d veni ziua să plece ca de obicei,
cuviosul *hi*

ivmia şi i
ll ,.Nu ştiam că eşti hoţ, părintele !w „Hot ? Nici
M,;' 'Uam ,e rfmt) i senin cuviosul Nicmtoi.'„Cum'^e^i

"în toS ta mpa " m<Hată> Pe care «^tale o tă-
4,. .'-„i "• .?a mea> gama ta ? Să vedem f" Dnsr-hisp
păsării mtocn]aj; Săina ?i cuţitul mînjit de sîngele
cuto i *cf* iar <"* e că voi Jg
tuturor. înţeleg din asta că -Ş* P?-PaA zîmbi dinaintea
voi, unde-oi vfdea cu ochti A? Să plec de la
mîneţi cu bine •" Si nu SP mn- * ^ m~01 . uce Pa-?U' Ră- oamenii aceia.
Mete ce me l ^mciodată Printre cadă, bătu, istovit de dru" si nătanfo"i
inSerar ea să fereastră luminat. Dacă îl văzură Snd '] î?-1™1 ochi de
o blîndă faţă biserieeaqrS clnAd!:schlsera uşa, că-i
popa Nicodim luă în oo-, ' - Pnmira înăuntru. Numai că *îl* primiserâ Omul
fpnf ^h*furile* ale celor care
roi ci scînceau. C^l mai răsăriTnlîno ei&U *".''*«*. Cei văz Că nu m-am
n^crit H H.f ^ea CU suShi*uri- »D-apăi s,Necăjiţi rău nărinlX^ rie,cu Joi-
oameni buni !"
porcii la jir şi s-a întors sinffur°f-" \fSta' 1-am mînat cu
pierdut. El ştie unde n? ' - niC1 Un porc' ^
apele ce cad din Sncă Î S" "V~a înShit il la cascade
la faţă şi zise • *La TaTJZ*- ^ Nicodim se
Nicodim ca şi' cînd SfSnfSe-nveseli de-a binelea
umbriţi de-atîta tristete P^i *Bm]* n+U î"ai aveau de ce fi
de porci ! Miine de cum <s n I! ° trebuie să ?' fie turma
Ştiţi şi-om afla pordi^ofen **pornim la]ocul** **ce**-], &~U, noapte
bună ! Domnul să vă dea sonm d^î
vedea !" somn dulce şi mane... vom

- **Vedetfcă-n SSRj loan' *« «M :**

moară, se făcea că *la Cnconri* u®ese P°Pa Nicodim, odi- fie înălţată o
SănLL a 6 l0C.U^ Cel. mai nimeri* sft
cel dinţii le răsări alor casei *r^' u** Z°rji'- p0pa Nic°dim trezi îndemnîndu-i
să fie Sta fărâ^S d™in.ea^" " grăbit e să-i dea omului porciinieSn^ r
Z16re' Că el locul prea bine si nici iZn.-f + ^ Cum aceştia ştiau
mai puţin de două ceasuri la cascSSe^lircuS?^ în se adeveri pentru el
că acesta P Wni !r • le vazu' căuta pentru mănăstire De
p o z H P 6 ^ ° cîntare a locurilor sălhnt;™ uitase, cu nespusa în-
ce se pritaSSX'SSu™ ^^
copilă « de pierduse CreadaT po "ei „TmL Ta aZSeg
I"i NC gindeau. „Lasă, oameni buni, nu mai căutaţi, porcii îs adăpostiţi
sus, sub stînca de pe care şiroiesc apele
Ira prăvălite. Duceţi-vă de vi-i luaţi !"
Acol° I1 f găsiră- Cînd îi aflară, cuviosul Nicodim îi mai întrebă într-o doară, căci de mai nainte ştia : , Numă-
1a!u-i-aţi ? Is toţi ?" „Toţi, părinte ! Toţi !" „Apăi, vedeţi ? Vui m-aţi adus la locul visat şi dorit, eu v-am aflat porcii, l'mblaţi acum bucuroşi la casa voastră, eu aici mi-oi în- I m i - o pe-a mea î"
•Şi se-ndesă iar Mînzu. îl prinsese bucuria şi pe el (din- !i a lui popa Nicodim — se vede), avea limbariţă. Intră ni vorba lui Ioan înainte ca

acesta să sfîrşească ce mai •ivea în minte :

— Plecă popa să-şi adune ucenicii. Ii aduse la cascada •ii hohotele de bucurie ale şuvoaielor de ape clocotind din insLogolul nesăbuit şi se judecară să alcătuiască talpa .sI intei mănăstiri. S-au afundat în codrii din preajmă, perie (1("i',Să dovedeai cînd e ziuă, cînd noapte." Aflară o lisa bătrînă, groasă, sănătoasă, în chiar margine de prăpastie. Loc să ajungi la ea numai dintr-o parte, încolo, j tu-împrejur huiau hăuri. Tăiară namila de tisyş cu creştetul în cer. Pe retezătura trunchiului aşezară tâlpa lăcaşului. Din tulpina uriaşă şi din crăcile ei întocmiră lătu- noaie, grinzi şi buşteni, înfiripînd cu ele schitul. Munceau, toată ziulica ucenicii şi nu lăsară treaba decît cînd îşi ridicară şi chilii în preajma bisericii.

— Măi, Mînzule, da' frumos ştii povesti, băiete ! îl laudă baciul, plin de farmecul celor auzite. Şi tu, Ioane < HaiL să vă iert de ocol şi de spetitul cailor. S-or odihni ei ! Lasă ! Ei,^ îs oameni mari pe la ţara noastră ! suspină a mulţumită baciul, şi Simion, cumpănit, zise :

Buna a fost ti imiterea aceasta a noastră, ca să aflăm ce şi cum. Bine ne-a prins. De nu erau zvonirile acele de clopote... Domnie nouă, de doi ani încă şi noi să nu cunoaştem schimbările petrecute. Nu se poate, e de ruşine, doar sîntem ai acestor locuri din strămoşii moşilor noştri, de cînd sînt munţii cu apele, cu pajiştile ce le cutreierăm cu oile.

■— Aşa-i, flăcăule Simioane.

Mai aş avea de adaos încă o povestire păstrată despre cuviosul Nicodim.

Ca şi Tismana. şi Cozîa^riTr6 f^ost tîrnosirea .--v ~ credinţei drepte ci si Jil
f -]lU numai să fie Piatra şi porţi de fier u laL^i if in ' CU Ziduri din Pe ziduri, urcaţi pe **o**
Punte It , ^'ele' lară sus, peretelui, să poată trage arcaşii ţăL -11 de pe coama sa
intre cu vrăjmăşie în ^ cA ei ca^ ar voi
turceşti, şj ungureşti, ba si a I î' fost năvale cînd s-au năpustit
asupra celă[ii n ' î"'1' A?a' odat;1
Pierde punîndu-i foc, egumenul T (SIL1lju ;'u voit a o Pus dinainte-le şi
senin T, l s manci d(' li s-a
j' strica sfînt ul lăcaş al Dumnezeului''nosi blîft° : "Voi« ■e va fi vorbit cu

'Tiu* Şi. după eî'toţi scoas^un^da^ '' U Încura:îă
J R'\ca c'eva deosebit vor avea de auzit Ung' d.e bucu" 1< /ice ca nimeni altul
se • 4,Ce maî> nenea
în tăcerea supusă *cil fi* cotef in Slne Ilarie.
^ trosneau doar buştenii de.teinâ' «fîrnau
Al mm teri domnea o pace s^b un i + Patriile mari. Melelor. Aşteptau
cu toţi să no lclmd de Puzderia Simion. 1 sa Porneasca istorisirea lui

mal al Dunănil'a ridicat ~ din Celălalt
snbeasca - monastirea Vodiţa *rCUSe h*> Craina din lemn de tisă, apoi
din p£ă ^ana' Mai întîi
Jnnd, îmbelşugat cu toate cele rie V , ° strasmcă, ajutat domnului
nostru, cum am aflat £ R^1 de către tatăl > .e tftăl Mircii, măria sa cel
Srf* f TTV0> Radu a Tlsmanar şi Cozîa e a tirnosirea

V(
Cozj ei
lăcaş al cr
înţeleDcinn» KT- V. ^a cumva
turbaţi şi puşi numai pe pradă striM 1-Codim' iar
Paginii cerut sa le arate o minune ca săprSSC1Uni şi ucideri- au le-a
răspuns : „Minunile **nu-s** laîS Ş1 eiîn zeul El C10s Zlc a dar multe şi *mari* *°?*
Ş1 ZUl Credin-
muntor nevrednic, păcătos ® "ele- Sînt ^ biet
care dintre voi. RăS voi fl S? *P ^S* decîl
<-u am greşit din neputinţă orient n+e?tllnta, pe cînd
neiertat Ca să faci minunea tSbut ^"ţă> Astea's de 5<»pilul in faşă şi c-u
cugetul îmoW 5urat cum e
In
fără zilei **I» ««• «ne de** *toTS-* **" Îc mta™' «.cM** * P**5**«l,
nu-/î„ <Se ; acd!" «* ţ* ti" într-o 1»-
Padure grija de mîine pa?area Ce
«ţ*
cîntă nici Pe cea mai lesne de făcut a d i S e u - cînd

„Ba sa Iaci o minune ! Uite a; îţi cerem. Să tm-i peste pi cu tălpile tale desculţe şi să nu te vatâmi. Atunci vom uede şi noi in zeul tau. Te învoieşti, bine, de nu, stricăm
LaiS™ ^ ^at? «Şezfrea, cu adăposturile voastre ţi ale zeilor voştri, de-i ziceţi biserică'[1].

Se rugau de păgînii râi şi năvălitori, se rimau cu ru-i fierbinţi sa treaca de la ei amarul acesta. Dar zadarnic
hm«PUS¡Pw Că¡Ugăli' împin?i cu anasîna, să .sape un sânt of do Ca 18
d Quasprezece Pici°are, şi lat de un picior ; adine
dure sănie r 'fU -PU'S Sa adE'ca lemne & vreascuri din pă- duie, ba le dea foc şi. cmd toate lemnele s-au mistuit
de-au rămas jaratic. l-au poftit să treacă, de vrea să le arate tana credinţei sale. Cuviosul Nicodim s-a rugat în cuScru°S'i ^ad m t Cat în (>dăjdn' Şi'a SC0S înc altările si,
diacon ct S Ş1 CU_ stmga t inînd -l de mînă pe un
diacon, ca sa-1 mtareajea m credinţă şi să nu şovaie — so-
treaga obT ^f emnînd 7~ supus la caznă pentru în- ^ aga obşte t alugărească şi pentru ca să nu se intimele
numairoadS;!tfIS Ui î?^' N~~ trGCUt prin Jami din ?ant ^ ri 1S' s'a mtors şi'a mai mers o dată bărb ii i P *~aU ramas nevătămate. Unii dintre-
~ aU treCUt la ^Ştinism. iar ceilalţi. S toţii fââ
n 6 n~au cr_ezut Că minune a fost au plecat
Siimor ei PnCmUiasca vreun rău sfintei monastiri şi

codim SVEt biT-1 ai ZIS matale' fâcu Da™ian, că Ni-
uşa 3 moSvdî® nmtă în Stîncă' 0 bortă pentru uşa şi un ochi ca de geam, şi s-a tras călugărul acolo ca
volnl 'în<fmi singu r.> netulburat. Şi că, odată, a venit diavolul întruchipat într-un balaure. Dara popa cu DU u i
nij' de el'.a Prins balaurul de coadă şi l-a izbit
* e tare de stmeă, îneît s-a cuprins dihania 'de flăcări şi-a ramas lipit de piatră, de se mai vede .si as.ii de- urma neagra de zgură a diavolului ucis de sfint : Cică -
i epeta Damian cu ifos şi necrezînd nimic.
N-a fost unul care să se îndoiască de adevărul legendei, mea baciul l-a şi ocărît pe Damian :
- împieliţatule, tu n-ai să crezi nici cînd ai să mori .'
mai să cred! spuse domol, mai mult pentru el, Cătălin a Băcioaiei.
Baci Ilie, l-aţi văzut careva ? aşteptă răspuns Şi-TM°n Ş'\faC^rUprimi curînd, mai întrebă anume pe Ilie Udrea : Nici talică, baeiule ?
n ,~T Nu 1_am văzut> la ^ să zic ? Cînd m-am nimerit eu
i ueăciţn^n T faif ' P1_0Tlt CU trebi' închis în chilic' în i ugacium, n-a fost chip sa-1 văz, dar cine l-a văzut.. ?
c. , vazut crede că ar fi putut face toate cîte
. au povestit despre el, spuse Simion şi urmă : Dacă omu'
noi Nu Tn- dne Să o faCă ? Dumnezeu ne-a făcut pe noi. Nu 1 destula minune ? Atît dacă ar fi făcut : omul cu
sie^purtărilic^:]U grai. cu sufle? cuget cuminte, dacă ştie pui tarile cele bune şi e limpede la minte să gîndească
5fe m,îuCU mgăd p Uială fa^ă de toti cu care se adună.
nim0ni Sltul vreodată ! Tăciuni

vii eiau voi bele lui Simion.

! A?a cum ,e nenea Simion !«, gîndi cu mîndrie uncheşul dacă

pt' cl ^ trimis cu nenea

f. ,rnnHălle^a — e dUpă cele Povestite despre Nicodim. se cju.nda îaraşi m sine Ilarie, întrebîndu-se • Ii mănăstire m-a lăsat să dorm ca un prunc, si el... Ce-o fi tăcut cit am dormit ? Cînd m-am trezit, încă nu se culcase q7a d"rmi1 toata noaptea. Ce-o fi făcut ? a tot vorbit cu

p!0?'. *L7ACen* -?i diaconul l"a sPus lut nenea *frate.*

c 'l L 6*A"* adică ? Sau el îi zicea poate bisericeşte

sf unchnS ţrUne ?* T ! Mînzu *Semion* îi zice cîteodată.' Dar se wrfp! r greşeşte aşa. Să fi vrut să spună *Semion* ? Dai sc vedea bine ca se cunosc de mai înainte. De cînd ?

De. unde ? Şi-acum nenea..., alt om. Mai tăcut decît era de gînduri. Rămîne cu capul p. i •1 stdda ! Cind păzeşte oile. uită să se mai întoarcă

fi^lVv1311!-4 H1 bîtă Şi priveşte de Parte, încotrova. Ce-o ii cu el Veselia nu-1 mai prinde deloc. Înainte era si vese' citeodata, şi vorbăreţ... Da' vorbea altfel, **acum** parcă d~ Iesle de undeva, dmtr-o carte. Stă atît de neclintit, să zici a se roagă, ori... face vreo socoteală grea, se-ncurcâ si nu o •scoale la capat. Şi uncheş Ilie a băgat de seamă'de cr* petrecut cu nenea. L-am auzit vorbind cu alde Cala in a Bacioaiei. E ăl mai în vîrstă dintre noi E

baci'u- p"'b r at m pu ,te re> mai întîi' ^-aPoi Cătălin. De-aia stă 1, 1 sfat cu eL h 21cea odată sub sarică : «Măi, Câtă- line, îl văzuşi pe Simion al nostru ?» «IC ?•>, Meu l'Aliilin. «Nu mai e al nostru.» «Da' de ce ziseşi că nu mal *r* ni nostru ? Cum ? Adică... băgaşi şi tu de seamă **7**» «Cum na nu bagi ? E altu'.» «Nu ? Am zis că mi s-o fi părut mie» «Parcă nici nu mai aude. Trebuie să-i spui toate de duurt ori.» «Şi cu mine tot aşa face. Parcă e dus.» «Parcă visează.» «Nu-i de-a bună.» «Nu i-o fi căzut dragă vreo nuii- druliţă ?» «Şi s-o iubească aşa de... Nu ştiu cum să zic I I)»' nu ; nu, e alta pricina. Vorbeşte ca din strană, ca un dascăl. Nu ? Tu ce zici ?», l-a întrebat baci Ilie. «Toţi ne întrebăm acelaşi lucru. L-am întrebat şi pe Ilarie : Ce s-a întîmplal pe- acolo, pe la sfînta mănăstire cu Simion ?» «Ce să se în- tîmple ? mi-a spus. A stat de vorbă cu diaconul Sion toată noaptea. Se cunoaşte cu diaconul cela mai de mult, că i-a zis frate şi s-au strîns în braţe.» “

încă Damian rîdea de el : „de cînd cu tîrnosirea Coziei, s-a lîrnosit rău şi el.“ Ori „nu mai e în boii lui., măcar eă-i Cap-de-Bou“, alteori îi făcea stihuri :

„Simioane, *Simioane Ce vorbişi cu-alde Sioane;*
Mănăstire pe tălpica Eşti şi nu mai eşti aice."

L-a întrebat Damian şi el : „cum ? ce a fost la mănăstire ?‘‘, şi Ilarie i-a spus şi lui tot aşa : „A vorbit o noapte întreagă cu diaconul Sion“. „Ce-a vorbit, mă ? Ce-au. vorbit, de s-a cîrmit nen-tu aşa ?“ „Nu-şt’ c-am dormit“. ..Aoleu !“, şi se lăsă Damian păgubaş.

*

Treceau zile la fel, unele după altele. Simion şedea încruntat şi nimeni nu-i mai intra în voie. Treaba şi-o făcea. Asculta ce i se spunea, dar niciodată nu răspundea. Ce-I punea baciul să facă, aia făcea, întocmai, da’ mai fără zor decît înainte.

Vara, cît pe ce să treacă pe nebăgate-n seamă. Atunci cînd plecă baciul la vînzare de vale cu Ilarie şi Damian, un cal încărcat cu putineiul de brînză şi burduşele, ca nici

l«^l||.■ac,l"v"și\ntre^^“;a■1 tmă 1<XıUl bacilului Pe cit va 'i

dtmiitale? ciu*eı mă ia^“ de data asia pe mine în lo-

..5 SdrtcAusisn^„dod,cu .ww*«>—

m n . a fi m a i e h ^ a m i - “ >

virsta decît tine. decît Gatalm care e mai

l' ~ r^’ ln^rz^ mult» baeiule ?

~~ Am °blaf B~L Da’ de ce mă întrebi ?

- Am o vorba cu matale»

Spune-o acum. Ce mai stai ?

; n f e - N u , ™ o sânătos, Ti-oi vorbi atunci. Bine „ fi s5 nu

Z & ^°1”0 ? Ştii, cînd pleci...

A*“ »■

= si teTnS; £rlăle"S® «-™d in tine.

n«u oX%Te^S^TM„‘tdeC!* « a5te‘>‘aı S. abătuse, Vela era / S-a innlâT h^bi1 ”? «*.’a h“u>

ST' ^ ‘-a PlerdUt «* P= peT^Vfu.S

™ tdrs'ts-gz1

vorbă. ’ DdClUJe udie, trebuie sa stăm de

Să stăm. Vorbeşte d_ ~K. aşa. Numai „oi doi Hai,pist, N_am ^

— Mergem,

de S“nă *" * “ "Mi .«Ktt ca din cîl(i

” Baeiule Udre, sa ne nm-îm v*»**

ı"ı"“r^euir in‘uneca °” C*’ *

s-ir!™* p*-* *”•să mi-0 ""p^t,.

i;>tte doi«rârainS plnâ „_o1 mai fl

- ' "•« m" O « « zicS asta ?

r. i

— Cum ?

. T *au nimic cu mine. Partea mm din turmă să ramona la matale, ca şi ale matale să fie. Mi-oi da si nur din vinzare, odată, de vei vrea... Iau numai de-nlr mirii il iau pe Pmtenogu', de mi-1 laşi, şi...

— Pleci ? Unde te duci, omule ? De ce ?

— Plec. Nu mă întreba acum unde. Ne vom mai mlilm Rogu-te, baeiule Udre !

iT~ ce ' ^~a' l°vit In moalele capului.'Nu r:-,ii mulţumit ? Te-am nedreptăţit cu ceva ?

„ ~" Nimic din toate astea, baeiule. De nimic nu am a ma plinge.

~ Şl unde sâte duci ? Vara se trece şi..., cînd mî-am mai împlinit şi noi, tu îmi laşi mie tot şi...

— Plec. De-acum încolo prea puţin îmi trebuie.

— Nu te pricep ce-ţi veni !

~ Ai să Pricepi, baeiule, Curînd dealtfel. Şi-apoi.... nici nu plec prea departe.

—- Omule ! Omule ! zise baciul elătinîndu-se a jale, ca de bocet.

I>asă ! spuse Simion.

Fericită întoarcere

r k1!-1 '^.'C1.'ăpase de ziuă- leşi tiptil, să nu-1 simtă nimeni, izbuti. Clinii se treziră şi se ridicară venind să se gudure, clătimnd cozile stufoase. Pintenogu se săturase să pască. Parca il aştepta. Ii mîngîie botul şi fruntea. îi puse pe spinare tarniţa şi traista cu ceva de mincare. Nişte aspri şi

Sîf,, V? P1 e." ?a,c-iul i-a dat asprii toţi ciţi i se'cuve- neau, mai ales că ii lăsase oile care ajunseseră a fi vreo douăzeci şi şase şi doi berbeci, partea lui Simion. N-a vrut sa ia decît ce a socotit a-i fi de trebuinţă.

A plecat pe nesimţite. Simion era în sărbăt mare bucurie, dar şi cu o îndoială purtată în sin : braca dinăuntru o lumină mîngîioasă, care îi da o i dejde mzdrăvenea să fie puternic şi îndrăzneţ în rr a pornit sa înfăptuiască. „Ce-am lăsat nesăvîrşit... pan a

:oare\ cu sin pe
; îl îni- **o nâ** ce-1
■ a
Dar.

mă va £ace Şi azi

L'ihi nia-x, |(. zic ca |V: ™ ".l rea na Ste r n fecioarei Maria — (l un p.is **moale** f-n-'i •.■■■ - ' **§lnc ţe a** în **bobote. Pornise in- n*,.!. iandS i'mai** **dfcl* c!nd» Pomi cobo-**
•»»»* m«t după ce to da !iSlVo a ftSÎ SStire - V S * »-
pasnil si a yhnrrHi- aH. • • poftei de mers - » Tf ei zile
<>*' <!ura Văii siul în ? mmi_C "'a facut> e odihnit.» Trecu <Wia, «mul c£?'^săL ,n- Cînd S trf Ut P™ dată spre ""(Ic s-o apuce La fîntînn a?e drum le-a arătat pe «la,-io. adăpă^calul imbnrt ™ d? data trecută cu ""a de lemn încăl ^* ™ foame Bău d^ ciu-
«-.■.lui în lr™ 'nSSÎra^ a S U î a ^ pe după P u*' P ^e 1- luase acum prima da M f*™ 8! Caldiul cizmelor noi, ce la galop fntkî? O r purtare **5** [1] *&* îndemnă Pinte-
■y ™ spr^muntele f™ -«
sub porţile mănăstirii. Ş1 tot aşa - P ina
«S mX%fafa e Dri S'ip? ni calul ** i»W in lăcaş.
< ilcva "/ nSP ,?- In ? urte vfeui
caşul era plin. Veniserăse vP L ^ cai m? eua ti : lalele de pe aproape. " ' ' mul î 1 ? x P e J os > de prin sa-

™ 5**i cum' cîntareH-â m âbm t** *S,* **li", S o "Unc la A r"«**

*Uu cît a stat aşa. P la°uşil pe dalele zgrunţoase. Nu ~ Frale"sio^f 10P

frate Sebastie ne !

■" ^-ica goat ™Jcu"dfituf «"- [1] **«** ** ****
cic am cî ml-S î"* Nes » usă *»»-
vcn,Ua mine şi nu te-ai dus de^ad™ptal*! mtob' dC "'ai mi-ai dat veştile îem!Te%fdat PO cînd n c"''lnt ™ ,ine . care
despre Tinca, despre... vcnit P nraa dată,
"»<!<' so ,iHă. [1] Vo^^r^^acoîo'^u k S T B i " ^
duce, si neîntîivHt TVi ' Tismana ai a te
»l»i » ^i-doua'aici ™flt?TT ului
<■11 (-ilcva slove însusi orhimt *J ti egumen,* scriu si **
.....- deşti păcatul. Altminteri, după cum l.c şl iu di' pe cînd aveai şaisprezece ani şi pînă după ce-ai împlinii opiipie- zece, tu eşti făcut nu atît pentru treburi monaliiccşli, dar, învaţă tu şcoala de anagnoşti... Cred că vei învăţa şi mai multe. Ei... nu, mai bine merg cu tine. Te înfăţişez cu ai . himandritului.
— Mai bine aşa ! Mult mai bine ! Iţi mulţumesc.

După o zi de stat în mănăstire începu să-şi dea scaun de cea fugit prima dată din şcoala de citeţi. Nu de şcoala a fugit. Asta îi plăcea cel mai mult. Altceva l-a gonit. De ce a fost cu putinţă, peste toate canoanele, să se lege- cu Tinca ? Chinurile începuseră să-I frămînte înainte de a ajunge la Tismana, acolo unde gîndea să şi rămînă. De în-văţătură simţea că jinduieşte, de viaţă monahală, nu. Şi-a - tunci ? Se

întreba. îşi răspundea si nu. Cum îl va primi arhimandritul^? Ce fel de om e ? îi speria de la depărtare şi numai după cîte ştia şi el, mai mult legende. Ele pornesc dintr-un ceva ce-a fost, dar... legendele înfrumuseţează, ca sa se păstreze. Urîtul cu vremea se piperniceşte, Inimosul... Din cîte îl cunoştea pe Nicodim, ceea ce el putea face, îl speria. Nu învăţătura, nu. Trebuie ştiut, cît mai mult. Sînt atîtea. La stînă era bine, dar despre om afla acolo din puţinul ce şi-l împărtăşeau unii altora. Altceva voia el, voia ca prin învăţătură să cunoască pricinile mari dintre oameni. De-aia rău i-a părut că nu l-a văzul la Cozia pe vodă, pe boieri, soborul de preoţi cei veniţi de la Sfîntul Munte Athos, de la Patriarhia din Const.an- tmopole... Să-i cîntărească el. „Ca şi cînd ai vrea să cerci pepenele de e copt. Fi-va Nicodim, precuviosul arhimandrit, evlavios, cucernic, blînd, dar... sfinţii cu sfinţii şi oamenii cu ale lor ! Trebile dintre oameni. împăcarea lucrurilor dintre ei. Să socotesc pricina de vrajbă. Cum să îmbuc părţile, să iasă totul nevătămat, împlinit. Şi-apoi temeiurile, rostul judeţelor, trebi de cancelarie...' Daaa, asta aş vrea să dezleg şi să leg, să dreg...“, îşi spunea Simion. Nici nu voia să-l bănuie‘diaconul Sion de ce I frămînta. Mai scăpa o vorbă :

Crezi, frate Sioane, că n-am să-mi iau iariisi cîmpii... ?Să te întorci ia stină ? Asta, nu ! Nici în ruptul capului n-o să ma faci a crede. Să prinzi iar drag de învăţătură numai. Acum, copt cum eşti şi după cele întîmpiate cu Tinca... Eşti tată, ai un copil. Porţi grea răspundere. Nu mai poţi face ce ai făcut. Toate s-or rîndui bine, dacă dorul pentru învăţătură te va mistui. **Să** te mistuie, să te ardă, să te facă al ei cu totul.

De-asta am venit. Pentru învăţătură. Simt ca o foame de potolit. Apoi...

~ Om vedea. Totul ţine de cum te-o cîntări arhimandritul. E tîrşit de viaţă şi a cunoscut oameni din multe părţi ale lumii. Poartă scrisori cu învăţaţi ai bisericii din patriarhia de la Constantinopole, şi cu laici, cu capi de popoare. Ei îl cheamă, îl întreabă, îl ascultă, îl urmează. E un om care vede spre mîine trăgînd **învăţămînt** din ce a fost ţii este, ca să îndrume, să dibuie făgaşul pe care să se meargă mai departe. De aceste multe rosturi deprinse e prieten şi sfetnic de taină măriei sale domnului Mircea.

— Mă sperii... de înfruntarea dintre cuviosul şi păcătosul de mine.

— „Păcătosul de mine*[1],.., nu fi făţarnic ! Fii păcătos, nu asta e cel mai de plîns lucru. Dumnezeu iartă, că ce alta * treabă are ?

— Bine, frate Sioane, vorbeşti ca un mirean, ca un...

— Frate Sebastian, să dăm cezarului ce e al cezarului

— Şi lui Dumnezeu.,.

— Ce i se cuvine. Să nu ne pierdem cu firea. E biserica, acum. o^ putere sprijinind căpetenii de popoare, dar clacă ea pregăteşte sufletul, ea trebuie să întărească şi legăturile dintre oameni.

— Cu sabia în mînă ? întrebă aspru Sebastian.

— Nu ! Aşa fac catolicii.

A doua zi s-au înfăţişat egumenului Coziei, Sofronie.

J) măsură din cap pînă în picioare, **îl** scrută în răspunsurile ce le primi şi li făgădui şi dînsul scrisoare către arhiman- dria Tismanei. Diaconul Sion a rămas apoi numai el cu egumenul. Cînd ieşi de la acesta, ţinea în mînă scrisul pentru Nicodim.

Poţi pleca în'pace, îi zise bucuros diaconul Sion. C.'it.eşle..., dacă mai ştii.

— N-am uitat nimic, rosti sigur de el şi cu înaintare Simion ; luă pergamentul şi-l citi.

— Mîine plecăm la Tismana. S-a învoit să te duc eu Lasă scrisoarea la mine. I-o înmînez eu. Poate că înainte îi. deschidem uşa părintelui Daniil. Ce zici ?

— Mi-e ruşine...

— Sfîrşeşte. Să le faci cele deocheate nu te ruşinezi ? Ai să mai faci, te ştiu, dar pentru învăţătură şi binele obştii..,.

— Nu voi ieşi din vorbele tale,/frate Sioane.

—■ Să nu ieşi ! Cîte treburi vor fi, să le facem de-acuru Înainte împreună.

— Dar tu eşti la Cozia.

— O vreme voi sta cu tine la Tismana, Oii nu-ţi prieşte ?

— Vii cu mine şi rămîi un timp la Tismana ? îţi mulţumesc.

— Nu-mi mulţumi mie. Aşa a fost: să se întîmple. Sînt unele de făcut la arhimandrie. Plecăm de vreme.

Drumul i s-a părut lui Simion, fratelui Sebastian, adevărată sărbătoare. Diaconul Sion era bucuros că i s-a încredinţat o misiune gingaşă din partea egumenului Coziei către preacuviosul Nicodim. Se bucura mult că**-1** va revedea pe arhimandrit şi va sta iar în preajma lui. Săltă în şa mîndru, şi ochios cum era, părea un sol ales, înveşmîntat in haine de postav bun, iar sutana fîlfîia pe trupul lui subţire ca o hlamidă prinsă doar de umeri,

— Drum fără întoarcere de astă dată şi pentru tine, frate Sebastiene ? Asia îmi spune mie inima.

— Să fie aşa.

— Ai fi fost acum diacon ca mine. dacă nu te zburătăceai în pustii.

— Nu mă împăcăm.,;

— Cu ce ? Că te zbăteai între două maluri ? Şi dragostea şi învăţătura.J**5**ă le împaci pe amîndouă. frate !

— Tu aşa faci ?

— Să ţi-o spun fără ocoliş ? Da. Dar să nu ştie **dreapta** ce face stingă,

— Şi Dumnezeu ?

Sa ici te. Alta nu are de făcut. Nu e în firea lu- rnu ilor pe lumea asta între oameni şi pentru oameni, frate .it'bastiene, sa nu le îmbine pe amîndouă. De-asta şi avem î ?luni; ®aje aPucăm pe amîndouă, să le strunim ori să !<■ lăsăm slobode ca pe nişte frîie. Altfel nu se poate Ce m'- e viaţa schimnică ? E viaţă stearpă. Cînd îi omul în puteţi, şi daca mai e şi tînăr, nu se duce în sihlă, stă între oameni sa împace, să

îndrepte, să unească, să despice, să..., dai cîte nu smt de făcut între oameni ?

— Războinic eşti, diacone Sioane ! Nu te ştiam astfel «<' apng.

— Frate Sebastiene, nu ca un războinic mă vreau si te ''n'au' S'razb^ cu duhul, în cuvînt să ne batem, asta-i vitejie. ba dovedeşti cu mintea, nu doară cu puterea braţelor. Da-mi un hirb de om, ca Isop, şi lasă-mă în pace cu Her- ruie. *hu* vomicia în hălci, ci în faptă de folos obştii din virtoşema cuvîntului.

— Egumenul îţi ştie hramul ?

— Ba bine că nu.

— Cum ?

—- Aşa cum mi-s : cu minte făclie, cuvînt vilvălaie adevar spadă. '

— Diacone, mă uimeşti !

^h'os a smirnă şi tămîie, să bat mătănii, lucru ;esne, la mdemîna oricărui sărac cu duhul. Mai presus decît cerurile este...

■— Sfînta treime...

Ba, temeiul învăţăturii în slujba omului, frate! grm răspicat diaconul Sion şi nu mai zise nimic bună bucata de drum.

Fratele Sebastian tăcu şi el. Mintea îi fremăta, codru cu frunzele în vînt.

„.„«cele pămînteşti cu cele cereşti se împreună» altfel nici ca se poate Au cum să nu aibi nevoie de cuvinte ca sa descui lacate ? Singur eşti fără de carte. Slovele trebuiesc înmulţite, dar pentru asta şi mîinile care să le înmulţească, să le scrie. Spre a fi vorbele desenate sub ochii cît mai multora."

Din gîndurile acestea şi altele îmbulzite, l-a smuls un ciocănit sfios în uşa de stejar, grea, a chiliei sale.

— Pofteşte !

După plecăciunea şi cuvintele cu care se înfăţişau după tipic monahii obştei, chiriarhului sub oblăduirea căruia era samovlastea Tismanei, arhimandritul spuse :

Amin ! şi întrebă din ochi pe monahul ce şedea totdeauna dinaintea uşii cancelariei.

_ — Sînt veniţi de la sfînta monastire Cozia, diaconul Simion cu..., apucă să spună slujitorul.

— Nu-i lăsa să aştepte. Pofteşte-i.

Era spre chindie. Soarele, din pricina pădurii, a stîncă- liilor din jur, din vînătul pietrei din care erau biserica şi chiliile Tismanei, soarele de mult şi apusese, se răsfrîngea în acoperişurile din aramă necoclită încă.

Uşa se deschise şi dinaintea lor, a celor veniţi de la Cozia, se înfăţişă un bărbat înalt, subţire, dar în puteri, se vedea după încruntarea plină de hotărîre dintre sprâncene, după barba-i lungă, colilie şi pletele bogate căzîndu-i pe umeri.

— Blagosloveşte, preacuvioase arhimandrite, zise cu îndrăzneală prietenească parcă diaconul Sion, făcînd o plecăciune şi dînd să sărute dreapta, pe care Nicodim, nu voi a o întinde.

— Pe cine îmi aduci, diacone Sion ?

— Preacuvioase, e un anagnost ce-a urmat..., dar am un scris de la egumenia sfintei monastiri Cozia.

— Dă-mi să deslușesc.

Cei doi aveau să observe cu cîtă repeziciune, voinicul bărbat de dinaintea lor, cu gene grele, ploconite şi cu sprintene groase şi stufoase, îşi muta privirile pe rînduri. Era mai trupeş dccît cei doi tineri care i se înfăţişau, deşi diaconul Sion, ca şi Sebastian erau înalţi.

Mda, fratele Sebastian. rosti şi îşi mută privirile într-ale celui al cărui nume îl rostise. Un timp nu spuse nimeni nimic. Tăcerea zumzăia numai de respirarea lor. Stăteau toţi trei în picioare, aproape de uşă. Cu scrisoarea despăturită se îndreptă spre masa grea, din fundul chiliei,
o odaie mai mare, fiind totdeodată şi cancelaria obştei monahiceşti. Se aşeză arhimandritul în jilţul negru cu spătar înalt, luă condeiul şi-l puse pe masă în dreapta lui, cu o

*ceva'ai,oi n p-i

11M;11■ va i [si n(.'freci ^ ^uri]e voastre, aşezaţi-vă
■i vi ia bineIV . ' ^ ochl1 de !a unul la celălalt. Pe diacon
de senin. în'ceWara?^ ?ch?i.alba**9**^ mari, cu
şi domo] începu - Nu te înt ' *h*m fratelui Sebastian,
-Mi. I),. „-aiTi fugit ™ aveai f„" "/ Bsa* ı5"ala de
"'I şliai a o preţui N u - m ? £ ♦ pr,etui acum- Atunci I'*' cînd ai
fâcut-o nu t?a? rS ' te'a framîntat greşeala.

H fost, dacă nu te tatonai'"ST ^eşeala a fost- Şi însemna că nu se
cădea «n c+x-_ a *e mai întorceai,
mi ai chemare nici har nara t m a/ace cevapentru care li-o locul. Ai
cugetată Ai ^ ^ semn e <* aici naf pricina fugii. Omul e «mi irziat; sa vii,
te-a fi ruşi- n<'vrednici de mila lui Dnmn S ' sîn^em nevolnici,
de ,rebufnţăcWarsănThfw' de ^ea este cuviincios; iubim unii pe alţii si
drajm^t m cum smtem. Să ne **incit j ne tagldul^uS P!ni**
ridice piatra ? Si nimeni „ *i f P , P1'* Căci ,cme e curat Tocmai citeam în
Mineiul zilei • nii nUxVa-f! în.veaGuri- cereşti se împreună" Asa să fie
""'Aceje Pămmteşti cu cele
împreuna pururi. Aceasta să ne fie i S& avem la a îe
aceasta să tindem a făptui ea Vleţn totdeauna
Tăcu. îi scruta. Erau cu luare aminte îi nHen

T? aceeaşi
pe care îi avea dinainte-i : aceea^ cu cei
~ Vom mai vorbi. Aţi fi osteniţi. Aţi mînca ăti •
— Nu, preacuvioase ! ta, aţi...

-- Oricum..., pe mîine. Domnul cu voi ! auziră ^spunhid f' d* *

deschide u?a- «*.<** îl mai

' *"■* **bu,ssufjs'rueto ar'câ *auzi imb»w" ***
r?DomlTcumvon Ş' Penl*'U *atele S'*"stian *"im*

mJ!%ZS£S? **dHW mai marele** **Pi"« mchi**

-

Masa o luară împreună, în trapezărie. In capul ei arhimandritul, pe laturi şase călugări de-a dreapta, lingă el ■gumenul Agathon,, dascăl al şcolii de citeţi, în stînga lui părintele Daniil şi fostul său învăţăcel, diaconul Sion, apoi alţi cinci monahi. Faţă în faţă cu preacuviosul Nicodim, în ■elalalt capat : fratele Sebastian, după obiceiul cenobiţilor laţa de oaspeţi.

Se ridicară. Călugărul rînduit rosti rugăciunea.

. ..PJ?[081]* # [sin]§[u]5 în capul mesei, în faţă cu stareţul, cei- ialţi îl priveau cu înţelesuri felurite pe noul sosit. Părintele Danul da du curînd semne că l-a recunoscut si îi întrebă • **5**" [înşeală] vederile slăbite, eşti fratele Sebas- nan , Mi-ai fost ucenic la şcoala de anagnosti..., la sfînta monastire Topolniţa... Asta, acum... aproape doi am Aşa este ? ■

— Aşa este, sfinţia ta, cu sfială întări fratele Sebastian. De la Topolniţa ai dat bir cu fugiţii ?

— Cruţă-**1**, părinte Daniil, rugă arhimandritul. Noi ne bucuram de întoarcerea sa la învăţătură. A învins binele. Nu a ales pribegia. Dacă îl avem în mijlocul nostru, să ne veselim, ca pururi va să umble de-acum braţ la braţ cu silinţa, care se mai şi deprinde.

— Aducerile aminte îmi vorbesc de un şcolar cu lesne înţelegere şi osebită uşurinţă în a prinde slova si-a alcătui tara cazna cuvîntul.

E iarăşi în mijlocul nostru. Va ajunge din urmă o« cei care au început acum cîteva luni. Este, părinte Duniiî întreba arhimandritul deloc grăbit să ducă lingura cu zeama de_ culoarea ghindei coapte, o ciorbă de 'linie eu binemirositoare mirodenii şi cu usturoi, pe cînd din linia cxt strachina făcea dumicaţi mărunţi, aproape nişte firimituri pe care le strîngea mai multe între buricele celor tres degete, uitînd să ridice lingura din ciorbă. Dumicatul dintre degete, din cînd în cînd, îl strîngea într-un cocoloş. Arhimandritul nu aşteptă răspunsul părintelui Daniil c spuse domol, cătînd pe rînd-în ochii fiecăruia şi cumpâ nindu-i pe muchia minţii sale vii : O vorbă am, mi-< Ştiţi voi, părinte Daniil („potolit şi de nădejde, cînd trebuie, simţia sa“), şi tu Vasile, ipodiacone („aprig, poate prea ci

— ••l'Hi:. diir viteaz în credinţă; bun rostitor, blagoslovit cu ■ O

< 11 • <'; msuşi cel Mare, Vasilie"), şi tu mă vei fi au-n\M! li's 'SW MSo*1T?ane Cel ^^P* de învăţătură (îşi spuse ' las auzit gîndul pentru acesta, pe care îl îndrăgea ose-

•»"), i-stc! Gngone, frate („ăsta-i pidosnic şi nu i-am aflat "iţ.i scopurile unor pînde şi iscoditoare priviri") ? Auzin-

<lu numele Grigorie tresări ca prins asupra unor faîtc

m. loc-mai duhovniceşti, Şi... domnia ta, Ag?thoane (set -

s ?u Pny^ea către dreapta lui şi chiar îşi duse *mînn*

ileideT nUm ' purînd~o ,grea Pe umărul acestuia), tu, nă- J mea, şi voua, Davide (,,bun glas are şi inspirat • de asemenea curat şi drept"), Gherasime, păzitor af cărtilor

< inului, dulgherule, şi Athanasie pietrarule şi zugravule („vemt-am cu ei din Craina“), şi voi, diacone Filare! (bun la schimb cu ceara şi mierea noastră, dar pe lîngă el să fii

<a eu uita repede ce nu-i pe plac : şi dojana şi canoanele'1)

■:fin^ r n+C e intru îndrePtare te-am oblicit la sînui ^; '^î nionastin a noastre (îl privi mai cu puţină blîndete

prieten iVlnfT- U?1Irat 111 gu?ă> mîndrie, pus pe pîră.
pneten la toarta cu Gngone"), tu, Cosma, cu veselia ta

«fiSPiE? iUn?ească+şi d6prins 121 Putură, care te face î rami i e^ pt oricînd- oricit ţi s-ar turna în

si De f ne qV T? ? 86 CUVlne Să te înfăţişez
V SN Sofrome („asta-i una cu Grigoric, îi am de îa Vodiţa, au venit împreună şi au rămas ; cu ce gînduri ? Mi le voi lamuri mai bine cu vremea... şi vremurile'*). îmi

„™em ?• t-i P_mGni^' s?re a_i no îi noştri veniţi, pe acum sa-i tălmăcesc vouă. Pe Sion diaconul cinstit si osirduitor citeţ al părintelui Daniil. S-a întoL k nof ea să

::Iri^iaerea ca ?ă rămînă' zic vouă> & fiul nostru risipitor Sebastian, carele rătăcit de-a fost, cu bunăvoinţă se

ieli°raCerîmai,virtosla a deprinde slovele şi încă alte rîndu- viK J folos sa fie obştii noastre şi obştii celei mari a lahiei, domnului ţării, Mircea voievod. Dară, am început vorba, pe care pentru mulţi am mai zis-o, pentru cei nS o j-unosc, sa ştie : pecetea vieţii mi-i : iconomie la smirnă şi tamue ; lăcomie celui ce vrea să ştie. Că bună simbrie

măltudăV1 nUmm aStfel dUCe Viată Vie' Cine are urechL

frate_€ Sebastian de-aiei înainte, lacom era de cuvjntul pi eacuviosului, care mai departe grăi astfel :

•— Lăsaţi-mă să vă spun ce am pe suflet, fraţii mei, câ vorbesc nu doar pentru cîţiva, ci pentru toţi şi încă pentru mine, să nu mi le uit şi să-mi fie ca rugăciunea, hrană îndestulată totdeauna, şi să nu-mi muşte uitarea din asemenea cugetare. Auziţi-mă bine ! Trebuie cu toţii să simţim, în tot locul şi oricînd, trecerea ce a fost întruna aplecare pentru ieri ce poposeşte în azi şi din astăzi către mîine să ne prelungim vederea. Nu ai astfel vederea, orbeşti şi pentru acum, pentru fieştecare clipă şi încă mai întunecat eşti. Nu în ochi doar, ci şi în suflet să aibi gînd pentru mîine. Lung să-ţi fie văzul şi pînă departe-înainte, pe cît din adîncurile lui ieri îşi sorbi învăţătura. Nimic nu e fără curgere, toate îşi au mers înainte cu meandre ori repezi şuvoaie. Să întîmpinăm relele ce vin, să fim faţă bucuriilor ce şi noi le pregătim cu ochii plini de ce am văzut ieri în viaţa noastră, a obştii celei mici — a noastră, de aici, şi a celei mari, ţara. O părticea sîntem fiecare din lumea cea mare, lumea Vlahiei, a Bogdaniei, Ţara Moldovei, sora, ţinuturile lui Dobrotici, Haţegul cu ctitoria Prislopului, Maramureşul cu sfînta monastire din Peri, sfintele lor lăcaşuri de peste tot, ce nu numai rugilor să fie la preaînaltul, ci şi vetre de lumină, încă întreaga Transilvanie. In întunericul neştiutului inimile seacă.

— Ascultă, Sebastiene frate ! se îndeamnă a-i pune şoptit în ureche, diaconul Sion.

— Dumiriri înţelepte, Sioane !

— Mai mult pentru tine vorbeşte, să ştii !

— Doar ?

— Pentru toţi încă. întotdeauna.

Nu isprăvi ce îşi spuneau între ei, că, după o lingură de zeamă, alene linguriţă, mai mult cu grijă la ce avea să pună dinaintea oaspeţilor, hrană pentru suflet şi minte, arhimandritul îşi netezi buzele frumos eondeiate pe barba colilie,şi musteaţa, două vrăbii sub nările desenate subţire, ca să rostească :

— Să luăm seama a nu trăi numai penti'u astăzi, pentru lingura ce-o ducem la gură, pentru năstrapa de vin ce-o sorbim. Jertfă să ne fie viaţa cu ardere de tot, căci rămîi cu folos în sihăstrie doar pentru tine însuţi. Şi în mijlocul viitorilor trebuie să ştii a te ţine, a pluti. Şi mulţumitor este a fi trebuitor. Pentru semeni mai vîrtos este a trebui. N eu, iarăşi vă /ic. sînt. vrednic să vă îndemn., spre a face s^fapui ^1ıatunci' alegeţi fiecare drumul sufletului

Grigorie îşi împleticea limba în gură, ca să-şi ţină căs-
î " Dc m 1 u i t T. nu] mai adusese la masă cu oaspeţi. Ii lasă ouviosul Nicodim să-şi ducă viaţa fiecare după iudeul a lui, apoi îl lua pe cîte unul şi-i vorbea de-o parte Acum insa era împrejurare osebită, ştiindu**-1** pe cel întors ■Sebastian, care fusese printre anagnoştii de la Topolniţa si pe Sion de el uns diacon, pentru ei vorbea, deci aşa cum
11 spusese Sion celui revenit la învăţătură.

Cu Grigorie, repezindu-i o iute, dar aprigă privire ai himandritul făcu o minune : prinzîndu-i privirea Grigo- ne uită de căscat şi o

liniştire, un liman de tihnă îl aduse m fluviul molcom al cuvintelor de duh. Avu ca o dezmeticire şi asculta mai departe, silindu-se să prindă si să priceapă.

3^ se Paie; cumva... a fi prea mult ceea ce vă spun. ^ai, sa ştiţi, niciodată nu e destul. Orice zicere de prin cărţi, prin glasul unuia care a zăbovit în cetanie, se mai îndestulează şi. cu cele auzite de prin lume. Vine gîndul şi pune adaosele sale. Ale fiecăruia. Aşa avem creşterea înţelesurilor. îmbogăţind cugetarea din cele auzite, pusă în scris se orînduîeşte mai mult şi mai bine. Se întîmplă o contopite ce dospeşte şi creşte. Vă voi spune vouă, ca astăzi, multe de altădată, de nu mi se va opri crugul vieţii. Da, pînă şi din cele despre care şi vouă vi se vor părea a nu fi adevărate. Da, pentru cei pe care îi voi alege din neghină I ace-voi asemenea mărturisiri.

..La noi se gîndeşte !", ştiu diaconul Sion. Ar fi vrut sa-i împărtăşească gîndul şi lui Sebastian. „La noi şi ca d întotdeauna, şi pentru Agathon, în care multă nădejde îşi pune cuviosul Nicodim." Dar acesta o porni iarăşi altfel întind să îşi sfîrşească ciorba ;

Nu ne este viaţa să depănăm vorbele ca pe mătănii ri mimai cu rost, niciodată făr' de. Nu se cade nicidecum

1 Nu e cuviincios a avea vorbele netocmite şi nici, îmbulzite, ci prefirate pe îndelete, să se arate miezul alcătuirii lor, ca să închipuie gînd. Vorba e vorbă — iarăşi liti cu luare aminte — şi *Cuvîntul* să nu vă fie uşor. Că l'orhă csle cînd glăsuiesc „Toarnă-mi în bărdaca asta, să mai sorb din apa izvorului şi alta e cînd folosesc cuvîn- tul, Cuvîntul îl avem să ne rostim un gînd din cel pe care l-am luminat din întîmpinări, unii cu alţii, din întîmpinare dintr-o scriere a unuia mai în\ răţat. Astfel acest gînd este lamura, adică ales, judecat, cumpănit. Ce nu are greutate, nici ţine la greu, se spulberă, se împrăştie, nu ai ce alege. Vorbele, ele îs uşurele, gîze, fluturi, păsări, ele par a nu se lovi nici de aer. Cuvintele, ele sînt scrise pe pergamente, pe papirusuri, cioplite în lemn, în piatră, bătute în fier şi aramă. Sînt aşa ca să rămînă. Ce vă grăiesc acum, cuvintele aceste sînt ca să vi le păstraţi. Ele îndură veacurile, veşnicia. De ele să ne ţinem,-sînt otgoane zdravene, ne întemeiază şi pe noi, oameni. Ne prind, ne ţin. ne zidesc in fapte. Sîntem şi noi, fiecare, ctitoriţi atunci !

Arhimandritul se vădea podidit de gînduri ce i se îmbulzeau, dînd să-i încapă în cuvînt, căci, pe cînd spunea, dar şi printre răgazurile de tăcere, unele prelungi, şi printre cele ce apucau să se rostească, se iveau cu fulgerare lumini în ochii umbriţi ele sprîncene stufoase şi pleoape tivite cu gene lungi. Privea departe, undeva :

— Atunci cînd... am trecut în Ţara Românească, cu încă fraţii ce-s aici de faţă, Sofronie şi Grigorie, şi alţii care... s-au stins... Mintea vede feţele lor aievea. Atunci, am ridicat sfînta monastire, din lemn mai întîi, apoi din piatră, la Vodiţa, pe Dunăre, unde am găsit urmele unui lăcaş străvechi.

Fratele Gherasim, spelb şi gălbior în obraji de posturi, de rugăciuni

şi cetanie la opaiţul nopţilor mai mult, stelele şi luna, era mîndru de cele auzite de la arhimandrit. Deşi om în putere, trecut de patruzeci de ani, îi era învăţăcel L-ar fi urinat orişiunde pe învăţătorul lui. îi sorbea spusele şi îi prindea cuvintele apăsate, incrustate în văzduh parcă, deşi rostite blînd. domol, unele lingă altele, parcă ar fi ridicat o biserică iarăşi, din bolovani potriviţi cu chibzuială. „Să ne ctitorim şi pe noi înşine !", îşi aduse în minte vorbele de altădată ale arhimandritului. „Se simte, gîndi Gherasim, că pe lîngă cele pe care apucă să ni le împărtăşească, multe altele îl năpădesc şi vor să se facă auzite. Niciodată nu ne-a vorbit chiar aşa de cu împătimire, cu durere. Şi dacă ni le-a făcut nouă cunoscute în alte vorbiri de mai înainte, cu Athanasie, cu Agathon... Cu fie-

"""«ft KW » nu

cu mine. cînd slnt singur cu el cu Asath yorbeSte

«rnindoi împreună Rostirilp In; c » , g tbon Clnd smtem ţ*i *du* fiecare dată âre aS/ ■ "tregesc unele pe altele înţelepte, doldora de învătătură^ 6^*' -re de care mai cu sfînta biserică la Constant' ^nji nu are' cu noi nească de la Argeş Mrcea vo?^H °POI+e' /* CUrtea dom- t'eburi încurcaţi. ităinuit?S £ ar®ftrebuintă de el în dioase, ori de izbăvire vi-mm o- ■ subţirimi, ori primej- îi este măriei sale cuviosi^rhlm ° de Pnstăvire ! Sfetnic Pină lung Gherasim^himandnt.

Da, da !", şi sus.

Privi come^^i^j/yg^gan^~^J^du ®eama cînd tăcuse- ***hi*** aninată peste creştetele ceiorldunati^61'03 «Care, rămăse«' ■ntr-o nemişcare ce le mărea muS *V&m*

bastian.10306 ' *Ut murmu™> ea dintr-un extaz, fratele Se-

Nicodim, ca^pîrimelf Da^iT c^1 d"? nc,stnimutat de lîngă Pentru sufleLfîS^Spo^S n^ d,IUţ*au CU statornicie Gherasim cu diaconi §fcncSma oh^T' ia™ Şi astfel

nton, prea plin de golul din p1 îîs oboslse de ascultat, Ha- «•* U»

eri astfel cînd a venit SS? " mai S~-

™ ™ sul Nicodim către pîrin" le1BS^ ' " m"'a ^

Sofronie 11 zise înainte de a se desoărfi *H n* ■

- Le tot zice şi nu mai oboseşte ! 1 Grigorie :

răspuns pe placuUui SofronJ31' fl PUtUt SpUne Că nu' i un

SrduprpuE^lr-"0? 7 intel-p-«

«era cu cetania. dupa osirdia ce-o arăta-

a?a si

: .we'Jirred\seminunas<îb'astila" SMma?

-" w^uffs^aLrstau """"'-i.**

cînd deschide gura Drivind , ar^ ,á

spune şi

«wlW. îl -cu&%Tmta X Ce>;-Care.» stă *-<■&

«» îmi dii ascultare £ ~l» : "Ascult * l» «1

De ce am lăsat atunci totul şi-am plecat. ? spuse ca pentru el Sebastian.

TVT-ar ^ mur it nici Tinca..., îl auzi pc Sion certîndu-1.

— Nu mă puteam împăca singur cu mine. Asta e lupta cea mare. Crezi că am să înving ?

Singur trebuie să simţi asta.

— Uneori mă socotesc om de nimic

— De nimic nu e nimeni. Numai că, vezi tu, Sebastiene daca m tine nu e o chemare...

, 77 ^cum 1 nu vreau decît să învăţ. L-am ascultat, odată, demult, pe cuviosul Nicodim, cînd eram la învăţătura şx a venit la Topolniţa, să ne întrebe pe fiecare cum merge cititul, ce s-a ales de noi ? Şi-atunci, cînd m-a întrc- oat şi-am dat să-i răspund, nu m-a lăsat, mi-a zis : „Rupe cu şovaiala. Îndrăzneşte ! Celui ce bate, i se va deschide, tfiate Sebastiene, viaţa asta e uşa. Prag sus, prag jos. Calea pe cel de jos, încearcă să nu te loveşti de ăl de sus.

,ci .4in?ă ' deschide şi treci ! Te împiedici sau te izbeşti, cînd iţi lipseşte încrederea în tine. îndrăzneşte ! Ia seamă dacă e să fie în tine un grăunte de soi. Treaba ar fi ca şi făcută, dacă ara ţine drumul ce ne cheamă şi am merge, am îndrăzni întruna să păşim înainte, oricît de încet am merge. Să nu obosim ! Să nu oboseşti. Să împlineşti me- leu ceea ce doreşti este ca şi cînd ai deschide mereu uşi şi, Jie ca te-ai împiedica de pragul de jos, ori te-ai izbi de cel de sus, nu deznădăjdui şi nici o durere să nu te frîngă, sa le oprească. Timpul nu aşteaptă şi, dacă voim ceea ce do nm şi viaţa ne este o întruna trecere, mers, cuvinose sa nu deznădăjduim la piedici !'“ Aşa îmi spunea atunci. N-am să uit, cum mă ţintea cu o privire caldă, uneori si poruncitoare' însă.

Aşa iubeşte el. Dacă nu te ia la inimă, pentru el mi eşti şi te lasă năpădit de bălării. întîi te îndrumă, dup;! ce a?a cum eŞti, cît eşti. Apoi, dacă nu răspunzi nădejdii ce şi-a pus în tine, te lasă să creşti în voie. I’ildă sînt Grigorie şi Sofronie, Hariton, pînă şi Cosma. Vei vedea cînd ai să-i cunoşti mai bine. Nu sînt exemplu de urmat, îi atrase Sion luarea-aminte.

— Piedică mi-a fost dragostea lumească, se văicări Sc bastian.

Putea să-ţi fie imbold la a îndrăzni mai mull.

i J ' ' 1 ' ' ' ' s e «Perie învăţăcelul.

' ^I •1 Mici 1111 /-!«•*»* f—i-* ••

V '-a' pus "pe fu^ atund te p prăPâde5te- Sebasti- - să o lepădăm . C1' "Gnja cea lumească..."

P'u laşcşii |();,iă lulburarea^e o"v^e~aC_Um înainte> îmi îm~
•N»- 'li iau gîndurile asupri rnl nT1 Tt M te spove- -li dam cuminecături
î^ vn 7 ? fl-fo St hiro tonisit S:' !’ '«* «îndurile *?*
sa (i Ic* cunosc. ^tsc sa vina spre mine.

— Să ni le împărţim. Vrei ?

.....^ rt-

« »« încâ i„ urechi » mal
S„“f %L£T **W-P« *. «
Cele ce le-a avut de auzit si neVirvi * putea §îndi- jl îmbătaseră. 11
cu mseta re le sorbise,-

încă de-a doua zi avea să meargă la învăţătură

nlmăsese.1 urin r d t s?Zne n n ?at 0S 004 lu ăde
coi. Desigur, nu fără un brîncizdrfvănce H '•'c negrăită Sion. Alături îi dat cu bucu ~
K’rijă să-i vorbească părintelui n”6!™ diaconul. Avusese învăţătorul îl lăudă pe nnnl^V??1 f *ină din scurt Numai ,,nou“ nu era îl stia *rin* pentru deosebită rîvnă. nu-1 putuse uita Părintele ni ! Pfea bine de odinioară, --o avea cu anaio*stTL Z* ^ neobosit în ™ncâ mai mult interes lar el m„it l€a sa ~^ dea din ce în ce '•■"■iloiV Drept răsplată rrîîîît ceasun sta în mijlocul şco- J'Yalole Sebastian în curînd 'într^? "■*■***« le avea.
'■u care era coleg. Doar diaconnl c:-U P6 dintre citeţii
CricoriP c - - diaConul Slon i-o lua înainte.
iuipâcau să deprin^rtL^S3??*b*& învă^ătură- Ei se •Solroni(> V()ia să a,. P
:a> dulghena, cel dintîi ; iar
"iiv.;(cşu/;ul. ' loplitor tn piatră. Prindea lesne

«"u/.icrt si 1;, sculpturi ^tlT’ 813 deopotriva înzestrat la
-«•.»™ cosmTscLme5to zusrav * ■»-

^ tosma, Cînd apuca să-i ia careva

“raîi,iS 1 sc

ă H,„«P ? s“ateL Adică' din Solomon u„S care ttia
,.- ,)ia dCG 1 asca deosebit învăţăturile deprinse rip n,-m
neguţătorie 'si p!larct> 'Jibad socotitor si cu iscusinţă la de fw ™ emU
ie, 'reb“intâ la cîte socoteli avea De b un » b°Sâtiitor
mănăstireşti,
meşterul
nici tainul cuvenit de vin, “ pus' ?e
alţii To °a„ *cu* **mutt** *InTî "*"* [redacted] **•"» a văzut «* I»** citit

de **la ucenici “ ^ — cermd meşterul mai puţin**

flori Si frunze La el în „h i‘ . “‘“rate, chenare, din cu iniţialele
niarf, S “ £1“”

numaCiUale"uiCUrfi°-itUri m‘galâ' in căcTaceea '“'d,^ *TS.t&.X.1** ^ « «eb£
u e cu drag,

eăd aceea o duce la capăt cel mai'bine Ce
SSTS^Sr?n ?i desfată, nu simte ™

singur îl ai,,ti g *f* *? frumuseti de care se incintă arhimandritului
î/e"'!» T- *"**'**
:",rcS' latirte-, sia ™ "^"
^*STS5Sft II a tîmplărie. * dulgh^^Cu-
7 »**i.™
sfaturi spornice l i rvw;-» T * nsmana. Dăduse
?¥ a
Mircea, ale fecioi-ului sin M h" i'U .ha,.nclc‘ domnitorului **a. ar fi* —**
“a-
fecă , CUIOnle Şi desenele după
iaca zugraveala pe Deretii r'nvîoi T- I • [redacted]->“oc
frunze, flori, fructe ci IfliL Ticluia motive din
sculptate în lemn sau în ni-it -®ţometnce> sPre a fi apoi iarăşi,
arhimandritul se întrecea cu ^?şteşugul c°Piatului, nasie. Părintele l>inii ,
Gherasim şi cu Atha-
Ue Ddnnl le fusese învăţătorul în asemenea

care să se

* n.u- — ■—■-»-

tlrllul mereu : „Mi-e de grab^n/T^ ‘ Spunea arhiman-
''P -м- î.lîtoa, şi fiindcă se)d;^arefrf1a'Şi Pentru că ne ,IV('in linişte.
Căci cine stie ? V lm timpul cit
Topolniţa, Prislopul si C o z i a ' T + i s ™ a n a ca 5» «ft-
mnuril*» .bătute de azani d/ î • °C !ent’ departe de
MH'I.|<.;'»i Şi Vodiţa dar â f o s t n ‘ T - 1 tatan- La adăpost
<;| K;‘ zor si să Z ft * ~P ^dată şi dănmată. Asa ! De **aiea** si **avS,**
DTVtm **de** *rău* şi de ni' ‘"ilce spurcaţii de duşmani săT ? a ’ *ar de va să
c;irtile în traistă şi să plecăm ori3? c-easloavele 5* toate '"'no, să le
dăm pe spinări™ daca noi rămînem în Po.sle munte, la Ilaţeg, în
Alinaşi “ SS petrece

departe, pe unde-i românimei i ^agaraş, ori şi mai
r Yenea arhimandritul, zi de 2i tot6]n ff acolo-‘‘
dimineaţa, cînd pe insemt c“ la alţe ceasuri. Cînd
dobindit in cunoştinţe flăcăii * ^ d CU ° ce_au mai

munca ce o duci cu învăţare-x bltetil - frebuinţă este de Pc vodă că
mină după mine S^ fSt0T?,! Acu?i
pomeneşti cu însăşi măria sa în\ăfăSt ArSc? ori
ma ia la vreo întîlnire cu vren n?K J îura Tlsmanei, să Serbia, ori in
ţaratul bulgJrni f ^? S&’ fie în pentru a vorbi si nunp in J? i ’
craiul cel unguresc
Poate să nu Zf ^eabă a ţării, sfnu°S
P‘*»tc să nu mă întrebe ceslS ^abă a ţării, şfnu se’ clau ■' Da, da,
Daniile frate deJ1*°n Pentru cancelarie ■ îi P"ate mai tare. Cum
merge ? soresc cum nu se

'i •(:e La ţi-i ^si ngun Uit^eu mă^d^0 H T mă fălesc- Dar

l;i- Am curajul. ’ duc- Pofteşte, preasfinţia

răcc« a rhimandriru^care TotusLab^S° t* la învăţare •’ Nu !
«ni«i.r. ’ ° le t0tu^sl abia aştepta să se convingă

" ,;i(' de mtotulală!”Convingeţin g ma necăJeŞte, doar nu **"*«-*, nu**
mă înSSg1u^eTr' spre bucu-

< a t T / PofteSC ■** văd
***•"«' <*> mai încSlTlSStS^f:** ?
»
— „...după lege, şade ca pe un scaun în braţele bă-
Irinului..
Bine. Acum, aici ! îi zicea şi îi arăta pe altă filă;
alt fînd mai întortocheat. Şi Sebastian citeaîn slavoneste ;
— „Apa trecînd-o ca pe uscat...“
— Dar pe greceşte ştii a citi ?
— Ştiu, preasfinte !

— Şi pe greceşte ? Ia să te vedem ! Uite, adă încoace ceaslovul acela. Aici. Citeşte !

— „Ocîrmuitor te pun înainte pe tine... tu să mă ocîr- muieşti...“

— Aşa ! Căci, mîine-poimîine, te pun pe tine şi pe ceilalţi de vă învaţă acum, slujbaşi la cine ştie ce treabă. Aşa să ştiţi. Sîrguinţă, ca să fiţi de folos măriei sale !

Stăruinţă,^ strădanie. Viaţa rînduită după tipicul monahal, i se părea fratelui Sebastian plăcută, nu depărtată de cea pe care o dusese pe-atunci. Spunea „pe-atunci“, fiindcă i se părea tare demult timpul cînd era ciobanul Simion Cap-de-Bou, la stîna baciului Ilie Udrea, sus, Sub Munte. ,,E mult de-atunci. Timp îngropat, dacă nu risipit. Cît am pierdut ! Acum, cu puteri sporite, mă străduiesc a cîştiga timpul irosit. “

Asta şi făcea. "

Trecu toamna, trecu iarna. înainta în învăţătură repede. Nu se mai cunoştea rămînerea în urmă faţă de ceilalţi anagnoşti. Osîrdia lui îi era plăcută lui Sion. Nu se laudase cu el. Se adevereau încredinţările despre fratele Sebastian făcute arhimandritului. încă întrecea aşteptările tuturor, chiar şi ale diaconului Sion, care nu se dumirea totuşi cum a fost cu putinţă ca însuşi arhimandritul sfă- tuindu-se cu Agathon şi cu Daniil, să purceadă, ca o încurajare şi răsplătire a învăţăturii zeloase, să-l rînduiască ipodiacon la Crăciun.

Nu mică fu bucuria lui Sebastian şi imbold ca şi mai adffdte* Strădanie sâ aibâ întru a dobîndi cunoştinţe

Singur, în chilia lui, uitînd ades să iasă la slujbele de peste zi, la utrenie, la vecernie ; uitînd rugăciunile date
puiv/vs să^lepede de^in^şifă fuS“ & foSt .lâ'Sat> dacă a
ce! ce ţinea locul de e£?urrt>n Qi ~ >w cum zicea Agathon, părinif'Je
Daniil, care era «îi împreună cu
rare duhovnic, ce e drept ^ monahilo'' La
nici la spovedit, nici la îmnărtă ducea Sebastian
dinaintea Crăciunului a Pastdot ’i canoane ăo ^
bători deosebite, Sd de î nd V*- mari> «*•
Sebastian diaconul Sion care 1 1 ^ ştia desPre
de a-1 împărtăşi de Spovedit n ™ "U Pnmise încă harul du-i-se, vedea ?e-
avea aîuneă fnnJ- 6& f Spovedin" dm vorbirile ce le făceau zilnic
”fPodiaco™ f.1“ Sebastian, într-a celuilalt, 1C’ fle m chllla unuia, fie

«înt şi ei. Oamenh nu'szît hnh Ugan\Taşijderea oamem
nu-s metehne şi năravuri r J U^1' umaî Pe buturugi tise să-şi
stlmpere nfult d in *rt?l* 1 acon„ u 1 “ Sebastian *izbi* eiplină aspră, £
cuStire .i ^ ^ într'o .viată de dis-
menea viaţă ar fi qă-ti nio • imPezire, tocmai dintr-o ase-
lător, cu vorbă putină îngăduit* C1(îeodată- Supus, ascul- ce să-l
întunece astfel a o fUZea vreo Wta

Simion Cap-de-Bou • dar acum' ~ Sebastian şi cînd era prima treaptă ? Il ispitea îa vm-Wa Cm^ (?IJrînd urc;a-va in prietenul Sion : mai alatu rea cu drumul

de la tine mtT zănatică1* mai ^nu''T de o vorbă mească ? mai... nu ştiu cum, mai... lu-

1-a vestit că v?tflarîdiiateipSiarnUPă %cuJiosul Nicodim Sebastiene, a te înălţa nentrn %■' " rednic eşti, frate aflase arhimandrituleăSe^tS!^înVătătUrfi“' Mai ca se căznea să deprindă şi scrisul ■ 1"den?nase smgur şi grecesc. Cînd i s-a dat stiSa^™ ^ s*av?nesc S* cel Sebastian, cu de la sine nnnmn" c rinduit ipodiacon,
*ile încheiate *J illcâSjPSS?* ^ învr.ednicit ca şapte ca a mai dat pe la masa ",Vmai Pune Şi apă. Nici care mai de care ln Pez^» de se mira

•^-'ESSteX <un «« «

luau în rîs pentru ciobănia ce-o l5e“ •' 5' doUă " !!

Ziua c-u oiţele Noaptea cu mîndruţele

mca Filaret zicea către David cînd cînta cioplind în 1,1,1 a 1 »Mai mdură-te, frate, şi schimbă stihurile, că de <-.u auzi sfinţia sa egumenu', ori arhimandritu' ţi-or i'ipîi dm barba !-' v
„Asta trage nădejde să-l canonisească sfînt“, zicea On1?S!f iu tonie S ^ataie de | oc despre Sebastian. OH altu ca Hariton : „Deh, păcate grele ! La păcate grele i azne potrivite. Da ce credeţi voi, Cosmo şi meştere Ghe- i asime, ca se urgiseşte atît ?“
Dar, în ochii celor dascăli şi ai lui Sion, pregătirea ce singur şi-o facea Sebastian era binevăzută şi nu se nevoiau " cirti cum facea ipodiaconul Vasilie, care zicea: Se «ateşte cumva Sebastian să-şi facă vreo cămară cu virtuti.
' v,. i ®a 0 zbircească odat' cu primăvara.“ Iar Solomon cel dăruit pentru învăţătură, îl lăuda cu vorbe frumoase M nepizmăreţe ca ale lui Hariton.
o 11 aJUngeau !a urechi asemenea vorbe despre el ■Sebastian se facea că nu le aude, dar dacă nu avea cum nJ6ier?+aSu *u*e Sv Un zîmbet 1 se aşeza pe faţa-i mai rt decitbarba balaie care îi împodobea obrajii. Mai iwt' Q dirfma M la învătatură şi ceilalţi se îndemnau
j un- rr 1" nau nu doar cei de la învăţătură, încă si ttilalţi. Unu pe alţii la întrecere se luau în a face mai bine fiecine ce avea de făcut şi a duce înainte de soroc savnşirea lucrului ce-1 începuseră, fie că David avea de acut un ciubuc la o uşă, ori la vreo fereastră, fie că Gherasim avea a isprăvi vreo ramă pentru vreo tîmplă a unei biserici de sat, de curînd înfiripat. Doar Grigorie *cu* So rome se întunecau de ciudă dnd ponegririle lor pe Sebastian nu-1 atingeau. F

Pătimiri, împliniri

„ Un dezgheţ repede făcu să sticlească ţurţurii şi să se prapadească iar solzii ce ţineau încătuşată cascada din ■stinca de sub chilia ce singur şi-o scobise Nicodim, carele

n

"'lic.Kă mrinSh-ea ^e^nu ^ ™ ai ® n' cînd nu era

! " dintj'-o dată veni dJ- in°a arhim andrit ;

'.'/"' i Pl^bu^ite cu ape S IscSTr/^^ în ^

-Ş«; subtR. mai mult poihita • de pe sufle te

n"ri,t' din postul Crăciunufui si m P6 Care chi'

«.Ha a-i (mo pe monahi în afa^fn,™ peste iarnă P< ntru unii, ca alde Cosma bărdîL mcaror ispite. Dacă miloasa mănăstirii rămăsSe mer_6U

plină cu tă-

altora — ce i mai mulţi acP?tS singura desfă-

imbiorea plăcută la învăţătură cu spor ^ le"a fost

*de **-

pioase cu lumina aurie, dar neînd*0/^6' la lumină n intoşiţi de celanie.

^destula pentru ochii

Kjndurile^v^avioa^Vîmpănate^cu^vî203 ^ îm P rim ăvărarea bătrîneţile le ncWaîrT f păgîn eşti. Pentru cei vara le aducea *cm^^TS Fe* ^ *oăSe'* ^ emte, pentru cei tineri însă fierW 0goaie m ădularele mi 3 capacul oalei si căla a da *a-* ~f ea sc°f ea spuma pe pndideau, nu pridideai *Frîi^uniS*

«van smucite potoleau un fimo S * ; *alteori* mai

<^n meşteşugul ce-l ştiau mai bfneface" gmd"' U pricini

.....-5l? nepomiţi, dar cînd

- Ş1 sar din Jgheab îmbulziţi.

* ca

f'o.sl ul ^ung^teir hămesit11 prTa săptămînă din M,)nahii erau

traşi la fete patimil°r te-a

din gerurile şi deVub nfeeţHdin a 2T* ***«« ■-•Pînmina patimilor şi *penZ* ■'"jjli' l.i cele obişnuite. Rugăciunile n* 1?-Se.?lna linuri

ta piatră, ' cmi se 1ncercanau,

pleoapele

st'-nvineţeau iar ţinerea de minte se spulbera cumva (a izmă ce-şi da duhul cu mirosna ei.

Joia mare. Ipodiaconii Sebastian şi Vasilie, diaconul Sion preotul

Danul, egumenul Agathon, arhimandritul dirf ,au. de. cetit cele douăsprezece evanghelii. Arhimandritul şi părintele Daniil citesc în greceşte, diaconul

^VlSlaVOtf^ C6llalti iP°diaconi călugări răspund de la strane în dreapta naosului Gherasim, Solomon si
I îlaret, m stingă cmtau David cel cu dulce glas, Hariton Cosma, Gngone şi cu Sofronie. Măcar că nimeni din adunai ea cea mare nu înţelegea decît cele spuse în grai
II romanesc, aşa era rînduiala
8

Lăcaşul plin ochi de lume, să nu aibă unde cădea căruţe' r)^eiat SatenU dg Pe mai deParte> călări şi în miercuri a„Pv • <munte Ş1 de din vale. Au venit de
miercuii, au venit joi către mai amiază. Ultimii, şi cei

Demai d 11 întregi, cu toţi copiii, sumedenie, pe jos de n mănăs^ir^36' P™ SaMe învecinate- Lume nu numai ierSSt' £n rŞ1
^ ^ ' Şi Pe

tot drumul ce «>boară

poienileÎnl stmca'.de yale> La vadurile Stîrminei. în L^e si cât ufl H
Cah"Pei Un Păsteau cai' unele într-altele, du si dP u^ i!amatf.'-CU dte Un
copilandru-doi, făcîn-
păzindca i7nJUl C0Vlltl-'f' °rî Pe malul apei' cu 0 nuia pazmd caii ţinuţi la conovaţ ori împiedicaţi.

do o^W A Seudi' k Slujba din vinerea mare, înainte *We i a ta h ST*, de.»
*1 »*NW. cu dom!
cc%£ă^'SAm*aA ,n spalele călueărilr'
5i " •w™ ™" ■»*»*-

Mjun-fsercTtUd"S^-

f«5 Tl ylasul subţire, de cusă î„»î„-

făcea „n ison SnSuS' sXt°«SS SZ£*?%
Seanpri1?^ «? '»c"1 «Mi arate 5™ ™ 'sconta

Snîtod
S;1 cur«ă lacrimi1 multe6 ^ °,tăcere uneori caro "'""'-•ni, ,i Cel-de-sus <W ' f muîîf s«t păcatele ^ ^«.meni zile, nepereche în an c/T- ®n-îă ca fiecăruia h Potrivnice firii " h * wt. lor cele săvî,
bc Ultau acum cele e r e s i
slfşsăsfiăs

-Ş-WMstt

Plecat K ^U,ta Zmeilor iar v- f S^ului, era
pe urmele celS'îatL/,'ivi"cl <*& Sm f*4 »*»>
SallillPl

desi se afîan i„ «' au Pomeniţi dP ««+, J , 31 F»Ji

iiiSS, sţfi:

fusese mare ban din •«- w
B^a,

trate mai mic al stolnicului t? j ? a dmtr-ai lui Zorza, *CttT'* A,exandru

Gh™ ea"frL?e!âu geamân.8

i»' vodă *Mlrcea* ffiS? nen"'^' -"b " ai'Ula lncâ 'oţi ai casei, pînă şi slugile F™ ^ Po ''_sau Radu, veniseră «■iice : Ruxândra *ţi mnctsfLrT^^^* CU gemenele «t fetele care a^au Asprei e™T .marl douăzeci şi unu. cel mic *J* m: la.r feciorii, intre Toţi neînsuraţi. De mirare că feteîp60* Ş1 CmCi' Cel mare- '<-■ Placă vreunul dintre coconii*£* S‿ar fi putut să •ă nu erau prea îndrăzneţi î^ nî *T™* aduna^ ~ «e 'i fi. Nici unul nu le-a fost să le nia ^ c^1Poşi nu i_au găsit de ban _ ca cei cindStăniS -*X*°7?m' Unor coconi le facă zîmbre ! Şi erau printre *J* + j RU Se găseau mai învăţate decît feciorii Maî,îf *h- Aştepte,* unele Wne, au tot dibuit ba ei 5a"“b««easa. *Cei trei,* copţi Şi nu de lepădat. Poţi zice că dp IT4™' 01' Cîteva fete* dar boier Stănilă voia tot fete 1 ? -mC] nu le mentau, logofăt cel puţin. ,,Să nuonrnt ^ d.e ^ţiernic, de uimit la mănăstire ! La Moldmra S3 Ca jn Jos; că vă de voi. Limpede ?" Dar cum se f-nU aiC1' Să nu mai ®tiu coconi nu le plăcea vreun™ dfn fSY Unuia dintre sus' nici de frica mănăstirii, °? 0r
dinsPre ™

dinaintea mame/k^Awa încă ®e™ene Stănilâ: Şedeau nealâ tinerească în obraii si m -Jupi"easa Maria rume- cu dărnicie sufletească Prin en^ J3'^ ° împodob^<
asta putea **să-l** rabde pe **soţul** ei **a** 'V6?ea că numai cu
erau înalţi de statură, cu trupurile DW - fetelor
banul — ofilit, istovit — *cît* ea hin sanatoase, nu atît zdraveni şi ei, înalţi, drepţi toti Fleciorii făcuţi
obrazul dumnealui. Se aveau R , ch.e?1> după felul şj altul prieteni, cum se aveau hin -> * Ş1 Nicolae «nul cu Prislea Ion,

Costandin şi Radu CV? w-? Ceilalti trei : dar molîu şi. găunos. Ion prîslel mai/alos e.ra Barbu,

- **mirare - sclipea uneori!** Lrtoftd

minuna tatal şi se pierdea după el atunci jupîneasa Maria sepŞtie' f" ""iţea boierului şi faima lui. Păcat că rr n. sl-?hUX-n ^aw Ş1 î a' deşi zugrăvite de frumoase, iau slabe m duh, pizmatareţe una pe cealaltă, gîlcevi- ^are, şi m tre ele şi cu fraţii. Numai boierul le mai strunea * u minie mare şi cu palme zdravene pe obraji de se .TreTcTna St mai blne f semene la asta cu mama lor ^ T a catre ?aizfci de ani> se păstra cu mintea proas- *ntcute* m!!a P1?troaSă mu ai decît gemenele, ultimele " ele' dar obosite parcă de o jilăveală ^albmicioasa şi o încetineală dintr-o trîndăveală din huzur şi mofturi grabnic împlinite.

Pentru băieţi — ei zburdau, dar să se însoare, greu — a aşi ambiţia incapăţînată a tatălui şi supunerea nu întotdeauna stăpînită a jupînesei. opunerea nu

Ilinca, a doua născută dintre gemene o întrecea no Ruxandra printr-o gingăşie fie ea şi firkvă. Ruxandra npe/ita şi arţăgoasa, purta în obraji o cocleală ce-i întu-

«rSilSc eb£ef uric?hi-"'?'l'0ti f-Pî.e coplii' gemenele aducea,**Î S ÎSL** /~~ . ietl ' ~~ bărbati în toată firea, părinţi Ş1 m Cde r^le cu unul sau altul din

Cind ipodiaconul Sebastian le binecuvîntă cu cădelni- ,• Ş1 le Pns i cu ploconire mai mult din pleoape dedt

-daCă "/MiorS, avu â "b?agosT- V(asca din ochi pe jupîneasa Maria, pe al cărei piept bos?at

• .e piofilau gemenele dumisale. Ruxandra zicîndu-si • Ce pmat ca nu-i odraslă de boier mare, că muTt l-as sâitn

SS ef ridTcăU1"*16 *""? Mlaie'" ^ Dinca,''sfioasă

* **lu"K' : „Straşnic bărbat. Dar tata o tineh 1"**

în.iZsl **'aZnui vîifd Vă Ui*-atl- Vreau' glnerc**

'•"i după el sî de o fi ^ zls !* să mS

moldovenească !" îngroape in vreo mănăstire

. Kna.d,u' banuj în slujbă acum, arăta la vreo cincizeci d" .m trecuţi, deşi avea doar patruzeci împliniţ?. *Incămn-* l.sr d,n vreme, grijile ţării îl năpădeau. *

că u,r,nî'' 2,nU i° deosebeai de fiică-sa, decît dacă aflai celeilalte. Oana jupîneasa urca la treizeci şi cinci de ani, iară fiică-sa, Smaranda, ,cu care se asemăna mai mult a-i fi o soră mai mare, se îndrepta spre nouăsprezece.

Falnic bărbat, banul Radu totuşi. îi spusese unchiul Stănilă : „Nepoate, îţi trec slujba băniei voindu-te şi după poftele mele. Ca unul îmbătrînit în dregătorii, cu cinste te vreau urmaş, la care să privesc cu mîndrie şi pentru trebile -ţării, şi pentru purtări. Auzitu-m-ai ?" Mai gîndea el : „Răsucită asta de Ruxandra greu intră în voile mele ! Mănăstirea o paşte. Ilinca, mai treacă-meargă, o căpă- tuiesc eu cu un boier de pe lîngă măria sa. Altminteri..., da, fata e ascultătoare, nu iese din voile mele, dar mai ştii, pocinogul naibii, pînă la urmă..., că e o mîţă şi-asta ! Cu cine o fi semănînd ? Cu mă-

sa, ea e şi nădejdea mea. Dacă mă judec bine, n-a fi departe de feliul meu tocmai !"

Stau drepte, mironosiţe, gemenele fostului mare ban Stănilă şi nu se vede cum, pe dinlăuntru, ele îi cîntăresc şi pe diacon şi pe ipodiaconi. Dacă Ilinca, şi ea, îşi zice în sîn : „Doamne, de ce ipodiaconul ăsta, pus pe cele bisericeşti, îşi stîlceşte tinereţea dalbă în posturi şi rugăciuni. De ce, Doamne Dumnezeule, pe mine nu mă vezi ? Nu ştiu cere pentru mine părinţilor nimica. Mă sperie amîn- doi. Nici nu deschid gura. O vorbuliţă nu scot. Ştiu ei ce vreau eu ? Of ! Iaca, apuc curînd pe douăzeci, aproape că pentru nuntit sînt bătrînă, şi cu firea mea... Mă prăpădesc, nu alta." Şi suspina adînc, trăgînd în piept parcă respirarea ipodiaconului Sebastian, care se oprise dinain- te-le şi cădelniţa, uşor înclinat, fără să privească decît în jos ; avea şi el gîndurile lui : „Ispite, ispite. Să nu ridic privirea ! E mai lesne. De ce m-am oprit atît dinainte-le ? Să nu le privesc !" Se încruntă o clipă. Suspina fecioara Ilinca şi sorbea cu suspinul nu mirodenia răspîndită cu fumurile tămîiei, ci... pare că duhul lui Sebastian. „Dar de ce n-aş arunca o privire ? Frumosul nu e păcat ! De ce să mă amăgesc simţindu-le fără să le şi văd ? Răul unde ar fi ?" Şi puse ochii Sebastian pe faţa de trandafir a Ilincăi. Numai cît o clipită, căci apoi trecu mai departe, spre Oana cu Smaranda. „Două surori, minune, icoane !..."

Din spatele celor doi ipodiaconi, la vreo doi-trei paşi, diaconul Sion privea cu îndrăzneală, fără să se încline şi parcă poruncea din privirea adîncindu-se în ochii celor

***»*» fiecare avea**

diaconul Sion şi altădată Ultima * ~ lr eş , ' " mai vă zusa ţjrii Cozia. Îşi *Scea*Sten*X£$* * tîrnosirea monas-
11 fost ce-a fost, dacă'nu fS iw
poate că «ici n-ar
Alta ar fi să fie băbuţă fera W?e®?a- Ce °braz I
astfel prestanţa şi mintea • f- ' 11 mîn ş îie însă
l>ca care l-a ţinut din frîu cît i » f + u- u Ca băneasa era cestea de fete,
frumoase la chip dar T tul ban)- Mî tele
^nţa. Şi suferă, se vede. Fie-?^ în f ^ , gUlte de'" nefolo- a> eu
răzvrătirea ce-o întunecă - *îl'* Una- Ruxan-
siacojiu. Pe cealaltă, Ilinca sfiala II r . a Paloare sPre
■socotesc. " Făcu un pas mai mult *A* - ' ^ara greş,
ipodiaconi dinainte, dar • Iată du ~ se de cei doi
doua diademe Oana, jupîneasa 'si fii ™ d cu cele or. Frumoşi toţi ! Se
zice desnr/ «5& ' m 'spate> coconii bine^De unde ştiu ? A vorbeau
numai de
nul despre ei. De toţi au vorbit si a pî™ andntul ?i egume- Ce gmduri
au cu mine ? Cu noi ra mi-erau urechile. Şi-l ţine la inima sa "
' ' 91 pe Sebastian l-a luat

mulţime de luminări morti' Erau 0
* noapte fiind, cerul coborîse *tlaZ'ZJî™6* Pe jos> **Târâm Şi ţărănci umpleau**

curtea p^, steleîe Pe pămînt.
1 ara, ipodiaconii şi diaconul înainK -? ^ 16Şlt dln tindă cu un murmur ca de codru Intre ceilalţi doi :

Si0"' iaiâŞi '"m" «*««5*2? fndlnSd^

tă obştea^nah/cească9 *dar T™ ' ?oborul* de Preoţi, biserică. ' r S1 mulţi dintre cei din

n," 'le P'-imăverS0SitanriSsi201de *ÎU^ *** lume' Erau mladiţelor de sălcii, de™oîS J trecea pe-al
' ii. : Stan Stănilă scotea nSe sune^' Cîntau * boie- rî1,st,f"t pe-alăturea cu drumuî Ldn Un, grohăit de ''moşie, gemenele abia de s*> i« u' g 3S plin de

■' ,namol h,r oana duran«alui ban^RTdrofS-^
dovedeau a se pricepe la cînt. Nici fraţii Smărăndivei nu se !a'sae,ma^pre]0s' Cît desPre toţi cei cinci bărbaţi, odraslele lui Stanila, mai mult nu cîntau. N-aveau ureche nici cît ţa se ia dupa alţn şi să ţină hangul. Aşa, mai mult tăceau. De-aia se şi plictiseau, abia aşteptînd ocolirea, ca să se dea pe hnga domniţele spre care li se îndreptaseră privirile cdutmdu-le, cit a fost prohodul de lung. Se plictiseau de moaite şi li se parea că, de ce cîntau ceilalţi, jeluirea lor nu va avea sfîrşit. '

Fiecare era mişcat în felul lui. Cei în vîrstă Dăre-iu mai bum mai înţelegători. Cei tineri puseseră ocSiii pe vreo mmdruţa cu care să înceapă iarăşi drăgostirile, nevi! novate, ori arzuln. Pentru tineri, ocolirea bisericii avea ceva lumesc era noaptea de libertate, scăparea de sub oncan oprelişti. Nu mai avea putere asupr? Io? nL un orlf Pârinţilor, a fraţilor mai mari si, de
j w . L • y huluui lllctl
orice teapa ori spiţă ar fi fost, îi cuprindea o streche vegheata si consfinţită parcă de înseşi sfintele canoane

întristare..fapvâvile junilor'
ajungeau sturlubatice. Toţi scăpau de orice supravegh chiar şi de a lor inşile. Astfel, Ruxandra smulgîndu-so ca şi Ilinca de la braţul jupîncsei Maria, care se impotrive-. dinsa cit se împotrivea, dar la două juninci nu puie-,

fntre ief do?fr?rPt- Ş* S?P5â- Smaranda însă rămas,, intre cei doi fraţiori ai ei, fara putinţă de a se desprinde
?.a„™ T' 61 d01' ^andra şi Ilinca puteau să dove- dcasca cerbicia cu care le ţinea lingă ea jupîneasa Marh ■ baneasa era una, ele două. Se dădeau Ruxandra si Ilinca acum pe lmga ipodiaconul Sebastian. deşi diaconul Sion e păru mai mlădios, mai îngăduitor. Apucau sl-i son teasca ceva, fara sa-1 privească, şi iar ieşeau din rînduH afundindu-se m umbrele de pe marginea alaiului. '
dia il apucă chiar de braţ pe ipodiaconul Sebastian El „ privi cu o

durereoasă şăgălnicie. Ii auzi îndrăzneala :

Cînd vin să mă spovedesc la sfinţia ta ?

Sebastian tăcu. Nu se încumeta. Păcatul ceea ce judeca a nu fi cuvenit, îl speria. Căzuse o dată în H. N-ar fi vrut în ruptul capului să o păţească iar T'irci înspăimîntîndu-se de urmări. Şi-apoi, nu le cunoştea pe fete. Nu îşi da seama decît că sînt de neam mare, dupa

('re

V’nuT'S'U" ErS ”cTytie «* «*»f

Incul ci mal iese

Urnea, prin farmecul H cT Slon el Ce face ?“ "cala. îmboldită de mult ce-i nl”’ °U suPremă îndrăzniră de el : plăcea ipodiaconul, se

■ Min(.ia ta, îndură-te de roahi t c- c- ,

o .sperie : lOdDa ta ! Şi Sebastian

din dorinţă Ilinca. Pînă si ea - - CU mdrazneală

d‘‘ nu s-ar fi recunoscut H gătise ceva în ea

«•<’ făcea. Dacă ar mai fi avu* rL« Pa nesabuirea a ceea s<' încumeta.& sa cugete

la ceea ce

Stănilă văzînd ce fac fetele lui, spumega :

dumisaie, car^K zvSTo^liiire"^ î jupînesei fostul mare ban : P

de InShe ta apele,darmite

văzul norodului ăslxiia?? 83 ma 1Upt’ Să mă bat cu ele, în

Bine, dar... Ce-o să zică lumea ?

Dar dacî: mi Ş* P3Să mie de ea ! se oţărî băn

Dacă, ce ? N-nr ii,o „ în pace, banule,’ matale < *U* stănîî?

la ocolire - Sezi

^ti-e frică, tot nu **scapi'** P jUpîneas;* Maria. De __ pe ? se înfurie grozav Stănilă.

lumea în'biserică^Gata ^eTe holb^"™ ! Uite’ inh'ă trecu, cîntînd cu voce mare o be^ a?a la mine ? Şi ful ţinut de preoţi în uşile bisericii 0383’ Pe Sub ePita“

ţ> **de mîna, erau**

di'-le după glas. împăcaţi în sin* f. mindoi > recunoscîn- l! şău, bătură crKăr^S’în^f^51 *iecare în «uni şi nasului. Jupîneasa Mariâ nu ~ 6 13\ dreptul boierului printre rotocoalele ce i *făr* ^ Ş1 tot “ rePezi -sc închina : ce 1 iacea dreapta, pe cînd

vonil inima latocfbane1? Spatele nostru amîndouă! Ţi-a

»baS"[d]e"aSJeîS."banule" ^ suPâra^ cînd i-o scurta :

Istovitoare noapte ; chiar întreaga săptămînă. Pentru tot creştinul, darmite pentru monahii mănăstirii, oricare ar n tost ea, de pe cuprinsul creştinătăţii ortodoxe. La Pismana arhimandria trebuia să fie pildă. Arhimandritul Nicodim le spunea : „Fraţilor, să nu punem nimic i i , anonui acesta ni se cade cu prisosinţă pentru i eiele am lume, pentru domesticirea păgînilor !"

Ii ascultau vorbele, căci el le era păstor. r\- ^j110 de înţeles, aşadar, cît erau de sleiţi după slujbă. ,.ra Puteri se trăgea fieştecare spre chilia lui. Dar chioraiala maţelor la unii, ameţelile la alţii şi unora o siirşeala, nu le da liniştea trebuitoare să se descătuşeze de truda dormind. Acestora nu Id se lipea somnul de gene pîrdalniee Parca ar ^ plutit, se mistuiau în gînduri

Că nu putea dormi, fratele Sebastian ciocăni în peretele subţire ce ii despărţea chilia de cea a diaconului Sion. De la o vreme li se dăduse fiecăruia chilie. Dacă îi răspunde... I-a răspuns. „Nu doarme nici el !" Se ridică de pe scmdurile aşternute cu rogojină ce-i erau palul si pe care se culcase îmbrăcat. Cînd se ridicase în capul oaselor ameţise, slăbit de posturi. Se rezemă de perete. Jesi în cfA .,c^ ce se afla dinaintea chiliilor, sprijinindu-se de bţilpu dinspre curtea în mijlocul căreia se afla biserica si ciocani in uşa de lemn a chiliei diaconului. Dinlăuntru întreba Sion :

? 31 iaCUt ca ai venit! eşti Sebastiene ? Intră ! şi cînd intră 51 bucură De nu, veneam tu la tine, tot nu pot adormi.

, . Frate Sioane aşa îi zicea cînd erau numai doi — nu ştiu cum să-ncep... ei

S'U™ Am să te înţeleg oricum. Aproape ştiu ce te-a minat ea şi la mine.

v?1J s5 miră Sebastian. Dacă crezi că ştii, spune-mi atunci, fara sa mai deschid eu gura, că nici atîta putere nu mi-a mai rămas.

— Asta e bine. Ne curăţim ! Şi... zici să-ţi spun «ni cc te-a adus la mine ?

La întrebarea diaconului, Sebastian întări dînd din cap.

a.r)

Valre_ Ai 5* a™ *> «e. Mirosi* ,«= « Sebastian. Cum de raă ^ ^

* «a sprinten,

v..\m“ ca Şi suferinţele cîte 1p a Sînt ~ ne-or face

11 ni iSLPcăertm? Câ m^6'- Şi.atu^ ?*?* v^f?Ti?**
"«'î'nÂ/i'cfe1 mie “^PsSTeÎzîc Ş' t,e'0i Soni 5

.... , i adfeventor lucru că trăS» - Şreşeala> Păcatul e "**. «*»*»«

desfătare Nî f “'*«• •» nu vada pr “

"-«swarf^HB sa tn ' ™-

— DaU1 dat seama ? 213 3 deosebire între ele î

cu de tos °" mai I***
f'V.Ce pirpirie ? Asta
îndrăzneaţă de mă înr.""
: Păi ? ştia Incurca« râu.

r.î|'“'r • D'"' “ iupta să fi Sa Sebastian. riinea i Da

"" * - fiemeneie ei.

» şaizeci şi opt, ştia diicS *“ ? «wel 'banul

- TemîuVnl, Z™ Sebas««n.
P° mine să mă cert înti^V' °6 06 3Ş face_a ? Ar trebui

Ş
l
r
»
6
‘
"
f
>
«

m
w
i

‘‘‘le Pătimite... zburdalnicasă-mi l'ie dup;

P'«ite. ^u-s^noane^'le‘oprea.sc' 1 ^¹'*’ *"* *** ....«

iî^isr-Chiar

___ Nu-mi aduce aminte, frate Sipane !

el iai’ înu-le,,,

Manila. dre • De buna ui

seamă Ilinca h

Ea trebuie să fie.

3T- ^ «*

~~ Care ? ® arhimandritului.

spune. *VeuL7atimfuUortoat* nOL ^ mult nu ti-.i învăţătură să-ţi fie toată *Siia*A aŞ\Sa Ştii‘ Rîvna ta]a ■' i?llne nH doar să slovenim c, Inv rednico.şf i ca vorbirea mai multor limbi AsH h de Prin dem scrisul si tu- Mi s-a năzărit a-ţi sduiip desc hide marginile mii,'- **osteneala pentru invâWir? ca** ? *VriM* *»* d‘“ nu doar in călugărie ci tn te avem a Jăplui ■ Ni>’ că «-» **SI pe-asta** • *SulgTiiZ^* ™ «*«•• ~ Abia acum n-oi- -. 1 mai „ Jun Sa-fr- Mergi şi te nil, ., r gândurile ! dl putea- Cumplit mă vor mădua

treburi™ aSrâ. ‘vcwSa

P*'

mcie... la învăţătură Snmn *a 1* ’ rivna, rivn, n<>i înalic ă Şi

«ne ştie, *poalS^Z^'* CU mi— * nici cît o vedenie cuci i - (’cioara ! în la lif

?a’ neştiută î»‘‘ ca de noi

la ocolirea

sfintei monastiri Amîn ta’'î" filor *. ,

- Nnf rl Să * tabră ti5ez, isteţuje co-„,i , bâta asta ne^ere^â fim

mtasî7t * s“mn_ Sim_

"W_De >-p

' " însuşi, boie-
«'■MH-nc'lcî lui Stănilă ban pentru to U cum
ploconeau ochii mai altfel la din™ — Radu. îşi
lAtui ilc lor gale.se ori furişat 'n H - ?1 ipodiaconL Ba cău- (l'' visări dulci-
amărui păcătoase r°aS? ?retuire musteau molcomă. Arhimandritului
Nirn«r _getul smicu ră durere
^ -sufletului şi a culS 1MUŞ1' adînc cun° scă-
desluşi aidoma pentruţne^^ omenesc, nu-i scăpară şi liuau gîndurile arhimandritului'1" ePitaful, se burzu- liiii-azca fiecăruia binele si deonn/1 ^aA.Pas*or de suflete spre folosinţă obştii a fi Nu dZ îl"3 *î cumpănea rostul '»<>Lă suflarea românească călu găresc, ci
a
■•'vut a ţine cu grijă şi m e r e u t a t ă în fiu> au cumpere binele şi să vîndă orfs™ ? cumpăna car e să ■nlăture. Dar, cum de la tP n ' cele rele să le mai lesne şi pu iesc mai sS-asS^ri* £ele.rele se Prăsesc îebuie ca judecata şi destoinic Sa Se stîr Pea scă, toatele în întuneric şi nimic să Z niC1 + Să le zvîrle Pe cu deşăvîrşire să se afle pururea dT^ ■ de ele' uitate înmulţi pînă a strivi binele " Astfel'!u' Să a-)un ga a se lul, ca... ştia el ce stia nmr, i chibzuia arhimandriţi
lăcaş; a » dosirea aftaS-
mtr-o vorbire de taină ' Sfinţia î'1 Spune multe
mana sa - multă nădejde Se punem "Sf1?16—1-3 grăit
V mveţi cele trebuitoare™? In fecioru Pe care
încolo, mai în depărtări să c ă t ă S n o a s t r e - D e

-acum
nc> străduim cu toate pSintelJ cu™s™tă ţara ce
c n tine cel dintîi cu'întrpaol Cu s^atul boierilor
Jlupâ meritele e"'ale "e2?n = " trebute * o ridTc
frumuseţea pămîntului ţarii acesteia1"?^5'.dUpS bosălia 5'
denule, prieteniile noastW> tf!k tdege'mă •' Rube-
şi altele trebuie să ne facem ^Inute bine lîngă noi
■mărind laolaltă 1 7a , œ }or a v4llflr
nu au şi vor cotropire nradn «î i car e astîmpăr
capului nu-mi ajung 'să le număr ^ArV mulje' că perii

-« — tihna cu
n^T.ca şi cînd n-ar fi domn şj sfetnici dintre care pe tme, Nicodime, te am sfetnic de taină şi ia seama de ntâ trebuinţă ne eşti nouă. Şi cînd zic *nouă,* să însemne iui doar pentru obştea monahicească, ci obştei mari de închinători ţinînd de patriarhia Constantinopolelului si
< e mitiopolia Ungro-Vlahiei ce ne-am învrednicit într-a
avea. Nu va să însemne numai grijă de' cele sufletesti ilo romanului, ci şi de orînduirea dreaptă a aşezărilor noastre, ca unii ce am învăţat laolaltă a ne ţine ţara în linişte, spre belşug din muncă rodnică. Binevoieşte, aşadar Nicodime, şi cu sîrg găteşte-mi

oameni cu minte luminată’ ştiutori de cetame şi nu doar de-atît, să şi scrie în limbile
< e umbla prin cancelarii de vază şi să vorbească, spre a înţelege solii şi a putea duce, ca trimişi ai noştri, gîndurile scrise spre înfăţişare împotriva răului ce vrea să se jtdape din truda poporului meu. Nădejde îmi pun în tine Nicodime ! Adast făpturile cu care te încredinţez şi eu «•are te îndemn ca neîntîrziat să le găteşti şi să le mii la Curtea noastra. Multe se adună spre a fi judecate, multe
'^U^]ShSC,implimt?- ASeri Şi iscusiţi, cu voinţă şi braţ rinâln 1 sa.Paz„ea&;că ce din strămoşi ne e moştenire dt păzit cu credinţa. Aştept fără îndoială cele ce mi-au lost a te ruga, Nicodime arhimandrit^. V-am înzestrat ,*riK CU moş.u sate şi mori şi bălţi cu peşte. Să nu duceţi Mija traiului, ci a învăţării. Căci multă adîncime spre Pr undfe,m se cere> Şi unul nu le poate birui pe toate Un cap trebuie să se ajute cu sfatul şi de la alţii. Ce e de (acut, sa facem împreună. Mai repede ar fi, mai bine de

Bas;SiiCUt-^re îl0S n? Vom întoCmi to WS ce paloşuHor«s bumcul’ S‘aU învrednici t. a strînge sub

Aşa i-a vorbit vodă la Cozia şi Nicodim se gîndea şi se tot gindea, a-i împlini voile bine şi întregi pe potriva’ vrerilor măriei sale.
p p

fstraşnic strîmtorîndu-se puteau sâ fie gă^ite- atrtea feţe boiereşti cu trebi la stăpînire. Bătrinul Stan Stamk şi jupîneasa Maria în chilia lui Gherasim, care avea sa se odihnească într-a lui Hariton, pe cît or şedea
cei mari Ja măreţi»-® -r + ‘
Kuxaiidm cu Ilinca şi Smarînd, V- &Ş* o chilie Pe*H banul cu Oana ;
celor patru fii ai' m/5’’° chilie Radu]
«' «-liilio ; cel mic Ion v -f ^ Stanilă- mai vîrstnici t Jn Ir-a 1 1 a.
înghesuială/Ipodiaconu/V^sS?16 1 Radu> i
pe Cosma. Şi aşa mai dpnm~+O llie Pnmi m chilia j
b;,nii’ cei doi, cu familiile lor să ff(fre cu care> numai mulţumiţi. Sa fle
Pe c‘t se putea ,

i lurne Şu Ş de vorbe era la p-'n-r lao - • kdUi
gemenele cu verisoara V J'-^a u'se ~
să mai doarmă ? O daH fn Smaranda ! De dormit cînd
* scăpare din vegherea M cu “găduială
sa se vază singure între ele si să « P-, ?r’ Abia a?teptau
d< să nu le mai ştfe nic e e "iruV VvWTCă CU Vorbele- sPune ! Ruxandra
cea fir™* S- ’ atîtea aveau a-si
spovedanie. ^ava-subfrratecâ, le da ghes la

vedea cMkc^ia^top^ea^âai t îndemna‘ $ da(-'ă l<>t ai să le dai în vilea? la fr. ’ j • ce naiba, că mîine Nouă, verişoarele talefsă nu ne spuT?' *“* nu ? Sii'alunci ?

-^eunadintScSufrS^ ^ Sâ le facă a

Nouă, de ce nu ? Ce ? Adi^-s "ste p°Pa ^care o fi să ne sădească™ Că străin

- ^SLr™ ı11 SSL

— Sau părintele Daniil ’

r« Pe P^nw

mimn Ruxandra. Punea atîta patimă p.0are d,{Pă PoJıta dimineaţa, sîmbătă, duhovnicul lor ? ' 6 Sa mîine

;'';;^Cn^t?ştiutotî ^ părea

Dacă zise tu ?™ ™g e a

1^*11 bint', fctcloT r*rorîo-K

'■™- m»M. E„LaltM ?

iei

Ba, nu ? De ce ? Tu cui ai vrea să te spovedeşti ?

■ cba de-a dreptul Ruxandra pe Smaranda.- Şi dacă

Ei, fie cum o fi. Ce dacă ? se resemnâ Smaranda, ^ima 61 Voia ,pe anume cineva. Ca fiecare dintre 'laite doua, gemenele.

v

ăzu <■;. venşoara tace iar, îşi întrebă sora, Ilinca şovăi **ce şovăi** ,i daca văzu ca se face cum e macul, că i se încleştează ■nnindouă^X 3 mtim Pmă> infruntîndu-le deodată pe

r„ ~ /i[' şi voi J. P, arcă cine ce-ar fi ? ! Na, vă spun. ,^ntru mŞuÎ, ^ oH Să ^ fin Ceva inaiIdSgă fă∘Ură nUmaidedt şi I1,nca' Şi Smaranda care (leaTnoi10' drag3 me& ? Ziceai că ai cură.i mai mult

— E vorba de curaj parcă ?

— Atunci ? voia a şti Smaranda şi Ilinca după ea.

— opune tu, surioară,

— Iaca spun : m-aş spovedi de tot lui Sebastian.

- + u-11 ® tian ? întrebă Ilinca. Smaranda tăcu, apoi F ’i întreba ea pe Ilinca :

— Şi tu ?

natăllkica t0t Pe Sebastian ¡1 vreau- făcu foarte ruşi-

— Stai, să te spovedeşti e una, să-l vrei e alta i Ce-ai dori ? cerea lămurire Ruxandra ,

puito ^iept. rUŞine '' aKt iZbUti IUnCa Să SCOată şi puse ca~

Doa^etiăam'r^e ? 3intem Întltre noi femeile- ce dracu\ uoamne îarta-ma, ca e zi mare ! se certă Ruxandra. Apoi

< ati e Smaranda * Tu. pe cine ?

_ Să spună Ilinca de ce îi este ruşine ! Că nu vrea. turnai spovedanie, ci şi.,. Hai, verişoară, zi !

, su ,ri∘ară' ,că Şi eu le vreau ’pe toate, ce mai ?

— Da ! stnnse din umeri Ilinca,

Ai mai rămas tu, Smarandă.

Z aFo1!' ^U"VSă Zi ,C că- m"aŞ sPovedi diaconului Sion Aaa . ru tragi la mai copţi. Dar e ţigănos si înalt >1..., înşira Ruxandra. Sau... tu ai zis aşa, fiindcă ne-am înghesuit noi amîndouă la Sebastian.

şei, şi cop^11 ' faCU Smaranda- Mie înalt îmi place şi oche-

, dragă, dacă-ţi place ţie Sion... Da' mi-e să nu atunci SUb Patrafirul arhimandritului. E, ce-ai să zici atunci ? le puse la grea încercare Ruxandra.

randa Vo* pU^e^ Pa^* răspunse serioasă Sma-

— Asta aşa e ! gîndi cu glas tare Ruxandra.

1 -Pnhă Pe unul ori pe altul > dar dne ne în~ u'taba pe care îl vrem să ne spovedească ? Vedeţi ?

Tu eşti deşteaptă, Smarandă.

binfîntr/pl t0aitelei ApoiCaSCara cu lacrimi- Se simţeau InllG ele> dar le era şi somn. Somnul le stîmpără.

Iru?£! îndeletniceau cu altele. Nemulţumiţi că pen

ii ctc dc spiţa lor nu erau, deşi printre ţărani fete si neveste erau destule, frumoase multe dintre ele.

bl 1egUţ Ca PUI'tare şi destul de slab la minte parind doar, iu luat m tărbacă de Vasile şi Dimi- tne ai banului Radu. Cam de-o vîrstă, **tustrei** nu se

L°auVhfaUt î +C' FratU *!adU' dezghe>at:i ?i iufi> îo'n, silnic.

- . J? iuat Peste picior, dar cum răspunsurile lui Ion enn

înSnhta Dom aft®ptate' s~au Plictis't curînd. L-au lăsat

în«hiŞ n^ ^ J1 ?:aU dat Pradă imnului care i-a b ţit mai repede decît pe Ion, rămas să cugete • Să le

spun ce e m capul meu ? Mai bine să creadă că sînt prost'*.

În chilia unde fuseseră adăpostiţi cei patru fraţi Stăruia, cei mari, Barbu, Nicolae, Costandin şi Radu se sfo-

Ce Pâr?f I0n m0H" -irostod a pu-

•eau dT ?!lP ţ ? fŞa arata " dar ceilâlţi fraţi îl întreceau de-adevaratelea. Erau ştiuţi de oricine aşa. Erau de

i ă irs ?-nu £ufseră vrednid să-* ^--"ai

i | Ş -v •in®îIra^' oameni la casa lor, să aibă copii si î. ijile familiei. Tandăleau la curtea tatălui, fără să se în-

mufnăscutCaiaCUlCnVa -T™ 0' fdlalti s'au luat d«pă pri-

daci nimica nu fuf - ?*I -UI i 6 să te îndulceşti. Şi acu nimica nu face cel mai mare dintre fraţi ceilalţi i-a» luat năravul. se vede. t-euaiţi i-nu

Necazul cel mare al jupînesei Maria şi uimirea ei era **mc unul dintre cei şapte eopii, fie feW gemene, fie**

ca

<ci cinci băieţi, nici unul şi nici una nu dădeau semne câ .II semana cu ea. Mama lor, teribila jupîneasă Maria îi blestema adesea: Nu mi-a ajuns mototolu de bărbată- miu, a trebuit să vă mai am şi pe voi, să vă dădăcesc, să va spun «fa asta şi nu pe-asta !» O nenorocire, blestem de la Dumnezeu pe capul meu ! Nici nu ştiţi greşi, nici nu ■'ll-.1-7„n„u n""ic- A1îii ca voi... Ehe, m-ar fi ţinut în pul, tara să fac nimic. Şi eu nu-mi văd capu' cît e ziulica mare ! Casa, moşia, să vă bag în gură mîncare, că şi-asta aşteptaţi . Bărbaji în toată firea şi nu sînteţi în stare de nimic ! Cu Stan semănaţi cu el. Eu trebuia să-i spun cînd M> ducea la Curte şi se înfăţişa lui vodă,

cum să o sucească, s-o-nvirtească. Acum am rămas cu ciurda asta de bărbaţi şi luste, de nu-s în stare nici soţ să-şi găsească. Mă, fătăailor, de n-aş fi eu, v-aţi duce de rîpă cu moşii şi conace, ou sate de oameni care vă muncesc pe ogoare Neputincioşilor.' Ce-o să faceţi cînd n-oi mai fi ? Nepricopsiţilor ! Uar ias , am eu ac de cojocul vostru !'‘

Se crăpa de ziuă vestind vreme mohorită, tristă de parcă şi natura jelea. Ieri, vineri, încaltea plouase, o ploaie putieda, rară, cu picăturile ca lacrimile podidite dintr-o nespus de mare durere. întunericul abia se risipea. Ceaţă deasa acoperea codrii nepătrunşi, de jur împrejur şi

în^of“P^reaU-mai Vin1ete’ rele- Liniştea îngîndurată era inginata de vuirea apelor ce se prăvăleau necontenit la cascade.

In biserică, un călugăr, care se schimba din ceas în ceas, îngăima cu ochi înroşiţi, la luminarea ce abia de-o ţinea în mînă, bolborosea rugăciuni dintr-un ceaslov gros, pe care cădeau picuri de ceară, cînd aţipea, din feştila luminării înclinată peste literele de-o şchioapă. In biserică doar luminarea groasă, ce ardea la căpătîiul epitafului sî lumînărica ce picura pe filă, acoperind literele, păreau a fi singurele fiinţe vii. în picioare, cu stînga rezemat de pupitrul pe care şedea cărţoaia cu filele din piele de viţel tăbăcită, călugărul palid, ca luminarea ce-o ţinea în mînă, părea un duh, numai speriindu-se cînd i se îndoiau picioa-

1 * 1 ’ ,"ʟ1"s"ı'k‘t cu " singură rugăciune fierbinte : să-i treacă crasul ele corvoadă.

Halai grele în poarta din fier, ca de cetate. Vuia eas~‘ c ară, i. ai sa acopeie bătăile ce ailau ecou în pereţii zidu-

or inajte> al1e mănăstirii, şi în pieptişul de stîncărie sub i ai iusese zidită, nu dovedea.

Speriat din toropeala lui de istoveală, îi căzu citeţului luminarea am mînă şi ieşi să vadă cine bate în poartă.

Cine eşti ? strigă monahul.

— Sînt trimisul măriei sale cu răvaş pentru marele ban Kadu.

i ~ te vâz ! şi deschise numai ferestruica acoperită' n~°- groasa, cît o potcoavă, ţinută într-un belciug.’ upa ce se uită cu un ochi, călugărul mai zise : Aşteaptă sa vin cu eneile ! '

"Voievodul Mircea îşi chema banul la Curte.

~ Nu-i de-a bună ! spuse Stănilă deşteptat şi el eu jupîneasa. oedea încă în pat, în capul oaselor, cu Maria •sub plapuma, lingă dînsul, cînd a intrat buzna Radu ne- potu-sau. Mana lua ceva pe ea şi coborî din aşternuturi _ ,,a nu-ţi spună pentru ce treabă ? făcu dînsa cu- uoasa şi mirmdu-se că in răvaşul cu peceţile în regulă nu se spunea anume pentru ce e chemat atît de în pripă

Maria '' lâU pe‹ai mei ? înlrcb« Radu pe jupîneasa

inri17r-nDT-,CK S&~1 i6--? La treburi de-astea mai rău te-ar mcui ca. Ia-ţi oamenii cu care ai venit, drept pază, încalecă

fi du-te cu Dumnezeu. Dar. neintîrziat. Ar fi să si pleci C0P¡U Şi pe ᵒana- Cu carîta, întîrzii. Asa.' sfa Gori'?ne aj1Un81 la-li cele de trebuinţă şi nu mai î roe? sf it ' PA6C1 aCUm' Poate' că în seară eşti la ^,-Tt rn, n t pe CU copiii- Ascultă-mâ pe mine.
t C,u noi. Iu vezi-ţi de treabă. Domnul cu tine '

L-a rugat pe arhimandrit, cît se pregăteau oamenii si

vnrbirNicodim "a 5' 564 *"**«««€«. "ai ">"» »

— Să-ţi ierte Dumnezeu păcatele. Trebuie să aibi.

Cai e nu le are pe ale lui ? Gînduri ascunse toţi avem. Si murdare, urîte... unele. Eh ! Dar pentru treburile ţării şi ale domniei să te învrednicească Domnul în, a nu fi vi-

< Icnit^ precum nici tu, fiule, să nu înşeli, căci se întoarce a.supră-ţi vicleşugul şi necinstea. Acum, te cheamă domnul, ţara te cheamă. Slujeşte-o cu ce ai mai bun în tine, Mn rog pentru tine ! Te împărtăşesc, să te întăresc şi să i< ferească de rele. Să-i mulţumim Celui de sus şi să ne i ugăm lui să ne îndrepte căile spre fapte bune şi mari, pentru apărarea ţării acestei. Doamne ajută !

Şi s-a dus de la el banul Radu, s-a aşternut drumului, l'nrunca lui vodă nu e să o judeci, I te supui.

*
tu,

Singur, în chilia lui, gîndise la rînduieli Nicodim. Era simbătă, dis-de-dimineaţă. Bulucul de lume se îngrămădea m pronaosul bisericii. Cum să-i dovedească? „E bine ca cei mai tineri, cei pe care în sinea mea i-am hărăzit, dacă uni ajută Dumnezeu, să-i fac folositori nu doar obştii asteia, a noastre, sfînta monastire, ci obştii întregi, a -arii... Doamne, multe mai sînt de făcut pentru ea ! Cît irebuie a le rostui. Da, îi voi chema la mine şi le voi spune... Ştiu ce am să le spun !" Arhimandritul ieşi din odaia lui ; nu era o simplă chilie, căci încăperea în care dormea îi udosea şi drept cancelarie, unde primea oaspeţii, unde întocmea cele cîte trebuiau să fie în bună rînduială pentru lîunul mers al Tismanei, samovlaste de sine stătătoare adică, avîndu-1 pe el, arhimandrit, cinste cu care îl învredniciseră patriarhul Constantinopolei şi domnul.

Ieşi Nicodim pe prispa de dinaintea cancelariei care, ni dreptul ei, se lăţea cu un cerdac pe coloane ţinut — la început fuseseră din lemn şi fără de nici o înfrumuseţare, de cîţiva ani- se învredniciseră pietrarii Isaia, David în 'runte cu Gherasim şi ucenicii lor şi nu numai ei. ci toţi puseseră mîna, cu Nicodim pildă. Aşadar, din cerdacul cancelariei, făcu semn cuiva, care abia îl puteai zări la ceasul acela timpuriu al dimineţii din mai şi, dacă acela i se închină, îl chemă la sine. Mai era încă depărtişor şi ochii slăbiţi nu îl recunoscură :

— Care vei fi, iubite frate, rogu-te, pofteşte-i la mine pe sfinţiile lor egumenul, preotul, diaconul şi ipodiaconii. Acum !

Se adunară curînd cu toţii.

astăzi grea L^Cn ChGrmat Să Vă amin^c ;
lăudat. Toţi aşteaptă de bf - ,Uni(:a a venit ca ia loc urechea te nevoR/f;
.bu^ointă, să plecăm
copii, moşnegi ţărani rnhi u • S in .su.'"' Astfel, fie ei
• tu aceeaşi bunăvoinţă să ' ™ a?1 ori boieri, cuvine-.se

cultăm cu răbdare Nm ?U-rt-am c~ufiecare- Să-i as- tine, Agathoane egumene c/S ci1' Părintele Daniil, cu către care avem recunostinta mme sa i spovedim feţele

daniile ce le-au făcut şi ni *£ fZ*1 *S ******* pentru Pe jupîneasa Maria o v o f a cum am °rînduit : rintele Daniil, iar *In* ^ marele ban Pă~

.jupîneasa. Diaconuluf Sion ^gathon Pe °ana binecuvintare si îi îmnn+o P°diacomlor noştri le dau banilor Stănilă \si Radu TIW^K- & spoYedi odraslele aproape de vîrsl-i Im- r \ bme se înţeleg cu cei Altminteri, zic nu vom dnJV0*1 <i?-Că bine am rînduit

nâPBHnVeţeanire- ^P^e,i-L"îrSm

tîrzie răspunsul ***ar^aiTll*** **aV*? le Vorbise făcu să în~ ori pe egumen să îsi spună eîndu^PnU P!o părintele Dai^** ***h*** **îndemnă atunci ârhLandritu?§1 ^ 56 COdeau,**

bine ? VremJavem^puţină* SmS™6*1 CUm aItXel o mai vedeţi singuri potop pSt. T -V' CUm v"am SPUS Şi o Agathon *g «JK?S^ /St " ^ Mttto "

1 GcîCUVi0ctS6, *7JC* că rjr^ntîil w *r**

izbuti. ' P1C0^U^ sa sfirşcască nu va

— După tipic greşesc. Da ? amilte ' Preac^ioase; să-mi fie iertată aducerea

«S ffSLS nDom„Srl^Tâ',jUdeC «• PW«. ■ Oa- M-aiMmpjedicat de tipic. Nici m.-î cu"" teu *" *|W,Wi

— Marele ban..., incepu diaconul Sion.

■— ...şi jupînesele...

■— ...odraslele toate ! Se întreceau să dovedească a împlini spusa apăsată a lui Nicodim şi Agathon, şi ipodiaconii hebastian şi Vasilie, ca o încheiere de socoteală. Arhimandritul conchise hotărît şi bucuros :

~ • Atunci, mă rog pentru voi. Mai am a vă vesti mea... la ceea ce iarăşi vă cer sfat vouă. părinte şi egumene, cu osebire. în duminica Tomoi mi-e dorinţă ca ipo- diacorni să fie ridicaţi la diaconat, Sion diaconul să fie arhidiacon. Mi-e de grabă. Curtea ne-o cere graba asta Merită ? '

— Da preacuvioase, spuse din inimă părintele Danii], iar dupa el egumenul Agathon .

■ Astfel le binecuvintăm rîvna ce-o arată pentru toate. *f* -

—- Aşa să^ fie> precum am judecat acum împreună. Vă mulţumesc că aţi fost în gînd cu mine. Dar, starăti ! porunci aproape repede şi cu voioşie iarăşi Nicodim. Voiesc sa-mi spuneţi, acum chiar, la învăţătură, care s-au arătat mai lacomi ?

" Preacuvioase ! răspunse scurt, egumenul.

— Să-l ascultăm şi pe părintele Daniil. El *rv* zic(?

• Eu..., şovăi el. Aş zice să alegem...
— Să alegem. Alegem, Agathoane ?
— Alegem.
— Acum ?întrebă Nicodim grăbit, aproape cu asprime m glas şi săltîndu-se, parcă voind a se face mai înalt « a spre a-i supune la ale lui, ştiute.

Părintele Daniil îndrăzni :
— Să nu ne pripim. Pînă în duminica Tom ei sînt npt zile. Acu', o zi grea ne stă dinainte şi...

Da, ai dreptate. Mai avem o săptămînă. Ne gîndim alegem. Domnul cu voi ! Spune-i, părinte, rogu-te, jupî- nesei Maria, cu iertăciunea mea : vom sta de vorbă mai tîrzior. Mai am o voroavă cu diaconii. Voi rămîneţi li se adresă ipodiaconilor şi lui Sion.

Părintele Daniil se bucură în sinea lui că se făcu ceva şi după cum a zis el. Ieşi cu înclinarea cuvenită. După <>), făcu la fel şi egumenul Agathon.

vi ,;drv" ,DodS' ™ cel ** dla"""i a»
vitejească 5U-7aM»"d- Po-ni a le 8* «• KH
- **A ounoitelnvStSura cS , f Wî" 'Zbindirii '**
'"t răspîndi pe căi anevSS^ f s'a ^spmdit, cîtă s-a pu- mnd din Constantinonnl» r-. • 'c^1 ^ ^tortocheate, ve- r"'i d<> la Locurile sfinte si numfl6 de la Sfîntul Munte «■opiate cu osîrdie, timp îndS^mSl?^ manuscrise> 4'reşeJilor, cu locuri sărite şi scurtări n °U +sumedenia •Si aceste puţine comori este poruncădin ÎT P-Utm® 3Vem voie..., poruncă avem să nevoie'»e ne-
poruncă avem să le înmulţim Si Jevf ne'
noi, «ă se mearea inaint» r>, + ^a trebuie, căti-
v»». W.&fi'&Sr&gMftS şo-
r,an înapoi, schimbări, piedici pe care^* *V+Prm' chiar credinţă, înşelările, atîtea dfr înl-n înlăture : reaua
-al,, de la întuneric, săseaiuîîă *7^7™* -de.Unde a Ple~ intîmplare nu-i cu putinţă. mmiCî asemenea

..După cum ne vorbeşte de cumnntat - •
cuvîntul, are de străbătut ™i«TP- S cumpanmdu-şi Sion, Si lingă el Vasihe*li % l* , gîndea diaconul
ci oare. de lafesSea SSnl/®bastian' rămăseseră în pi- **le făcu abia acum** *semn* ■seama, cugetînd la ce avea a le spunebăgase de

* a deprinde «,
noastră de cugetare ne troh»1- & dJUnge sa aducem partea ncbfe pînă la fum'nă e cafe t ăT -StJădanie- Din te- nu. omul să nu se lase neputinţe! în fîfa nevomte- Insâ '•ai-e se capătă. De aceea estea„cee;a
ce cunou~

voinţa, să preţuim timpul Să rf, H!n)a sa ne ascuţim icneală, nici truDeaS; .a î™ ne Msăm ^înaţi de os-
■spre mai multă şi mai adîncă 1les> sulletească. învăţătura nu, fraţii mei ! Cu ce să-l răsnl^r 6 nU ne sPerie>
domnul Mircea ? Decît cu învătn/IT pe .v?leAvodul nostru, pace. Noi părintele Din iii Ao-ltk ra' aiC1' m desavîrşită "><- le
săvîrşim în n°Stl'u
■sprijmiii puterile snrp a Al - ^ V01' cu ne
«tî; ai fui cîte le *avem 7îfr* noastl'e cunkş-

dar.. desprinse din viitq nm + ^+P- au nu îndestulate,
(id.SCtth)|- \'(is 1 1’] lipsuri odinioară, în tinereţile noitre!’armele 1 1’ ^sMle 1
/» • ciL, Qdl
ŞI clj£

^lu Li utanie şi la feluritele îndeletniciri şi meşteşuguri cîte vi le trecem vouă din priceperea noastră - ita se află. Fraţii mei, este să luaţi aminte şi să ne daţi ascultare. E pentru voi şi pentru obşte rîvna voastră aducătoare de senin şi zile mai pline. Se opri Nicodim, apoi cu suspin adăugă : Multe aş mai avea a vi le împărtăşi şi o voi face cu jncetul, dacă viaţa nu mi se va bruma. Acum îâspîndiţi-vă şi fiţi sîrguincioşi în a vă împlini cele ce împreună le-am orînduit. Domnul cu voi !

Părintele Daniil în faţa marelui ban se pierdea, ii era peste mînă să-l spovedească. El, pe marele ban ! Parcă nu-1 mai spovedise ? Pe el şi pe alţii, dar de fiecare dată se gasea stînjenit. „De ce-oi fi aşa ? Da’ pînă încep, că pe ui mă... Bine ca ştia asta. Altminteri n-ar mai fi spovedit şi împărtăşit pe nimeni niciodată. După firea lui, ciocăni deci uşor, prea uşor ca să fie auzit, în uşa chiliei fostului mare ban. îşi necăjea aluniţa de după urechea stîngă, • semn de îngrijorare, de fîstîceală. Dinăuntru nimic. Mai bătu de cîteva ori, mai tărişor. Se auzi de data asta glasul nu acşla pe care îl aştepta. Uitase că Stănilă e cu jupîneasa, în aceeaşi chilie găzduiţi.

— Cine e ? se auzi glasul jupînesei Maria. poruncilor, puternic.

Părintele Daniil deodată se pierdu : „Hait, ce mă fac acum ? Nu e singur“.

— Cine e ? se auzi acelaşi glas tunător. Du-te si vezi, omule ! Hai, Stanică, mişcă de vezi cine-i !

îndrăzni atunci pieritul Daniil. niţel mai cu inimă :

— Eu sînt, părintele Daniil.

Uşa se deschise cît să intre o pisică şi apăru capul banului Stănilă.

— Eu sînt, boierule !

— Ce-i ? Intră părinte, intră.

— Vă aştept în sfînta biserică pentru spovedanie.

— A, pentru spovedit. Vin acuş. Şi îi închise usa in nas popii.

„Mai bine. O fi fost jupîneasa in pat. Cine stie [7] Cum de mi-a trecut prin cap să-l poftesc în biserică ? Păi, alt unde să-l fi spovedit ? Grea *zi* !“, îşi mai spuse preotul pornind să coboare treptele prispei.

y ,La u?a alăturată celei în care bătuse popa Daniil daca nii egumenul Agathon, cu putere, ca cei dinăuntru s-ă nu poată spune că n-au auzit. Fără să se oprească din ciocănit mai şi strigă :

— Jupîneasă Oana !

— Numaidecît. Iertăciune, sfinţia ta. Egumenul Aga- thon e ?

— Da, eu.

— V-am recunoscut glasul.

— Pentru spovedit şi împărtăşit..':

— Matale mă spovedesc, preasfinte Agathon ?

— De nu vă e cu supărare.

—- Chiar mă bucur ! şi o întoarse pe un glas lumesc, de se miră

şi egumenul. Am o sumedenie de întîmplâri s'ă-ti povestesc.

— Da ! Veniţi cu mine sau vă aştept...

— Stai, părin(.ele ! Intră, ia loc. Am o chisea eu dulceaţă de struguri, ceva...

— Jupîneasă Oană, azi ?

Ei, şi matale, ăsta să-ţi fie păcatul !

— Nu, vă mulţumesc.

— Atunci, ştii ce ? Nu mă poţi spovedi aici ? Nu mi-e sa ies nicăieri pînă la toaca şi clopotele învierii. Te TOP frumos, părinţele !

— Nu am la mine cele de trebuinţă.

, ^u-fe 1° ada • Te aştept. Ştii, nu-mi arde să mă îmbrac m haine mai ca lumea, să schimb zîmbete, să stau ae vorbă cu... Nu ! Te aştept. Vino de grab', am multe a-tl spune !

Mă întorc, jupîneasa Oană, zise cu eravifatea de totdeauna.

ISIu avea nici patiuzeci de ani, Agathon. De cînd se cu~ c>uş!:eau şijl însoţise din Craina pe Nicodim, îi era prie- i -.-n ; deşi îi despărţeau vreo cincisprezece-douăzeci de ani, s' dovedea a fi mereu într-un pas şi în gîndurile preacu- vinsului. Parcă gîndeau unul pentru celălalt. întotdeauna S - iu împăcat astfel. Ei şi-au împărţit amarul : dumicatul; patul., tot c-e-au avut de îndurat în pribegiile lor S-au cu- născut !a mănăstire, la Athos. Prietenie ? Frăţie ! Erau ca unul. Au învăţat, au suferit şi s-au bucurat împreună Ni- lîn-ri! nu i-a văzut vreodată certîndu-se. Diferenţa de vîrstâ nu au luat-o in seamă. Vrednici, pricepuţi la toate *şi* învăţaţi, nu numai într-ale slujbelor şi canoanelor, ci intr-ale traiului, cu hirtoapele lui. Şi viaţa lor, abia dupa Vodiţa a intrat intr-un liman de linişte şi pace. Dar, cine ce poate sti ? Locurile Tismanei or fi ele mai sigure domnul va fi fiind înţelept, gospodar..., dar timpurile sînt schimbătoare. Gîndind astfel pe ei vremile 11 găseau întotdeauna pregătiţi.

înalţi amîndoi, subţiri şi zvelţi, cu pas grăbit, umbletu cumva puţin îngîndurat, cu bărbile şi pletele crescute 1,1 voie, împletite. îngrijit îmbrăcaţi, dunga călcătum anteriului o vedeai întotdeauna pornind din mijlocul cefei pina între călcîie. Toate şi le făceau singuri. Nu aveau clipa de răgaz. Şi chiar spuneau : „Cu asta se ţine viaţa teafara şi mintea pururi întreagă. Bucuria ţi-o dă munca necontenită !' Doar Nicodim era mai cărunt, o lecuţica mai acu. din spate, încolo aceeaşi sutană li se potrivea la iei de bine unuia şi celuilalt. Cînd slujeau în odăjdii, erau ca doi ai- hangeli, glasurile lor — Agathon, bariton, Nicodim, bas — urcau si coborau cîntările ca pe leagane de mătase, dupa cum era cetania. Iubiţi erau ca aurul unei comori nepreţuite : şi la Constantinopole, şi la curte, de către Mu cc» voievod, ce-i ştia de la răposatul taică-său, Radu Basarab.

Altminteri, Nicodim, ca şi la Vodiţa şi cum pregă- lea şi pentru Cozia şcoli de anagnoşli, de zugraveala ori copişti — la mănăstirea Tismana, cu Agathon, laraşi mtun- ţase şcoala de citeţi, care asculta de părintele Dannl. be învăţa cititul din slavoneşte şi greceşte. în primul rind g> a matica era dobîndită cu temei. învăţau de asemenea sensul cei pe care îi ajuta mintea şi-i împingea dorinţa de >n văţătură. Mănăstirea avea o bibliotecă de citeva zeci de ceasloave, cuprinzînd textele trebuitoare la sluj e c peste zi, pentru duminicile de preste an şi la marile sai- batori. Fuseseră aduse cărţile pe cai, în desagi, cînd s-au strămutat de la Vodiţa. Cu scrisul se îndeletnicea sa-i deprindă şi arhimandritul Nicodim. Destoinicia copiştilor se dobîndea destul de anevoie, pînă a ajunge la scriere cu Utere unciale, frumos desenate cu pana. Pana trebuia bme aleasă, de asemenea şi cerneala care se cerea a fi de mai multe culori. Cea neagră, preparată de arhimandrit şi de

rşi u" u art!a invStA;eil,„

■ u iatt g'reŢe^ile^i 1 îsl^ficiau^îrf-1° SCdS* cuţltui cu care mare

raz grijă şi numai cît ştiau câ Ce era despicat

- cu i^e cu care liniau pemamen/V- Aveau ««car* <-1^ cu care

o potriveau cadrul în cuf Ş' haragul> un lăn- t* ita dmtre rînduri.

li Cînd era d r a v e a u sâ scrie şi dis- albastru şi verde. la

titluri la iniV i US CU Vo Psele ■' roşu si t;i> « fi de seamă se mS

i ff ll" !-Ceva Ce trebuia arâ- Pi ecum semnăturile pe doc'imrî? * ** cu'llcoare

din aur Vapselele şi aurul se seri au î f de, mare “seninătate bme

uscat era folosit pen ru la' NisiP mă ™ nt şi

nul sfătuia pe învâtăcJf£ i Uscarea cernelei. dar egume

“ i £ dui £“ ri a n e u ™ “1“ • « *m m* S Sgmî

cenuşie. Făcutul cernelei e>’a o c,m*unece’ sa nu ajungă spusese

diaconul S<on învlfăr. i adevm'ată destoinicie Le «mu*»*. cu ap4°"u7ut ■

'Lumi rugină de fi„-

în ce măsură fiecare în Ce l i ’ ?-°g0ŞI de ristic si sare “ cum să le frece

toate laoi- &iuia]a’1 tum să le amestece aminte la el. ^o/alta, era

lucru mare, de luat

, CInd ^rau dSălt acU^Sm^lc ^ CUV10sul Nicodim. :;tV’JU îlel de Purtări,

si p-u-in^i’1 r C,t.t.]>ţllor- erau alţii, ai 'nmandritul. Aveau ei *J* ■ ’ M U

D;irmL *V* Agathon si fiecare in parte, şi pentru cînd r, 7'“ °J'eb,tc

Pentru

cu. c^iu Ş j d e J’tia dum isale, izbuti 1

adusese : un contâs violet n f i de sărbătoare ce si }e ^™ele de

iuft alba^ către ne^*?

^Pada cea de zile mari • nP *t* flanul> cu pinteni mari auriţi’

”1 >" >*#. lui riS r^r ‘f S'° dedt * douâ“S Ta '“or demnitari

străini venin'î “ p,'ile iur i «u pri- ra-suci mustăţile groase si « K a curte

> dupâ ee îsi f e, cu fire rare şi subţiri *?leP anâ Petele mătăsoase

Msul lem^tfbSnT11 ** s"«
nai pmten,i prin chilie şi dădu*?Q ' cu zg°mot, îşi zor.

' In ca stapîn de familie, deh / " pese pe cleampa uşii,

Vezi, ^ Mări oară jupîneasa, sâ nu întîrzii şi tu, că... , ~ ca ?-
L^ls' că mă cheamă el, Nicodim. cînd o sâ

• oaofe î6 trebi' Da' ce te~a apucat să-mi porţi tu mie

i.ja . Ştiu ca o viaţă întreagă te-am dus eu pe tine pe braţele astea (şi i le arătă — vînjoase, goale cum erau, frumoase mea şi cu carne plină, acoperită de o piele trandafirie ce nu-i atîma deloc).

Numa aşa să zic şi eu ceva..., se sclifosi dumnealui.

~ Daaa ! făcu jupîneasa cîntat. Nu mai spune ? De t ind eşti matale cavaler faţă de mine, nepricopsitule ? Nu ştii tu cum să te porţi nici cu ăia micii (ăştia erau „copiii"), ae-aia, că-ţi seamănă ca frunzele aceluiaşi copac şi de descurcat eu te-am descurcat totdeauna, pe cît îmi aduc *'u aminte. Nu ?

— Nu zic nu. Da' tu, Mărioară, la zile mari, în loc să fii mai... nu ştiu cum, Doamne iartă-mă. Azi ? Tocmai azi ? Dis-de-dimineaţă, te luaşi de mine din senin. Hai să ne împăcăm !

împăcaţi sin tem, vai de păcatele mele, de-o viaţă întreagă. Te-am dădăcit şi pe tine, şi pe nepotu-tu. Te ţin pe capul meu, ca şi droaia de copii ce ţi-am dat, doar-doar s-o ivi unu mai de Doamne ajută, să-mi reazim şi eu bă- tnneţile pe umăru' unuia măcar. Dar pe-al căruia din coconii matale ? Care ? Că mîine poimîine sînt. bătrînă ! (Nu zicea în ruptul capului că la şaizeci de ani ai ei se poate socoti bătrînă. Nu, ferească sfîntu' !)

Acu, lasă şi tu, iartă-mă ! se milogi Stănilă.

— Te las, te las, cum te-aş mai lăsa şi-acum, cind e prea tîrziu. Atîta ştii : Iartă-mă ! Iartă-mă ! Un miorlăit ! Ca numaidecît s-o scrînteşti iar. Of ! De-aşa bărbat mai bine... lipsă.

— *7" ^a* acum... Lasă-mă să te pup. Mă duc la grijanie, Mari oară, şi nu vreau să te am pe suflet.

Tu pe mine ? De suflet te-am avut eu pe tine toată viaţa care mi-ai mîncat-o !

Nu, zău ? Şi, zi, adică nu ţi-a fost bine cu mine nici un piculeţ ? Ia, gîndeşte-te !

...-te »“ »? *

' ‘ * u - l o ■ omVlP ur mpărtă ?esc !

Hai ' ıı \?1 ne Pupat. Vrei să ^

1 • 11 a puca jupîneasa De Sf'mi^ . te pun Pe i‘' uşa şi-i î rapinse

sprc ea de minec ă zdra-

Ce să mă gîndesc ? Mai bine nu mă mai gîndesc. Hai, te-aşţeaptă ! Ah, de ce nu mă întreabă pe mine ? Să-i spun eu cine-mi eşti, că tu... tot n-ai să-i spui nici ce trebuie, nici cum trebuie.

•

noieru!^!'^1 îrapinse e sp? e P ^ ~~ ^ “iUit'ca

M-1 şa de noapte spatele şj dez-

- dinu Şăboierul

î'-mpărtâşit, fi *iu* e păcătosul. Mă duc la spo^u

<~J »Ptui n “n t evi s d fa ™ ise «#wmlte banul „ d .. .

«•wtete ce le^Sf*1 Srobâiso, că doar nu rforti *''

(;î Pui pe pernă. * <* ™ * Pe Sură.TtS p™'

ilillliiifli f#-i TOu n n!bu l l' / u fn 1' asculla <te sub patrafir

să“ 1-g'-SferS

“'■5-i la inimă. stilSrf “* Cum «tte» preotul e, « ,

. (‘,! întrebarea c° îl *r-h-* ■ cai e şi durerea din

1 !!’"s du Pă Radu, nu-i dlde-îi/11013’ cînd măria s;(-t

? N « Pentru unt ^ ”De ce ^ fi <he- pr!nn;i <"'<•<> priveşte

Hn dM™ .mărunt Ce ~« fi iar V Q

* buna seamă. N-am «„i^ £

parcă pe mine m-a chemat. Şi pe mine mă chema Nu mă
clTfi P8n|rU CeYa cu totul osebit- Ca acum pe Radu Ce-o fi ? Doar divanul se
poate tine şi fără el. Dacă l-a
n,1-™ ceva trebuie aşteptat să se întîmple pentru ţară
Dar daca ar fi fost ceva peste măsură de încîldt îl chema şi pe
arhimandrit. Aşa că...” cnema
întie acestea, pe cînd fostul ban Stănilă sub oatrafir

er*egumenui

neasa Oană în oif-r trebmtoare ca să se înapoieze la jupî- neasa Oana, in
chilie, iar arhimandritul o aştepta în idt r
îpodifconlinspK JUpine%a Maria. Diaconul Sion şi cel dai iP • - j ®ebastian
şi Vasilie, trimiseseră să poftească în
părtăşite r 06 aşteptau să fie spovedite şi ele şi îm-

Dimineaţă ce întîrzie să se ivească. O mohoreală
vinlt^p3 -fmînea ,?u stăruinţă să cernească cerul într-ui vmat ne
de zabramc, deşi era început de mai, desi înainte ri -
saptamma patimilor vreme frumoasă de zile însorite « un
Sască'flo^^ ^ tăcUM « »"««« i bLc ie
unui vînt rînH ÎLl Sc“turale aPoi * zburdalnic:; şt:
unui vint cind molcom şi dulce, cînd repezit, grabnic fu-
gind ca un fur, împrăştiind podoaba primăverii.

ti-adevfrc^’dfSm91 t0aiT 03 ale naturiL 0 sîmbătă in-
fărăDoftV/^Zmmtare- Toţi se mi?cau mai ferit, fara pofta de vorba. Erau
aproape morocănoşi întristati

toTura 3 nU 56 lăsa Pradă Posomordîtt
înconjura, caie plutea m aer, i-a arăta lumea ■ tărănimo >
nEfsi duDănilot0tiaHUnat¡CU mlC CU mare’ sMnşi după ludenn şi dupa locul de
unde veniseră. Era în diaconul

‘-inel:eaSCă- * *om ce 5l i “bine
sa se_ţma m mina, sa se stapmcaseă, dar si să-si slobo-

fibertâti dnpTm ? ^ Mi0, o VoinU>i spre dobîndirea unei libertăţi de cugetare
ce uneori o simţea folositoare îano-

stSrîg" cu XdStrîn*rCee-a Ce aV6a de «cut cu ’volntă
£SuSă CSdS ^ f r Sta pentru 0rice strădanie
acum o zbatar î l “eŞtl ades se îndrepta. In el era
lume n „t i parF ca pentru altceva se afla pe lume. „Din asta l-am înţeles pe
Sebastian. Am mers pînă
acolo ca sa-1 împiedic să se spovedească. «Să-mi uşurez

mima», m,-a spus. Şi tot l-am împiedicat. Mi s-a părut 2

preotului la spovedanie Cu 16 ori?icui» «ici
?' (1<'d c« omul, faţă de unii semeni mai "Ult am crezut nnpartăşească
greşelile toate "Mi i™ 6 cuviincios să le •'■H'- K aşa i-am
'grăiuS&b^1 V?^ ^ de mea va avea urmări. Dacă pe eS'ai «
inimii tale pmă în moarte... 0 n u a i v i , - . ! 0 atît să su~ m un
iecior. Nu trebuie să uit dau crezare. dar
P°ti_ cumpăra dezamăgirea uci^î r — ^ Ware- ^
Prm grija de a face prin fante/ i1"31 dat'° Tincăi '•are te-a iubit pînă
în moarte qSî " ei nePrihămt, ea Plodului tău. Răsădeste în el ce ai
mai?,.U™ ăre?te viaţa Do no, este nevoie, fă ca si X u ?In,tlne- Ai atîtea.
eare te îmbolnăveşti de toate relplp I 1trebuin^ fără de

**uie să-mi făgLukÎti Slrni 7~ j'am

nne această rugăminte fiprhi'nt C x duce la îndepli- bucura, rntordndu-Te h

învS â «in m-ai

Oina,(, re, im, vif ia buct e " r e " « * * în

dur mai ales fată de tine însuti t*-J tSţă de mlM' grijă sufletului, fiinţei tale Fă-te
'în?~ * de a Purte

vremurile (i-o cer. Arhimandritul nostnf T °esigUr' * prieteniile lui cu cei
mari fPt* W u.cu legaturile, cu rime învăţată, cu prisos în 1Seilce^ti
strălucite, boiereşti. şi-a întocmit "o privire l-irîră*' tlCeşti şi diplomati- dp
unde Poate avea la picioarele]./ 8 "rCat pe Un pisc'

<> scrutează cu băgare de seamV îm argimrea Pe care să
desluşească un mîine căruii i ■, ,"a "eoA bosit. căutînd «latul lui. Noi s
în tem aiciCî(% C' PU îndrumare, cu cuviosul Nicodim n-o stie nent-
i J.* ? Poate nici prea- Wfc pentru no, săspunemDo L pent™ cei-
prindem învătătura cît mai ■ H avem dat°ria sâ de- noastră. Să fim
gata sfoun™ f™'?', CU toată osîrdia monilor, obştei, obşte între alte
obîti h folositori se_

*iea cea mare, pentru împăcăm ' ' '?Capule loate în Oblu mi nare a
tuturor. Vremurile simT îh inteleSere> sPre ale fiecăruia, nestrunite
poznelp n Ibun de patimi.

>" neştire, de unde * butului

'a învăţătură cît putem din ră!n f 'să ţinem rîvnă

nle bune Aşa f-am v^rSt pltr^ f ""î** de ^u-

U' Fat,uns l-am văzut. L-am lă-

■ .ii. atunci, fără nici un alt cuvînt. L-am lăsat să-mi rumege
■ i'usi'le ce mi le smulsesem din inimă".

(îindea astea diaconul Sion, înveşmîntat în odăjdii, şe- •nui într-o strană de sub zidul din stînga, numai decît 1|.|:'a ^trare. în ungher întunecos, aşteptînd pe cei care

11 '-Intiau să vină.

Apărură cele trei odrasle ale Stămloaiei :

- Pe mine mă caută domniile voastre. Eu mi-am în-
să trimit a vă chema. Aşa a orînduit părintele vostru i mai întîi. preacuviosul Nicodim, le ieşi înainte cu aste v orbe diaconul.

— Pe noi nu ne-a întrebat, făcu bosumflată Ruxandra,

■ l'art*i paloare, de cenuşiul colţului întunecai, nu se "OM-rva.

— Ce să vă întrebe ?
Cui avem a spune ce avem pe inimă ?
~ La vîrsta domniilor voastre ce puteţi avea? Dom-
m,-a ^inca şi Ioane, fătul meu, lasă-mă să-ţi spun astfel,
\TI U a fi buni să vă îndepărtaţi într-alt ungher al bi -
• '■i'icij, spre a începe spovedania cu dînsa ?

Ilinca şi Ton nu scoaseră o vorbă şi se îndepărtară, râ- inmind Ruxandra singură cu diaconul.

— Anapoda mai sînt toate pe lumea asta spuse Ru- \andra. fără sa ştie că diaconul Sion o aude.

— Domnia ta, domniţă, îmi spui mie asta ?

….. Nu, vorbeam singură, dacă îmi dam seama că mn ur/i. n-aş fi spus, Dar, dacă tot m-ai auzit, aşa să ştii.

— Că totul e anapoda pe lume ?

— Da, este !

— Îmi. iau îngăduinţa să te întreb de ce ?

— Noi, soră-mea şi cu mine, care stăm la un ioc cu verişoara noastră Smaranda, am vorbit aseară şi...

Ei ? Te ascult, ceru cu interes diaconul.

— Trebuie să mă spovedesc ?

Penttu asta v-am chemat. E bine să-mi spuneţi pe dc-a întregul. Voi înţelege mai bine. Iar taina spovedaniei... '

~~ 0 veti Păstra ! Atunci îţi spun tot. Noi tustrele alt- ! voiam să fie.

— Cum altfel ?

um-le lucruri dinele viec^f11 şi ,5tim ce vrem Ba ■ * -A«. „„ f ' 5,im'

« Di

^r^fr A™ ”&£;i BJ £*“«'* a* zice;

!t> capăt «i d™f® c™ ‘ti vorbesc » L a S n - a i

""r **S^-Sî**

P^h unele într-a]lele a7p ralmS în auz de vorboTn »«îu, dar cu am m •!?• e ^L'xandrei cm,,. beJe re-

- WftSfc*; •%■ P e cum ” ****

te

bl,cură eî!1.?"! Pla<* im5t>frjîprtata noastră. pe >-■ ? Nu

n cind *« vede si cinîo5eSJe toată *• *se*

cum anapoda *tZ^Sr* *? " luare “minte ÎT*

fruntea rG^eimt^ *ri* * Ştii cine ar gfa «..l . **

pT3S^“ă* 5r>3 ^'«rie *

cind v(„.bl£ de-onUl SebasUan- Incă°îunî?e Ş- Illncăi ne "Whiului Radu

amojcstc^ *h?**!*

("'slc **ioinaUile.** »«* -«Sn^S^

... sa"11 **răspund şi eu ?**

D0“r ** aP““ « * spovedeşti - c“ăaeăr?no‘ sint<™ fete

bisericeşti.

. , ~ ?eSă^U₇"w

?«» ®-"iS» ^v?'**• "

<*d «a cite acolo.'"*' dln Săla5 la mănăstirea T^ISL»⁰

zâî^'-wsta.

*

203

întunecat,

>' pl.'ifi Smărăndiţii ! Asta să stii > PW -J ne P noua' ' ""'■lui Sebastian ce-i în ini™ '• at ° a 1-0 spune dla~ IV are pe suflet Eu păi dar-i .-w, 85 crede>tine-n

ea

■ Trebuie să H'V> a.Cd. sînt la spovedanie...

buie sa-ţl pun patrafcrul în cap. Ingenunche,

E, lasă ! Trebuie ?

DterS'u1",T' .•*?"" «*•> *• în-

l la Ilinca si Smannria V ° sa vrea, îl săgeta gin-

s|ire^una eînd spre cealaltă inima Dar " """ cmd

<'m iar, ** îmbulzM vorW. RUM,.

ilirzenio, cum sta aormii ?!>K: farc". tmîndu-i piept, cu da omului brînci pînă si ta ^ diaconului- Inima îi gindite, igSte^ mStl Z? n - C C U f i a 5 ă prea lo mai recunoşti Si parcă îi v-r/n*'11'18 1 dS. lalmăcitc'- Să nu diacon : Dacă ar fi' să ₇^m ir ™mpana, îl întreba pe reaşă si Smar^da n i ' ^nca un strugure, eu o d- frupţi ? °- CaiSa' din care ai vrea să te în-

dia^^fec-^^ăClr;u^fsrferiP^a închîPuî.ca

Irebind : Ul len de răspuns în-

— Domniţei i se spovedeşte diaconul Sion ?

De ce nu ? ceru iarăşi intr-alt fel fata.

Sio~ îmi cereîi să răspund ? voi să întîrzie răspunsul

l9»_0 văzură si ei, ba ,1 o auziră spunindu-i t'^nululT * părlâsim. Si Riremdră*!'^!,?⁵

si să neIm-

P»ns, fara sa vrea să le citească surprinderea.

nici 'in ras-

ir-rSfTl?nf lp"dia""'s.'&d

* Poru"ci: tVâţîndVdîmînâdU * SpUnă I)inca- RuxandrJ
—«ai, cmd îţj spun J '

Smaranda venise îmbr^rat* -

s™,a'f bSe TSndo* -Agatll0"° iSâ^cfcSzuse d-P-5 '
!S^-SSS^«S».
rt. s» -rba,oare a «**** -

?;—• Gilul « >™s 5i svueÎSeCr??tUl ^ ™«-il ™ta, sprîncenele îmbinate

SV T*63 ktă> «ră de vreo

S^^t5?Sf«*Me
i Jnţii cu strungăreaţă ii u- ? ' frumos condeiele 1 ta adâncitura de l' 2 ', lar barbia- Plină de voinţă Mi dulce. Purta o <**«« de ivoriu "
?tie In ce vopsit, cădea nînTf ' a-Zurie' de borangic t Pnn vîrfurUe botfori]0?a?£«t ® Pldoarele arătate numa?
o 'bhn' n^îf-ai' ce ° Purte pe umeri3a Şi haina pînă sub ge-
perited/1-^ lină * deasâP MS **ceaf^cu**
pu *le de mele cu pietre rff„7 cu degete lungi *am*
n fo1tUdrăl?aSUnul în fata celuilalt't£ topaz ?* P^uzea. răitî, Vantă ?i cuviincios Ni, vă ^ mai mult decît ar
a?f fos?îaî C6luilalt cu *™TmXSt?°f°W* **°chii unuia**
II tost in lumină si rm lulta Pătrundere decît cum mai mult decît ar fi w-Un un^her slab luminat OH 1=. amrndoi.
— Diacone Sion am h«, + t Ieşi din muţenie
' Arhi"-"d,,;ul a LSuifalSnda, "r Să *Tă*
sPo:

UQ e1'dar mi-am luat în-

'"l.™ ?" *•!**»*< »«-"

1 ZS^^r^T-^. ™ŞK %£ „
it-rfnf'f? 3* slâruia ”?' Pentru domni.
dar se opri îă Hmr^T ~ Slarma »?* Pentru domnia -a în^enunche
FfVa 3Ştepte ca diaconul să-i
..a^' CU Capul Plecat * cu mîinile împreună ffacUonJrs?orn ** V6dea grija ca
Pentru un lucru do
'«ire dina ntP i Tn aCoP®n CU Patrafi™l, râmînînd *in* . mamte-i, începu sa
citească rugăciunile Hun-,

Citeaţi"frumn1"11 Nu şW recunoştea
a. unea mai irumos ca niciodată. Mai frumos ri n,

• oaba lui Dumnezeu Smaranda,..“
<'ind^îşi spunea^sin03’ k Crăciun- Nu mi l-a uitat !•*
şi spunea in sinea ei aceasta şi îsi răspundea nwri
l i u - a dc“-oas?mS5,îr,ctU S"0’?*,” » <•» nădejdea,’, Mi-i
,»mn-k” mas “**
sim> •*» *= Minuna, sl,b S&,IiU.wk™ o* wfî"» Sm“1'“d'1 *»•
diaconul, î„ timp
-âieste’de păcatele rn rof~a aceasta- Smaranda. care s<- n;re “ fruntea
fWo 3 ^„P^eşte-o cu ştiuta ta iu- '!unchii diconnh,!Q•St;.1“lma P^ă ce
se rezemă de ge- c ăldură eTi , " — ?a"0nUl Un fip1"’ se cutremură de
■oamă că sărise un £ffd ^ fiinta- Nu băgă de
’u ai zis Doamnă- ruşina m «ne, dar urmă : „Ca
i zis, Doamne . cu vrere nu voi esc moartea păcătosului î sa se
mtoarca şi să fie viu"

„Aşa, Stâpîne, iubitorule de oameni. “

‘r-Ta ? ™unch“ ixicat..." 4tea JuvS, ?■ ’i. |
t U smgur’ tu e5« fă« *

i. cînd / pĩ“ ^Tn^!, “ "■ P»m. el »**

ui.“, Smaranda. '' g ’ el cu »roaba
Dotrniu-

După aceasta, diaconul Sion, aşa cum sc cădea înveştmântat şi cu epitrahilul şi cu felonu 1, se aşeză 2ă î?*a semna> şi cind ar închipui iubirea de oameni a 3ui dumnezeu Cum el iubea pe roaba lui DumnezeTsma-
vrotaiao$1arde ^b1 D“mne?eu !1 iubea P® duhovnic. Ar li
*• Aîi milurS Uon ** “ ° spre * ° •*»
Te-aş ridica lingă mine, însă,
viiaŞ, ™£hdiSSSira„’“nSe' ™ ° “Pllâre“s“ “I-
-nTatădfiir?eSPUSde bf?ajin şi cu seninătate rosti : fuca- nu te ruşina, nici nu te teme ca să as-
*‘m/i de mine vreun păcat, ci fără sfială spune...“
Am a-ţi spune... Trebuie să ştii !
f•ii-'i «■“, dar ar fi călcat rînduiala. Urmă nu
că e frămintiîă“S0 î ’ f t " - a ' m i sPune ? Se vede *yo*cp
porunci D-i*d>? }” a> Tia de grabă, dacă ştie cele
. Pornnci. Dadu din cap. *Le* ştia. Nu o mai nuse să ^
îosteasca O credea. Tot aşa a răspuns cînd roaba“ Sma randa pa fost întrebată dacă ştie" Crezul. CA

aiims duhovnic

Ştiu şi multe alte rugăciuni, şi nu numai rugăciuni
fără a “
, Ji le"01 «Pune, diacone Sion ! Sînt din cele CP tw»
Sd^*Te^Mle dinffl ml ^

apuca sa întrebe înseşi privirile lui erau întrebări :
de Dunăre. ma noastră cu neamurile de la miazăzi
Diaconul încuviinţă şi domniţa urmă :
moMrhsîr?^^? 1& ,Ufo.$’ ^omnul sîrbesc, fiul marelui Tln r j dm1neamuI lui Nemania, a fost căsătorit cu
mânMl iCaTl0m 1 Nicolae Alexandru al Ţării Ro-
mune*,. Ur„ş moare, dar se ştie cum, fSrâ de*™?şi.

în a cimoaste." diaCOnUl' v5dind PriPă P™ **»*•

— Cneazul Lazăr s-a ridicat. I-a slujit cu credinţă lui Ştefan Duşan. Lazăr cneazul ia soţie pe Miliţa, fiica unui dregător, rudă a ţarului. Cu Miliţa, cneazul Lazăî' a avut şase copii : unul băiat, Ştefan. L-am cunoscut.

— Daaa ? se uimea diaconul.

— Era blestem al sfîntului Sava. dacă s-ar fi încoronat ţar altcineva decît un vlăstar din neamul Nemanizilor. La- zăr, dacă Uroş a murit fără de moştenitor, a fost ales căpetenia sîrbilor, pentru marile lui isprăvi, dar ţar nu şi-a spus, cum nici feciorul său, Ştefan.

— De unde şi cum ai aflat ?

— Mătuşa Maria mi le-a spus. Le ştie do la cuviosul Nicodim.

— Dînsa are copiii dumisale. Nu le-a spus lor ?

— Lor ? Cui ?

— Băieţilor !

— Verii mei n-au capul la aşa ceva... Ştiu bine călări, se iau la

întrecere... Nu le e capul la a şti altceva. Nu seamănă verii mei cu Vasile şi Mitrea, fraţii mei. care pe mama şi pe mătuşa Maria le ascultă.

— Fiii jupînesei Maria, deci... ?

— Pe verii mei nu-i ajută,.capu'. Doar Ion. cel mai mic, pe el îl bănuiesc a fi altfel. Deşi pare şi el molcuţ. Mi-e a fi un prefăcut, închis în sine. Nu m-aş mira ca, de-o să crească, să se arate cum nu se aşteaptă nimeni. Dar, diacone Sion, preacuviosul arhimandrit nu ţi-a vorbit despre...

— Trăim laolaltă cu dinsul, ne povesteşte multe, dar..., ocoli el răspunsul adevărat.

— Dar n-a avut vreme să vă spună cîte le ştie...

— Multe, o încredinţă pe fată.

— Dar despre soliile dumisale spusu-v-a ceva ? Solia din' 75, de ea v-a pomenit vreodată ?

— ...pare-se a-i fi în gînd să ni le spună şi nouă..:

— în 1345 s-a înscăunat Ştefan Duşan. Uite, acuma, dacă văd cum pe atîtea nu le ştii, o iau de-a-ndaratelea. Ştefan Duşan, după ce a luat puterea, l-a învrednicit pe loanichie să fie patriarh al sîrbilor, peste rînduiala ţinută de patriarhia de la Constantinopole.

în timp ce diaconul Sion se minuna cîte ştia o fată atît de tînără şi cum de le ţine minte — „Se vede treaba, că îi

•^■zip^SmiSda:91 ** le păstreze aste cunoştinţe/' - c

loanichie, Nicodim il cu.

— Sâ nădăjduim^ diacone8 De I?™3 odata' minW Sit>n
Tf 0'"mduit ** ^/fetele sî * ce creS S
-i iim spovediţi de către tineri Lf U mei > Pe verii mei
»« ~ cade dupVSiaîa tT* 51 'diaconi. £
— Cum adică ? îaia bisericească ?
;>De unde le ştie ?" ţP
— Cuvine-se ca *ukiS?e ff^nicuL
'•uite mărturisirile făcute la «« I hlroto nisit.., sâ as-
"mandrilul a călcat liplcu] ?Sih an,<>J-Ei! allmci * ce
?* de mare. «* Poate pSi ? *5* * fă™ •' *c eu. El e
■a e mai bine. I se văd , nu scr*e la pravile
voastră, cei iubitori de învătftură 6 06 le are cu dumnea-
•~~ Cine, noi ? se făcu s Se-
— Voi Wât«+^Xdcuanu şti Sion.
z Cum mŞStfS1?^- altfeL
«• S('cotea^c^trebui^să J^Durf*8^-3^' Reluă Oneste cele ^ an mai
diaco ^-^ ^ d(' PatriarlS°£;^'rTOr?nai'ea^Şte
Ian Du.şan Nicodim

a fast do faţă şi

I diaconul

« »rn spre d"ăSi y™- %*?» »» ai-hidiacon-

""""lc. cil să aibi... >iU"z<-c] 5' trei de •să tot Acum,

ani.

rSr^^SS^""*

- VâdPŞIcl""'eu """•

WIŞH(!£T"" c"Cmloa.1"" ™ epeacCm "U'mi SpUDC •»* < S i^ptruPdia°S,1 c?

fSa"uahpe^2d<-' lînSă ««I*

sa»

™ şti sau nu va apuca ™ "•'imandritu] „u
te !(as,.s<- eu, părinţele, n-ai teamăT ŞoaSCă înainte-mi,

Se i• idică din sh'ana ^ difconul- dar nVL~l era la îndemină. mai era în^ninfpîf Ş1t® b" acUm ^ dădu seama că fata nu să se riăfcî 3 '
01 U Sta drept înainte-i- Se grăbi
banului ' °arecum ru?inat că şade în fata fiicei

■— Mă mai spovedeşti, diacone ?
.ne' Să fie precum zici, se bălăbăni în cele două înţelesuri ce putea avea întrebarea Smarandei.
Acum vreau să zic, mă mai spovedeşti '> Că eu nu ti-am mărturisit tot.
— Anume ? Adică ? bîigui el

cwinteie. ^ fl f°arte matale' Sioane' silabisi aP™ ape
— Spune-mi-le fără întîrziere atunci.
drag tare..edipagn! Să ^ ^ ^ îndrăznesc e ^
— Eu...
T .Maî, ale e?ti ^ mănăstire pe lingă oreacuvinsnl lmga Agathon, mîna dreaptă a egumenief Nicod m si c, părintele duhovnic Daniil te iubesc pentru silinţa sU)entru

şiUpe greceşte "si ne ^ °ă ai deprins a sloveni
ţ>i pe greceşte şi pe slavoneşte si că stîi «m» R,
noştinţe gramaticeşti ai dobîndit şi desp?re muschie iarăsT"
— Matale Smarandă, îndrăzni fără să-şi dea seama diaconul, matale îmi ştii rosturile pe de rînd

auzi
bucurie EıSL TC "CUlt ' E,ıa "Umai urechi- P«" de o
te slteSi'L'f01 1 S? ?ă asculti Dumneata, Sioane. m, doară^ore
a^SZTl?1iSNC'lnOŞti_':<!l<' ale si "Id
uudia spie a-i sluji lui. Nu numai atît...
Dar asta e destul de mult.
mine" n?enirea ? S™ ? Aseuitâ-mă pe
£tiu,*ter .* nndUmla Jn viată. ai să vezi ! Eu ţi-o

Dar ? se miră diaconul.

A.tît acum. Şi fiindcă mi-ai ascultat mărturisirea şi... m-ai spovedit, îţi sărut dreapta.

Nu, nu [1] Ce faci *9 A*

Sr'"”-s—^ i-o

alt F* „ * cuvine ,!... fiindcă „„ „ ^ ^

mvstsszs sg * ^ *** di„

™ ^?,rr ce H, »*•««. ^

dm Cei “"» cu harul pr^ţii

tntl, u 1 vu ^tia> uitase ?

^ SSsS? 1 »’ *Md“1‘ *•

seama că nu ascultă ceea ce if^ba-flle- Vasilie bă-â de

«-< 3sr.5su?» t tr&s?c:**

învrednicit cu nici o *sluL' U n od’* deşi Barbu n f'Pre a se deprinde *cum.* Curte> cu™ se obisnni-*

mă;ia doar taică-sâuSba?eSarte Printre ^Oînfiâ ipodiaconul -

cuCmibTa mai muU SfcSl-S c-l fiCa Vadă bin<’>

ai Siamatica, cu psaltichh 1, ^Ueţl cu sWnî-e-/

necăjea tocind pergament/'r^'f că tot "u^tie/^ Wt- lu, aU C0i]aHi

^credere în sine'1 a şi r^tindu-lt/ păgubaş de6a

*au.

Onr' ■ ^iciu mei

din l?r feciori d^Lmen^dnrîn^0 Se întîmP]ă în jurul am sfmta monastire

af'*r". ri ^ ’ mi n.e. .ca :noi asii-,

SS?5& T*r

' rrao1" **K -'Ul ra

ilr.spu; ei ca ar fi destoinici la **mînuitul** armelor. Oameni **ni** (oala firea **.** Par a **nu** se îndemna la nimic şi... **Eh** **1** l'.piavii cu Barbu cu Niculae, cu mijlociul Costandin 1 **1** mai am pe Radu. Parcă ar fi **de** cîlţi, de cocă. Sea- ".ma cu Stanila ? Mana băneasa e puternică : asta băr- it trebuia sa **se** fi **născut.** Dar şi aşa, ea îi **surchideste** .V, stanila tremură de spaima ei. O ştiu de M ica şi băieţii Radului. Aşa se spune."

Cumpătat era **în** toate cele ipodiaconul Vasilie cel «lornic'de carte, cît numai la ea îi era gîndul. Săptămina patimilor era corvoadă şi pentru el - pentru cine nu •■>a *t* — fnndca **nu** avea timp să pună mîna pe manuscri- .,ţ.le copiate din biblioteca mănăstirii, de care el avea f, ija, ajutmdu-1 pe Gherasim. La I) cămara comorilor — aşa IM ii spuneau Gherasim şi Vasilie odăii cu rafturile de blăni f,i oase, abia geluite, în care şedeau rînduite manuscrisele ■ opn **ale** cărţilor ce se **aflau** la Tismana _ aveau două i înduri de chei Gherasim şi Vasilie. Cînd nu era unul

!■ nifîf31- Pe C r ala lt Gherasim dormea în *viylidtică*, **ldeq lanlafta"U; SSU celalalt> dar pe amîndoi îi găseai ades laolalta m camera asta cu poliţe, pupitre şi-o masă** mai e, cu tablia întinsă, şi cu bănci pe laturile lungi, unde toata ziulica citeau ori copiau manuscrise preţioase pentru minte şi trebuitoare mult mănăstirii şi Curţii domneşti aflindu-se şi condice şi tot soiul de hrisoave păstrate'cu ■sfinţenie. Vasilie, ipodiaconul, ţinea cheile legate la cu- 1 eaua ce-i încingea mijlocul, cheile de la dulapurile în care şedeau frumos aşezate, între scoarţe tari, din lemn, învelit in piele unele, altele mai de preţ erau în ferecă-

CGle maî scumpe- Şi Pe ele scene din Evanghelii. Atirna un terfelog din ăsta bune ocale, că si fSefdf+ Pirfment 0ri din piele tăbăcită şi sub ţiata foarte, atirnau destul şi ele, fiecare. Strînse filele în

«f-' ?u,cat^ra^1?> er&u unele înalte de un stînjen, altele mai mici, dar iarăşi groase, de un lat de palmă să fi fost £5 ® ™ai subţm. Cit nu era cu slujbele, cu îndatoririle m ceasurile de muncă pentru obşte, îl aflai mereu în bi- îr+ Altundeva nu avea ce căuta. Aşa că acum, cu spoveditul obrazelor subţiri, şi cum era pentru prima dată cmd î se mpredmţa asemenea slujire bisericească, monotonia lucram ce avea de îndeplinit nu-1 obosise cît

< anul lor ? Vă^ r-i r^k u- t aŞ^ * Ce s-o alege de
1 "pii mân', dar nici însurat m^eslt^ r'^'l a!- " ***»-
nU:i jupîneasa Maria să nu tină - rec* că nu vrca, dar D1 if- ticit ^ ^ a sa s^-ncuscrească ? M-au
din Uo,f« de î.g" ?b"™«le ţi psaltichiile
t '■ Să tot stai si 1p Hfi +• nG ai~6Se' Clta mvătătură în 1>, Radu Bine c1 iu mff- ^ Plăvanii ^ia... îl mai am Vorbă să fie ci i «ţi f 1t-dat $1 Pe cel mai mic- Mic ?
«ural si el pînă acum m.Putere- Pu^ fi în-
vedif pe cine oi mai apu^. Imbu^t^-^ "U *Spo~

du7ind " doi

Ss !^T pde de wffttasî

Demnului S sfi !n I ui^T„r * a

bfăeaţi în haine de cutare Schisă " aCeea îm"
— vwuvuic AUCIllSa.
teileTî ^eS,SPi"'^!'. si--d'' d,Id in
amîndouă laturile i"se w/-416 Să încaPă> ':i> de pe
unii îi stia. îi ciraun'M A ? barbaţn şi nevestele. Pe <ra cu nasul pc slis h, ri 1 ^ COpUi' că bă« nu
b;^i. mmtS* cfâJSl'îpS^dl'î •>e*
Şi spele Ptiu *Cu* ™ ti , -i 'l>ii;uroŞ15 le e lene sa se .n»â<?ar uni sâ-mi seme " fS <' F""'** nu s"a «** xandra. Sfioasa si spăsita Ilinca ' ff Jita de Ru- voa, tot ca băieţii». Se smulse Hîn U prea ştlu să
H(;scu pe unii dintre cei carp i .81!]dunle ,ei «nd recu- să-i sărute mîna. înclinau şi se repezeau

— Săirlt^f P6n fac băieţii, finii mei ? Sau :
Tu estici i„ RCo !TrS"ai mai înzdrăvenit ? frumoasă ! Ai 'lui Silv^tru b? f-%* frumoasă' foc de venit şi ei ? NuTvJaiT ' ^ mei> deh* au
Guga ! Venişi de peste munţi, de la Băţălar, la Ir.mana, măi omule ?
înfipt îi răspunse acesta :
— Am venit să vă văd. Ştiam că nu lipsiţi. Şi-apoi mln.'işa nost' oţi fo' şi pentru noi încă aţi botezat copiii, mi i-oţi şi cununa. Poi cum să nu venim ? Şi de-am fi ţi mai departe om veni !
— Preacuviosul arhimandrit e în altar ? L-aţi văzut MM ? vru să ştie, nemairăspunzînd decît din cap şi zîm- lnndu-le tuturor,
— E, e ! Cum n-a fi ? Mă rog frumos, jupîneasa Mărie.
IV la noi **cînd?**
— Ce să zic io, Guga. Oi veni. Cu fetele, să le duc la I)ensuş.
— Păi, da ! Nici că se poa' altfeliu. V-aşteptăm. Veniţi eu bine şi cu sănătate.
Pentru toţi avusese un cuvînt.
Arhimandritul **o** simţea că vine, după mişcarea ce-o văzuse în biserică. îi ieşi întru întîmpinare. Cînd se apropie, deschise amîndouă braţele, ca şi cînd aştepta să o îmbrăţişeze. Jupîneasa Maria îl privea drept în ochi şi de departe îi adresă cuvîntul :
— M-ai aşteptat, preasfinte ? Venit-am !
— **V-am** aşteptat, de bună seamă. **O** lăsă să-i sărute dreapta, înclinîndu-se şi el, ceremonios făcînd apoi peste creştet semnul binecuvîntării. Aici, jupîneasă Mărie. Aici om **sta.** îngenunchează matale. îşi răsuci patrafirul, îi acoperi spinarea lată şi creştetul. Ii citi rugăciunile, sâ le audă numai el, prea puţin cu grija să prindă ceva din ele şi jupîneasa. Apoi, **ajutîndu-i** să se ridice : Şedeţi lingă mine şi răspundeţi-mi la cîteva întrebări.
— Inima mi-e deschisă, preasfinte !
— Domnul să te binecuvînteze, jupînea.sa Mărie ! Dar, iertată să-mi fie întrebarea, aflat-ai ce ar fi zis măria sa in răvaşul pentru banul

Radu ?

Cum să nu ? Abia aşteptam să-ţi spun. Întîi află domnia ta, preasfinte, turcii, **se** vede, îs neastîmpăraţi, Lazăr despotul sîrbilor a trimis scrisoare măriei **sale** după ajutor. Vom şti ce hotărăsc **la** Argeş. **Dacă** nu-1 ţine mai mult, se întoarce la Tismana. I-am spus că noi facem .'nf'/Vl- Luni' marţi cel tîrziu- e înapoi. De nu va fi alt Ici. Lşti îngrijorat ?

I ^u-s/ngnjorările numai ale mele, jupîneasă Mărie.

.uturo£ cum să nu ? ASa e ! Dar nu mă spovedeşti, cuvioase ?

rnn7?Sp tG- Mi_ai mărturisit. Pe matale?

Hr^ArSC"Sa te.mtreb? Cînd mă gîndesc ce ar putea fi Apara-ne şi ne păzeşte, Doamne, cu harul tău Să ne

mS/iT'01"13' baneasă Marie- Şi ti-oi da sfînta cumi- ntcaiuia. ba ne rugam acum.

Căzură amîndoi în genunchi. Cei din biserică toii îi -,-cWhiuM. Dacă îi Văzură în rugăciun" pe ti, cci atît de bine ştiuţi, se făcu o linişte din care se

cei bătrfnP V C'? mai ?in aPropierea lor cuvintele. Apoi, ceilalţi S r " C i U n - ~ CăzUră în §enunchi- După ei toţi mare -™ sul> v®z-ind mulţimea îngenuncheatăsi-n

S ^ Ca trebuie ca ru8a să fie a tuturor,

im, prSundSU *"* ™ **'- dar mUdios ** dul", **1

d£con7?£ Pannî.ele Danli1' d6"a Stîn§a **staretul** Agathon" diaconul Sion, ipodiaconn şi toţi călugării, în par cîntau

Dinaintea epitafului, arhimandritul, căruia îi venise

dind răspunsurile Gherasim şi Solomon, ' încă si'David

ZcZr-10 **faSUl Celorla]ţi- Nu se dumireau Spre**

V ^ . aceasta ce nu sta rînduită de nici un canon

se citea P° *le t^e* celor adunaţi. încă şi

metehnele îrmT' Gngor,(:.cu Sofronie, toţi îşi uitaseră

rik loî sui , •prt'l,urarea " *mea ca un cheag, iar dntă-

borau rugătoare! aU P0runcitoa^ cerînd, co-

lăcrimau- Glasurile împletite armo-

Jrîimn T - g U 9 le mistuiseră tuturor orice gînd iiajmaş, stinseseră oarece vrajbă ar fi avut care cu cine.

o-imeni^Cei r lim?te şi pace' ^ Pentru iubire între u m n l L *? a* **Uvj al' pcntru ce era această rugăciune se umpluscra de o blindeţe ce li se citea în ochi** ; **cei** care nu

ciiau nrU Spa™o:S1' cutreieraţi de gînduri care se încru- ...au. peste cieştete şi aceştia se întrebau îngrijoraţi din p^ivni. Nimeni nu-şi putea răspunde, nimeni nu putea răspunde.

Cei tineri mai cutezau In nişte fulgerări. Smaranda privea pletele negre ale diaconului Sion şi i le mîngîia eu privirile. Ruxandra, înfiptă, se tot iţea căutînd pe cineva anume. Ea ştia pe cine. Nu ajunsese să fie spovedită de Sebastian. Aştepta cu nerăbdare. Ilinca nu se mai gîndca la altceva. La ce ? Ştia ea. Era ca buimacă, căzută în genunchi, şedea frîntă, cu faţa în pămînt. O sudoare rece îi umezea palmele. Şi le frămînta şi nu privea nicăieri, nu vedea dinainte-i. „Pentru mine hotărîtor ! Cumpănă ; dacă Ruxandra, atunci..'.[41] îi era teamă să-şi răspundă.

*

Slujba aceasta neprevăzută şi neînscrisă în nici o rîn- duială bisericească fu scurtă, ori mai curînd păru aşa. După ea însă vorbi arhimandritul Nicodim din amvon :

— Iubiţii mei fraţi întru Domnul, se cade la îngrijorări şi la vreo izbelişte să facem altfel cumva decît este rîn- duiala şi decît ar fi socotinţa obişnuielnică.

(în timp ce a vorbit pînă aici, s-a tot cugetai dacă să le spună tuturor îngrijorarea celor cari' ştiau de plecarea grăbită a banului Radu, la Curtea de Argeş. „Dar dacă nu va fi să ne îngrijorăm, de ce să-i împovărez zadarnic cu altă nevoinţă pe lingă cele ce le au în viaţa de toate zilele? Ce-o fi vom vedea. Dacă ar fi fost lucru de mare chibzuinţă, gîndesc că m-ar fi chemat şi pe mine, dar... banul va fi fiind de trebuinţă la

Curte pentru cine ştie ce socoteală, nu atît de... Ştiu că mă cheamă la o ajutorinţă de nădejde. Nu, nu-i tulbur cu tulburarea noastră, a ci- lorva! •')... Să ne purtăm cu seninătate şi nădejde.

Rotocoale de cruci şi de mătănii vîrtejeau cei din biserică, aşteptîndu-şi rîndul ia spovedanie ori pentru a primi grijania

*

Sebastian işi zicea : „Voi avea de furcă cu dumnealor, fetele Măriei Stănilă. Cum de-au sucit-o altminteri decîl iindu.it-a preacuviosul Nicodim ? Asta n-am avut cînd afla. Ajută-mă, Doamne, că-s om nevrednic. Păcătuit-arn şi ajută-mi să nu mai cad în păcat. Acum mi-s altoie şi ?| iirea"- £ar' de cum se apropie Ruxandra, Se- ioarî S f T- i "Doamne' dar e chiar ucigă-1 toaca. Uite, vnvăSlp H 13 111 ™ flacările §ălbui> schimbătoare ca

îrîtlr C'oaSa' Doamne, mă las în voia ta. Slab nu^ le pot °™ Ş) neajutorat pentru cîte «u le ştiu şi

se «snîîfJ1 fUS- înSenunche> Ruxandra nu numai că nu se supuse, dar 11 răspunse :

Nu mă ispiti, părinţele ! Sub patrafir De ce ? Nu vreau ! ' '

Bine, dar aşa cer regulile spovedaniei.

— D a r nu vreau să mă spovedesc.

— Cum ? Ce-or zice părinţii domniei tale. ?

—• Acuma, cînd eu m-am bucurat că voi sta de vorbă

S m?nîr~ma amen t ?li ?^as' câ ?tiu eu ! N-° să te apuci sa ma piraşti părinţilor. Tata, de el puţin îmi pasă ! Nu lo rrpfrT ala mci da_te mai încolo- iar mama n-o să

>nst Ş eU CUm S_o sucesc' să ° gcot cu bine la rdpai.

— Ne vede părintele Daniil şi...

. ,,T. ge, dac5 ? E1 ,să'^i vadă de spovedituI lui, acolo că a a a mdiuga verzi şi uscate. Uite, tata n-a îngenuncheat.

E om batrîn, dregător al măriei sale.

— E tatăl meu. Nu a îngenuncheat el. nu cumva cre/i t a am sa ingenunchi eu !

— Trebuie să-mi răspunzi dacă...

o1n^ffir·-le- <ă n am d'* gînd Să_ti răspund la niri

Atunci de ce ai mai venit ?

— Dacă ai şti cu ce bucurie aşteptam să te văd în patru ochi şi să-ţi vorbesc. !

—■ Mie ? Ce să-mi vorbeşti ?

~ ^'oCîf ^Tam a'H spune ? Mereu mă gîndesc la ipodiaconul Sebastian. Adică nu la ipodiacon, la Sebastian Ştii. cind vorbim amîndoi, în gfndurile mele, te chem pe nume : Sebastian. Şi te mîngîi. Te văd, ştii ? Te văd aievea, te am lingă mine şi... Ai ochi albaştri. Acum îmi dau seama Ce frumoşi ochi ai ! Şi aşa cum eşti cu fata albă- **albă şi pârul băiai-bălai... De cînd te-am văm Lm m",** ochii pe matale.

Dumneata spui despre mine lucruri pentru care ni. im urechi de auzit, îndrăzni înspăimîntat ipodiaconul Se- ian,

- Aş, le auzi prea bine, diacone ! Vezi, te-am făcut

■ Ii.<i fMI. Ce mi te-a.ş face eu, dacă m-ai asculta pe mine !

Te ascult. Iacă !

Brava, aşa îmi placi ! Nu face pe urîciosu'. Minţi MU! spui că nu mă auzi ce-ţi vorbesc. Nu fi făţarnic. Eu '■ aud. Te găsesc frumos. îţi văd ochii, sînt albaştri şi ti-o pitii cu laudă, că bine se mai potrivesc cu pielea dumilak- ■Mm şi cu bărbuţa asta ca mătasa porumbului şi dum- ••'•ata îndrăzneşti să mă înfrunţi şi să-mi spui că ce văd m văd.

Tăcea Sebastian rău încolţit.

— Da, te şi cert, ba chiar eu am să te întreb pe malale de unele lucruri care trebuie să le ştiu.

— Să mă întrebi, să mă cerţi ? repetă ipodiaconul

— Da, pentru că nu ştii cum ne-am sfădit ca să fim •.povedite de dumneata. Şi ou. şi soră-mea. Cînd am auzit a arhimandritul a holărît altfel.... ne-am îmbufnat rău

lustrele.

— Cum adică ? întrebă SebaMian. IM voimlu-sc de [redacted] dată. In loc sa-1 luibure ce-i spunea, ii dădu siguranţa

— Rînduise eî ea Ilinca şi cu mine să fim spovedite <!'• diaconul Sion, iar Smaranda de către domnia ta. Smaranda e-a sucit, cu de la ea putere, li mulţumesc. Am sărutat-n pentru asta. Şi eu, şi Ilinca.

— De ce ? nu pricepea Sebastian.

— Nu înţelegi ? Ei îi e drag Sion, ţigănosul. Să nu-i >pui lui, dar aşa îi zicem noi. Dar nouă nu ne place el. ci Sebastian. Cum să-ţi zic ? Ipo... Nu, nu merge. Cînd vorbesc cu fetele, ori singură, îţi spun Sebastian. De ce să-le mint. Ori vrei să-ţi spun sfinţia ta ori cuvioase ? şi bufni in rîs.

— Ne vede lumea ! se sperie ipodiaconul.

— Şi ce dacă ! Să ştie toţi că mi-eşti drag. Asta o !

— Aşa..., dintr-o dată ? prinse curaj Sebastian. Prinsese şi gust de... glumă parcă.

— Dacă ai şti... îmi placi de cînd te-am văzut. Duhovnicul de la noi e bătrîn, ca tata, şi ne întreabă tot lucruri care nu-1 privesc pe el.

- Dacă e duhovnic..,

- - O fi, dar să-şi vadă de treaba lui..., de altele Nu-1 priveşte pe el pe cine iubesc, pe care îl vreau.

Pe cine îl vrei dumneata ?

— Pe tine te vreau.

--- Cum adică mă vrei ? Sebastian începea sâ uite ce este şi ce trebuie să facă.

•il mcu Uite"a?a> Să te iau de la mănăstire şi să te fac

- mj ne ; se minună Sebastian şi şi-ar fi scuipat în sin : „Ptiu, împieliţato'".

, "7 Da> mtocmai. Ce-i aia călugăr ? Sînt destui. La bătuneţe, daca mor eu şi tu o să mă iubeşti mult de tot si ' ea sa te gindeşti la mine în linişte, te vei duce la mănăs-

A*?> "?• St. fla iubeşti întruna, pînă mori şi matale.

— Cruda eşti !

7~ Cru.dă e altceva. Asta e dragoste adevărată. Nu să-i spui ca o iubeşti, să-i faci şi un copil şi să-ţi iei tălpăşiţa. Cum asta ? deveni serios Sebastian.

ni,r,,CT ai auzit- Cum ai făcut cu ţiganca, la Topol-
rt m aia"^T că nu ştiu ? Era frumoasă ba-
i em (Sigur ca era. Nu ?

Ce sa răspundă ipodiaconul ?

nimk. Nu maTu'Şi? ^ N" "*» *** *»>■ •

,.op~it Mă Chinuicţ?ti' sus pină înt'« sflrtfl Sebastian des-
~ Ai a a lost altceva. Păcatele tinereţilor. Dar păcă- tuişi, vezi Cu mine n-o să-ţi meargă. De la mine n-o mai iei la sanatoasa cu una, cu două.

, r. Ruxandra ! o dojeni chinuitul Sebastian. uitînd şi el sa-i zi ca dupa cuviinţă. u *

pe nume să"mi zi ci- Nu mă mai domni atît. Ma iubeşti sau nu ? Altfel să te întreb : crezi că m-ai putea iubi . Dar repede să spui. Dacă te gîndeştj prea ni uit, nu minţi. Spune adevărat !

Nu ! Aşa.., dintr-o dată...

— Aşa. Da sau nu ! îi bătu din picior diavoliţa.

—- Nu pot răspunde.

Vezi. Eşti un făţarnic. Şi mai vrei să mă spovedeşti In pe mine. Hai, uite, îngenunchi, pune-mi patrafirul in cap şi zi-mi o rugăciune ! Aşa, de ochii lumii.

Diaconul Sebastian nu avu încotro şi făcu întocmai. Abia isprăvi de rostit prima rugăciune a spovedaniei, că Iluxandra se ridică în picioare, cu patrafirul în cap şi îi

• puse peste umeri, plecînd :

—■ Vezi că ţi-o trimit pe soru-mea. Să te porţi frumos cel puţin cu ea, ipodiacone !

Rămase încremenit Sebastian. Ce să creadă ? „Asta nv-o spune maică-sii, cine ştie ce scorneşte că am făcut sau n-am făcut ? Şi-acum, cealaltă. Dacă o fi tot ca ea ? Si ni gemene, vai de mine !"

Se apropie încet, temătoare. Se opri dinainte-i şi fără vorbă îi căută în ochi... Ba, îi căuta privirile, ba se sfia şi căta în pămînt. A rămas aşa, Sebastian aştepta să spună ceva. Zise el :

-— Să vă spovedesc, domniţă Ilinca.

—- Da ! cu toată îngăduinţa, deşi abia şoptit. Fata în- qenunche supusă şi, cu capul plecat, aştepta. Cu toată Siija o acoperi cu patrafirul. Spuse toate rugăciunile, (linca plîngea. I se zguduiau umerii. Vedea cum se clinteşte, odată cu mişcările ei, patrafirul. Sfîrşise rugăciunile. Crezu că se va ridica de la sine. Ilinca plîngea prăbuşită, aproape cu fruntea de dalele bisericii. îi luă patrafirul de pe cap, dar fata rămase tot aşa şi cînd îi spuse :

— Ridieă-te ! S-a plecat, a săltat-o de subsuori, dar fala plînse şi mai tare. De ce plîngi, domnită ?

Plîngea, de nu putea răspunde.

Nu ştia ce să facă. Lăsă să mai treacă cileva clipe. Plin- sul însă se înteţea. „Cum pot în (roba ceva. dacă plînge in hohote ? Mi-e că dacă pun mina pe ea... Doamne fereşte, ţipă. Cum s-o potolesc ? Aş mîng'îia-o. E o mieluşea. Blajină tare şi sfioasă. Să-i ridic capul şi s-o întreb". Se-bastian nu ştia ce să facă. întrebă din nou :

— De ce plîngi, domniţă '?

*' ««a sebastian mVi T P^ma lui Si T<
^ spovedanie Greu ! *Tare* n J
"Use fa te ajut ? cu vin^-cp „ "
Nu. Mi-ar f, g^u. Nu pot ţ ne u?Urăm sufletul.
Atunci g trebuie cura? Mngură-
Sa, da ! penti't
p,ii"uS;; - - «■ * -ne,
Ge poate fi ? A1U ,

I se uită în ochi printr- lacrimi. Ilinc avea ochi mari, verzi, sprîncenată ; lacrimile aninate în gene, îi făceau ochii să sclipească. Fruntea potrivită, împodobită cu un pă... Un S'as cu

^ S.au dat într_o lină * câtau s;
ie i toţi v«5aTs-Ct gan1' d0ar Ciţiva rîndui ^ i să rămî ^
ivea^ăk wă 83 U? PU1 SOmn>' că s]uJba nopt ii •1 ni Pi of rt s- grcja' pma în dimmeaţă.
Aveau de stal
mpăcaţf J " gl' Erau însă toţi mulţumiţi *i
ilecase a™*™ ™ ŞfiaU cît®.ceva- de PUdă că banul Radu plecase aşa cum plecase, işi ziceau că vor afla cînd se va
ară31"0!? W™"' temerile pentru vreun năduf pentru îau'J?,î® '
bănuielile creşteau, scădeau şi, cei caie
oătol st S re^ banului Radu' cînd ^ '-•«-'m-'tau cum-
:îe-' £ rss^ " *•fie ***»*> "• "**«»»;

op-
"'SeX- - --o
ăz„it £ «•• • fei asa; £; mai astentn ... '• *J mtr~un
■u^e. Cum de-am
să îndrăzneşti •> î\t • - ®a> da, că am m-
venită?1 mdrăznit Nu P „,w. ven,r'ca-am piîns nimic.
în. ~Z~Nu e nimic ai nr oa- am Pîn e-
mtrebă mai mult f P ns' te~ai uşurat P- j° 1 sPre ai]ui şi -duhovnicul" '
lacrimile să o noriiw " găsi, rămase «a ea' ridieă
Ar fl .rt®**"? "ofcom. C " * uit'- ta el şi
,opii °™Hă
'«-niNCÎif- E" ma d"- Părinte *g.* ^
^
^ru!e, *careuri* S^ţ Sg,U mai Potolit. în ninuc în pur-T Cei mai mulfi
cUuî', sub
m"i- m» l'ilinili" J"j|ea «<• d"Pâ post negru"".
' de pu,en' «w-l î i S * g t

t ?hTwe5f C-Te aproape n"au încetat> de la ocolire, s-au
Lîi n"t0V ,"nu mai mtr~o dunşă, ca pentru înmor- t tare. Către asfinţit au ontenit şi ele. Apusul arăta ' t,eana roşietica-portocalie, ce însemna bună pentru du mimca ce urma. (»
. Ina inte de miezul nopţii, monahii cîţi se odihniseră începură tăcuţi forfota, Prin biserica înecată în beznă, doa,' luminările groase, patru, ardeau la capetele epitafului Jl11?2 de .noaPte, şi cine s-ar fi cufundat în somn adine, fara de vise, tot se trezea buimac de hăuitul clopo- faU %Se zbatewau>. vuind, izbîndu-şi sunetele bron- „ f stmcile ce strajuiau sfînta mănăstire, iar cascadele parca dacă susuraseră ca o potopire de lacrimi toată ziua de simbata, acum în pragul primului ceas al duminicii • inyiem, zbucneau hirşmd stîncăria, pornite ca pentru a le prăbuşi in hau cu chiote de veselie, de izbăvire si de în fnngere a relelor din lume.

Arhimandritul Nicodim cu soborul de preo(i • Daniil Agathon, Sion, Sebastian, Gherasim, Vasilie ieşiră eu toti am chilii, şi se porniră către biserică. Cei venin de departe trăseseră în preajma curţilor mănăslire.şli ; î„ eui te. aroaşcele, carîtele cu care veniseră familiile boiereşti Cei de prin apropiere plecaseră pe la casele lor, ea sâ se în-toarca acum, pe jos, la miezul nopţii.

- Jnveşmîntet în odăjdii, arhimandritul iesi în uşile împărăteşti şi porunci voios de se cutremură'de ecouri bi-

Ga- Gătite frumo, nca să faca la fe“ Ah s ?kasUâr> mandra Ja i,,™- °
erau toate si n„ a Ir»gaima
«albejită Sma !nVUmînări,«', ciudat ,?Umai fetele- Ru- •Me, iar56 ”U mai
«»
înflori deodată - eie u« surîs c-i , a ln frumu- I^JT» M Sebastian 0
'mb™ iiS*e, cînd <*>potelîffeiT«ca de fcmn
J d™ premăCel'„° «“ipomenită 13.™^,-”“^ ««'
■* — cum su-
strige învc-

*

înţolii *grele* A?,3”' desPicind norii car- . risipit, ' Acum astru]
izbindi.se *mi*
Voia bună SP - ' ^Jndţ1' norii .s-au

linse Jpe
deau în hore < umPleau. Alaiuri ri» k Se ^P^au, se cil°r, hangul
cohfn M6 din fîuier> învîrstatpUCUnf' Se prin' **si de mai vîrstnici.** **nlor' «**
Stasurile de *fetTff kctori T Pnnzul* cu oasn^-- i n> ba

s zrsPrima “i?,^p,ad monahii*»*«p^-

<™ de‘ mCfi MpfurfT P«. «■
«» tabuiSr^^® ^ dm betig DTLr -,t.e "u
cîte un ou ™ 1 căzut greu A„ • ca'ugani nu
ceilalţi, oasDetii’ au .gUstat doar vinul mf -4, au cioc™ t cu toţii oS» nu s-
dat semnul si'îrsitijJ6'- rhimandritul a foft n&-multau Erau **îndemnat inastiresc- Nici** wu.>itulu, acestui ospăţ n, primul c'are a
128 P4 nu Pe ^turate, ră- după^^cu
.^îi^B^o/odihni^uţinte^88*' t0t dichisu3'
avuseseră de înduraTaf^mtfluiţfcă nîu Apărea Tle
ii ieşi: lucrurile pe cum s-ar fi ^eptat Ma?bine să ^

SstatSteţiSTugeT3’ °dihnă’ nitiGă orînduialâ

- g*^ ***srsz* t^ărin:**

™ Cinstiţi oaspeţi şi voi, cu toţi fraţi ai mei /ic va fi CU mai multa voie bună a ne întîlni seara iar ai J i, aceasta masă, după ce ne vom odihni fiecare căci’ cuppÎpl şi mima multor vor fi fost întoarse spre făgaşuri no sî nemaicunoscute. Citise gîndurile unora H i n - v l *° }* bună spamnu“iue unora dintre cei tineri, de
niiîe “Sre e„ ramme 84 “"““t*' ™ia <= 1»

-• « «ta -

-ţ **cifş-Ţ*** **«r,**

Cu cit intime, mă îngrijorez mai mult. *ti* Achiutâaatîtai S ?amă

•“ a,f “ zicea tu?a Maria - n-o
!nh"o2i obl5niiltil- uc a uiepiui, aracu, dar azi, zi mare era
năr-at
- K ri6 **InSr2ie ? zioea cu S‘“ ferit Oana P**
CV mj ™ r' ab' a a Plecat om‘r’. Călare, cale'lunmS
Ct cu/j, poştje, nu glumă ! Oricîtar eoni c:; ^
sa speteşti bietul dobitoc... g Şl la Zlle man*

Z cLdomamă bine Oana.
ca al meu ! Tînăr e si ” cu [udeca^M* ? Că n_o fi Radu
Daa.„, nici pe departe"' Asta]tP1 CtŢa ? Stăn’;că.
« *;P*. crucii, dar,
ce să zic ? Din vorba mea nu c - L - ai™ge ! $tlu 50 trebuit să fiu,
apăi am fost ! Banească mi-a
' ^i-acum iar..., luă seama Oana.
de bk'i^HMHn7 M“Pe Rlf-U mi ți_1 muştruluiese. în sfîrc ue Dici mi ţi-1
ţin. Ma ascultă, asta-i a lui !
; ? Sa nu a “ Oana crezind ce spune.' ,
U;. m»a ! îi 2lcea şj Ca ™ - j

.T^T8^ “-SnSiaJInrr mintea <*»«
- *‘z&rs&'&T “* * a,tmta“
— Asa-i ? s . ***i* J** singuri ***!***
ti t-burile ţârii nu te joc]0 nu te mesteci Cu
te”* pri”,re ^ DUm„ezeu 5i cu
ciup^putenle noastre... Pammtul pe care ctitorim
CeVrefsă^dV?™?’ ţdăugâ Oana.
~~ Ce-am zis Că dac^ deodal’ Maria. celuilalt. ■ Cd da“ *dăm* am,
ori a,i,. Cutâruia
— Păi, nu ?
— Eu ce zic ? făcu rw., ,
ParlCAw-SFUne aşa’ cam peste ptdoratUŞiChil Maria 1 se
Adică,,., stai niţel Cum ! nu-i ^ine.
i!PeTteează ? ~ eu ce zic - mă iei |„.

ma^ Lămurjetî ar...
: unu- '-o vrei a zice
Uito, n”mnuslir(-*;î >..•>«■< *.
M' [,Idică oameni cu stiinYî’dP^T^ are o şcoaJâ de unde multă nevoie.
>lUnU de carte. oameni de care este
— Şj ^ IVu d" *) ol,“

Pentru şcoală 7NÎ prea" ?ari juPîneasa Maria ,;:c de mmcare, de alte
ceîea sîS &U ,nev0Je de atîtea Nu
1inte, pentru ce fac ei amin indestulaţi, dar oentru
"• *«’mm.* a“to “O»-... Eu îmi voi da ®W
faa-i călugăreşti ’

si•a

> i sa se descurce ™ ££&£ * W* *»* ei, dac?„™'

^ Pentru ,ara, d,„Mului jj». de m;^trebuinţă _

Ştii că gîndeşti bine, Oană mamă ? imi pu;ci. Ii dau şi pe-ai mei. îi zvîrl pe toţi din poala mea !

— Tîrziu, făcu Oana, gîndindu-se la Barbu care era aproape de vîrsta ei. Se răsuci 'în minte şi adăugă •• dar niciodată...

Niciodată, mamă dragă, nu e prea tîrziu Mi-e necaz- «a nu m-am gîndit_şi eu la treaba asta. Eşti deşteaptă,' Oana, am zis eu ! Băneasă în lege şi de trebuinţă banului işti ! Aşa să fii. Păi, să ştii că vorbesc cu Stănică al meu si...

Eu nici nu-1 mai întreb. Vorbesc cu arhimandriţii! şi să poftească dumnealor să-i dea ascultare, că au de la cine învăţa. Dacă s-ar putea mi-aş da şi fata.

Şi eu pe-ale mele ! sări Maria jupîneasa Dar vezi că.,. ’

Am eu planul meu ! făcu un semn de taină Oana .Radului.

Mi-1 spui şi mie ? îi şuşoti jupîneasa Maria.

— Vei vedea matale, mamă ! şuşoti şi Oana.

— Hai, s-o văd şi pe-asta.

— Ba, cum sa nu ? Şi pentru gemenele matale am eu...

de cojoc î Bata-te să te bala, Oană ! îşi- împreună mîinile a admirare Maria şi rămase a o privi lung şi cu dulce simţămînt pe Oana, Apoi, cu un căscat întreba": Oană mamă, nu ne odihnim niţel ? Cred că pentru axti- seară preacuviosul Nicodim are a ne spune cîte ceva, si-n- tunci, iar mai pierdem o noapte. Că pe el tot să stai şi'sa-1 asculţi.^Hai, fetiţa mea, pe la chiliile noastre !

Fără de nici o vorbă o urmă pe jupîneasa Maria Krau ca două surori.

Aţipise Oana cînd, fără să ştie că e în chilie. Im-a-su pătrunse chemmd-o :

Mamă Hi păru rău că a-dat buzna: Iartă-mă, n-am crezut că ai să adormi aşa de repede. Dumneata cînd ai mai dormit ziua-n amiaza mare ?

— Mă căzneam să dorm niţel. Mă mir că am aţipit. Dar, ce este ? Parca ai avea ceva să-mi spui ?

_ Nu ştiu, nu ştiu dacă trebuie să-ţi spun, se întreba singura Smaranda.

Cînd nu mi-ai spus tu mie tot ce te frămîntă ’> Te ascult, ’Marandă !

— Da. da’ acum e ceva mai...

m

•— Saa^chi aîa^v^M^mai:" deosebit-

t u s t e

S fi vorba

- &, ZZ “a'r™a‘:e; "■!
' "■"■ ,ala

^ Ar fi păca’t Dr ° sa.te superi şi... care... H ’ Uar’
oricum, 7i ochtă ,■
- «art, „„ Mn . ' ' ºdjte'c‘"<-^Um„Mlui
*og. El... "P e ceva nepotrivit fp
~ El ? Car. v º g’ mult te
Oana. ' • «*« eu o dîră mai îngrosată .

- **Diaconul...** ' **POn,ncS**
- **Di-a-c**
- Unu] ,
storţare a cu

. —nSio?,Uîi strigă ^ "“ltri Că maică-sa se
mulU’mLneUtîi ţueurie
mama ! 'PUsc «* Pe cînd era o copilit ^ ta CU
~ Mamă ! *striv”*, c * ‘ Vino' la
comoară., îm î Smaranda. Nu

- s ' s s ° " m i n u n e
ir‘eu°

r ÎS **fteh"-**

banesei cu amîn^^ - f. mai să o înăbnc« • ?* vorba.
fruntea cu sărnf» capul Oana r Pr*nzîndu-i

^-JsSÎSrWSK*
mai

- 2 ***% &s9bsl <***

“-"Da0 fd,", ' ! S‘ "* ChibZUi- **. «Ine
««mm,**a** fi p , r a i n &

Nu, sa nu te frămînte pe tine. Lasă-mă pe mine. Da?
J3a, sigur 3\umai că...
— Ce ? Ai băgat de seamă ceva la el, care....
fi vnif ”U’ aş zice că- s"a luminat deodată şi parcă ar
mi^kîam *ST* ^ 6U mă eu îi
miin7rSl'a£Tpu,P“Vedit? ParC4 * ,ie altfel ? Arhi-

~ T ce-a spus e] - Ce-am spus eu, aia am făcut ?
fetelor Iviri 6''11 f OTS Pe Voia ta' după Placul lău si_al leieior ! Ven.şoarele ce-au zis ?

S-au bucurat şi ele, fiecare în felul lor.

■ Cum adică ? scociorî mama.

— Păi, şi ele...

— Ce, şi ele ?

— Sînt moarte amîndouă după Sebastian.

Sebastian ? Amîndouă ?

— Da, mamă*

Se gîındea' ¥ PUnea în bătaie Planui de

heZrio = ? 1 lucrurile spre fagaşul ce şi l-ar dori. „Sigur, iînS • -S î^U, Ce vorbesc # cu M»ria se pomeni ?i-

g'_S d" 5' fii"- Priv" , iL

ix.dicd-sa ca la o icoana.

D- " ACU'' ,la!ă."mă să mă gîndesc ! zise intr-un tîr/.u *S('':y (^ S lCILlca* .fraşi-

Caută să dormi şi tu. Unde te duci ?

NumZ^rl aranda' SUldMe in palul Jui taică-tău. de"ai vem mai repede.., pînă mai sîntei

em a ici.

Cum *nTT* iCe_ai fCUt toată viata ? Decît să dormi ? Cum pui capul jos, te-ai dus. Nu mai poate omul să schimbe o vorbă cu tine. Mă auzi ?

Stan Stănilă „le dormea”, deşi glasul Măriei uulei fi auzit şi prin zidurile chiliei. Singulul răspuns dai Jupi- nesei dumisale fu mai mult o‘bolborosealä.

j p!rut Doarme. Cum de-o fi'puţind > Ferire de el . Bine ca m-a avut pe mine. Norocos puturos *t El* ca

Prme l''la_mS- **<* "WoW&S**

n a lost, de n-ar fx fpst greul ce l-am dus singură Si cu atiţia neisprăviţi, hotă după mine, că băieţii... care mai de care se întrec sa-i semene scaietului ăstuia. Trag nădejde cu *Ion,* al mic. Se-arată cîteodată aprig şi te miri ce dă

wf' "T*dovede5U Mul
' le trumuseie Da' Ruxandra r ^uxan(*ta şi Ilinca ar ii «>»*. de-a driuW ce- ■si'T-Ser"Să!b™ t,'ste' — Hinca e frumoasă, ce mai ' cj mml S, Ilir'ca?
nmicioasă... De ce nu seamW, ' oale> shoasa, sfă- Doamne, să mâ chinui™ cuT^T ™ ^ ? De ce> Pernă,, gîndi la ce spusese Oana Dn fUm t nd „u~9i caPul pe 1 rccut: ei prin minte «o ' DeSteaPta fată. Cum i-a fac şi e^liS. *'K&ffSS'fr'* Af am
— Mamă dmrm 90c\Icimma ai«, la învăţătură !"
5'H, eu eăr,„ dornS MaS" *"*«?"• Mamă- <*

Iarta-ma. da' ştii (.0va '>
— Acuma xi ! Ce să ştiu ?
— Mamă...
-- Nu ţi-aş mai fi ! Zi odată ! lunca plinge întruna !
Z pUns 7 *Ce-i* cu asta ?
— Cind aCUm Pîînge câ ne'am cei tat
Cînd nu va certaţi voi ? Lasn ma - ' . i^asa ma s'a închid mfel ochii

— *Ce~m?-m7*tHt Pt> C !' Amînt,°uă îl iubim.
— F mnt'K ^ acolo ? Ce-, cu Ilinca ?
& moa, ta coaota după ou-H.rSf
""»• iartă-mă. că pină acus, îi arde. Uite. t-ă îi care arde ! li arde de ipodia- ăla ?
— Ba, conu" ăla.
— Ce ipodi..
— Sebastian !
£ & Se I *" « *• ^ Ce vrea ,
Păi, nu vede că e popă ?
— Ce dacă ? se strîmbă Ruxandra Q
•>*' ipodiacon afurisit cum e. ndld- & nue-mi place,
; De ce-1 afuriseşti pe om ?
— Aşa. fiindcă-i al dracului !
Isprăveşte cu vorbele urîte.

'— Urîte, mai urît e el ! închise strîns buzele, înciudată.

— Urît nu e deloc ! se gîndi cu voce tare jupîneasa Maria. Nu se uită el la... Nu uita că el e...

— ...al dracului ! apăsă aspră lata.

— ... al bisericii. N-are cum se însura.

—^Mda ? ! Aşa crezi matale? Hm! Are şi-un copil. L-a făcut cu o ţigancă, roabă în mănăstire ! Hm, nu se uită la fete !

— Taci. Isprăveşte. Că ai o gură... ! Lasâ-mă acu', vreau să dorm.

Nu te las, uite ! îţi spui că noi ne batem pe el si matale... dormi.

Du-te de-arci şi certaţi-vă. eu mă culc să dorin niţel.

—-Nu mă duc ! se încăpăţînă fata.

— Atunci vorbeşte la pereţi. Eu trebuie să mă gîndesc.

— Aaa, aşa doar ! Gîndeşte-te că ai cu ce. Vezi cum o suceşti. Da’ dacă se ia de el, i-1 iau, să ştii, fir-ar a dracului să fie !

— Gură spurcată, piei ! şi jupîneasa sfîrşise ce avea de spus. Se înveli peste urechi şi fii-sa o mai fi bodogănit cit
o fi bodogănit şi, verde, fiere, ieşi trîntind uşa.

*

Isaia, fratele călugăr cel mai tinerel, de curînd pripăşit la Tismana, şi care nu se prea arăta lumii, se ţinea răsnit, sfiain, sălbăticit, speriat de cine ştie.ce din copilăria lui, da ocol bisericii cu toaca ţinută în mîna slîngă. oprin- du-se în fa(a ei .şi rugîndu-se în timp ce repede-măn Miţei, niciodată de două ori in acelaşi loc, lovea stinghia cu un ciocan de lemn şi el, ca şi toaca. Se oprea mai puţin la miazăzi, urma drumul tocind întruna şi se oprea îndelung la apus, unde era altarul, apoi ia miazănoaot» şi mereu-mereu cu intonaţii toca de parcă vorbea, parcă avea glas toaca. Şi cum era asfinţitul primei zile a Paştilor, si toaca de fier era bătută în turlă necontenit de David cel cu bun glas, iar vînjosul Gherasim trăgea funiile celor două clopote, amîndouă deodată bătind în două muchii, vesele, hăulind, izbindu-se sunetele de stînci înteţindu-se

somn, da semnTdeIrczie'sipde1n' *■ Stan Stăniiă> săful de dese că...", îşi zJse
e inv ‘orar'e ,.Mi-e foame, gîn-

marSinea patului. Aruncă o priviri' ramînî.nd a?ezat P? ea, că îi venea să se culce la lor a Spfe, Pennă cu dor de ispitit. culce la loc> dar izbuti să nu se lase

C-aPtrts kCaghioasc ^7 ? Te"ai îndurat ?
răzbit Maria bfneasa Ch’P să a<iPesc ! i-o zise

sT«Sni adeYeri banul de odinioară.
tot cu OanaJ? Cu^lăvanu^ăSa6 S« mă ?fă,uiesc> dacă nu cu el cum am fost
toată viaţa". gaSlt ! Sînt sinSură

zînd P^nia^inea^patului.ntrebă văzînduı1 ca nioţăie şi şe-

urechi.E VB08rnfa* VU la ^ ? îi strigă ca unuia tare de

— Du-te tu !
■ Tu te culci iar ?

SifcaS banUl * *“ Pe
fi fa*a’ * ftonft'
tr!ntind sl™ 5-

W arancăceva pe‘ umerffi *7<?*
nic uşa. Deschise pe
Smarandei, fiica Oanei. Ua Semene şi a

cu Ruxandra’ doaVrâ^^e^ruiaî Sj”g^mnca- Se certa aveau. Jupîneasa însă t r î n t i ’ . nici mult nu mai

SS - Si EWSWSS**

ditamai bărbaţii1 găunl^P1 cumT^610’ Ş‘ băietii-
celor cinci vlăjgani ai el m le sPunea mă-sa
areapta, Vasile şi Dimitrie înstînef ^ î3niaranda de‘a cap Printre crucile ce
şi le agăţau d/piept ?1 din

^w-aslî.as ■* -
voind^? îe^S.1 *SX*

 muiala din capetele flăcăilor şi fetelor era la fel de cumplită ca şi în capetele celor două mame.

Biserica hăulea de ecou, la cel mai mic sunet. Era goală, fiind în ea doar cei cîţi veniseră, din mănăstire. Se auzeau cuvintele din altar ale soborului, ca şi cînd ar fi lost spuse la ureche, fiecăruia.

Odihniţi, dumnealor feciorii celor două bănese, stăteau toţi şapte în stînga ; pe dreapta, în strane în picioare, rezemate în coate : jupînesele. Dinaintea lor, cele trei fete. Numai la slujbă nu le era gîndul nici mamelor, dar nici fiicelor lor, care urmăreau mişcările din altar. Osebeau glasurile fieştecăruia. „Acum cînta arhimandritul cu egumenul". „Ăsta e părintele Daniil". Nu-i auzeau pe diaconi. In strane erau ceilalţi călugări, cîte trei-patru la o strană. In dreapta Gherasim cu David, cu alţi cîţiva tineri fraţi, cu tuleiele abia mijind. In stînga : Hariton, Grigorie, So- fron, Solomori şi mai care ? Nu ştiau cum îl cheamă. Dar nu ei erau în mintea femeilor şi fetelor din biserică.

Pe uşa din stînga a altarului ieşi, iată, diaconul Sion să cădelniţeze. Intîi bărbaţii, cu gravitatea ce o cerea acest moment de cucernicie, cu o uşoară plecăciune, cure îi îndemnă pe cei şapte să se închine. Întîi cei mai tineri, mai repezi, apoi toţi ceilalţi. Cu cît erau mai înaintaţi în vîrstă se închinau mai negrăbiţi, zidindu-şi o cruce mai ca lumea. Barbu, liniştit, de parcă îşi încheia surtucul la toţi nasturii. „Ce-or avea în capul lor ?“, îşi spunea diaconul Sion, repezind cădelniţa de parcă ar fi zis spre ei „Piei, diavole ! împieliţaţilor ! Poloboace cu întuneric ce sîn- teţi !“ Cînd fu să treacă dinaintea jupîneselor şi-a fetelor, cu ochii mereu plecaţi, a cădelniţat, mai cu încetineală, cu
o mai adîncă plecăciune. El plecat, ele plecate, îndrăzni să ridice ochii şi îi întîlni pe ai Smarandei. Au rămas ochi în ochi o clipită, celelalte două nu-1 priveau, supărate ci; nu le-a dat cu tămîie pe la

nas Sebastian. Jupînesele numai la el se uitau. îl scrutau. Jupîneasa Maria gîndi : „Straşnic bărbat ! Ocheşel, sprîncenat, înalt, 'bine legal şi dat la carte. Om s-alege de el !“ Jupîneasa Oana iarăşi socotea : „Mi-1 fac ginere ! Dacă şi ei îi e drag, atunci... F ca şi făcut ! El renunţă la preoţie ? Dar de ce ar renunţa'' Să-i fie Maranda mea preoteasă. De duminica Tomii îl face arhidiacon. S-o despărţi cuviosul Nicodim de el ? Asta c !

5? ftl iT Ba nU , Se Uită la Smaranda. I-a trăieşti înr“s / /»n<" £ tineie t e> tinereţe. Să fii mamă, '' după cî fii A? °U ¡CCars C°pil> încă 0 dată> ^ încă...,
? - Aşa, mai da-i cu cădelniţa, asâ uită să nleri

tept li i n ^ S ^ : ' t e c î n t ă l ' ? c mai bine- Se vede deş- Curte' îi v - î H c 303
iape Smaranda, om ajunge. La
,®|1'aranda' Ct:s5, mai g“eascs, I-i p3ns c»
mai rămîi i / •? m-OC£“ 1 care ardeau. „Nu pleca.
- mă încWn ^mţeaz*. Uite, mă închin, şi pentru noi dl-tig-- Precum
gîndesc, Sioane. Mi-eşti tare

somf uîfie liaSe ^ °C^J si_i Vâzu- »A§tia se iubrsc, tn, U,ta;le nuraai]a «i-ar fi zis Ilincăi, dar ea nu
arată sT'HC>' ^ fpămînl' ^ ipodiaconu' ăla..; nu se
nrnl'(> ;■ , 1 ■n'' In.vaz J a (a - Da el ochii cu mine. Nu se
de mim mi M ? dacă lui " place de e a şi n
xandra dc- ° sa <'ine e EL

■ .. Sebastian sa citească în mijlocul bisericii. Nu-si scotea ochii chn ceaslovul ferfenitos, cu filele groase si unsuroase, cu litere copiate In negru şi în roşu cu initieH(. de-o şchioapă, de se vedeau de departe. Citek C tea ru mos, parca pentru anume cineva, care ştia că-1 aseuhă cm luci c aminte. Nu privea nicăieri decît la slove.

Jpodiacone !" scrîşni cu ciudă ftîndul Ruxandreî ■ purele meu dulce !“. i] dexmiorda asa în sinp rJin,, 7i * ja mama acelor gemene îndrăgostii.' î',i

in sin- Pnvmdu-.şi ginerica pe sub Pene • Băl-', i r'
ST-lIH[1]. d..ags'; tî;
care au avut \ at că nule mai cunosc firea
tite de icum "t-' ^ nU ^ lual fierbi ^lile ca în Pas- Ule dt-acum ! , şi iar se întorcea şi îsi zicea : Si dV-» ;L;
iubeşte mai mult odăjdiile şi ceasloavele ? H m ? Nu Vu- xandra ştie ea ceva. O fi aşa, Sebastiene, ai greşit V Ţiganca a murit. Ruxandra o ştie pe nume. Cum i-a spus ■> Dumnezeu s-o ierte
dar conilnl < r • , '
îl cre^e în Ce te faCl cu copilul
?

Cleşte in sălaş, la mănăstire. Ţi-1 aduce si ti-1 lasă olo con in prag Pai, cum ? ! Să am tot eu şi'grija lui% CI tetele astea la ce să fie bune ? De-ar fi la inhît ms ' te mulţumească. Am eu grija tuturor, s-o Imşi^e-a'af pilului ăstuia ? Odorul tău, deh. Nu-i nimic, lasă ! Ehei

i < 11)i[din Hori ! Ăştia ies oameni, îl iau şi pe-ăsta. Ţi-! rresc eu. EL numai să se... Of, că încurcate îs căile vieţii.

I >a' o scoatem noi la capăt. L-am ţinut de dîrlogi pe gloaba .ista de Stănică. Ban, deh ! Ce griji ! Nu e prost Stănilă, ila' bleg, aah ! Ţine-1 tu, Mărie, ţine şi gemenele .şi alţi nnci drăngălăi ! I-ai ţinut, Mărie, că i-ai ţinut, u.ite-i mari.

. a nişte dulăi cu floace de trîndâvie crescute miţoase pe i*i ! Da' vă

dau la carte şi la posturi şi canoane, să simţiţi şi voi că trăiţi !“ Şi îşfpri-vea cu mînie feciorii, toţi ciopor : ..Berbecii Domnului! încai berbecele împunge[1] cu cornu face iezi. Lasă coconilor, vă dă mămiţica voas'ră pe mina arhimandritului. Să vă ţie .în bob şi linte şi-n post negru, dacă nu învăţaţi ! Da ! Iar cu mînzoicele... eu alee pentru cine e bun Sebastian diaconu'. De duminica Tomii e diacon. Bun la învăţătură ? Buuja ! învăţătorii lui ii ridică în slujbă. Lasă, am eu grijă de toţi. ca pmă acum. Ce mai ? Oană, gînd bun avuşi ! Mintoasă baneasa. Şi pc Radu-îl ţine de băieri. A vrut s-o ia cu el şi i-a zis : -Mu i u eşti ban. Nu eu sînt în divanul lui vodă. Pe tine te-a chemat. Gînde.şte-te de zece ori înainte do a deschide gura Dar cînd o deschizi, să iasă ceva eu judecata. Du-le, banc Radule !«■ Şi s-a dus. De dus. l-am văzul. îmi ea s-a dus, dar de întors, mai va !"

Citea diaconul Sebastian şi zicea frumos, ea aseullau cu luare aminte şi fiii Stănilă, altminteri cu gindurite doat la vînătoare, Vasile şi Dimitrie, fiii Radului, altfel aseul tau. Ilinca era în al nouălea cer. Ruxandra minioa^ă, i- plăcea de el cu furie. Dacă Ilinca abia de-1 atingea cu pn virile (de-ar fi fost mai la îndemînă, lîngă ea. să-l mîn gîie !), Ruxandra de l-ar fi avut dinainte-i. l-ar fi muşeal L-ar fi tras de ţăcălia aia ca mătasea porumbului.

Vecernia isprăvită, arhimandritul trimise pe Vasilie ipodiaconul, să poftească în trapezărie boierimea.

Ciocniră ouă roşii, cîte un pahar cu vin. Au mîncat. ci poftă mielul la frigare şi murăturile la butie. Pîinea o la cuseră călugării în pitărie. Caldă, ii mirosea aburul a gru curat şi albă, ca obrajii Ilincăi, ba, ca ai lui Sebastian. Ci saţiul bucatelor, cu limbariţa ce-ar fi dat-6 vinul bun, vorbire totuşi nu se lega. Că cine să o lege, călugării inln ei ? Nu şedea frumos, Ar fi fost să pornească Stănilă biv

n-' *' bucatc blu,c *»* P«‘ ««a»,
M^SS*ÎW k diaconii lor' “ »#**

d,ıp“^SaS„D“dfi~

vrea să ţi-1 împărtăşesc. Un ®md ^ a?

iost7a1SŞLniS'‘ " bună'' »i"tâ pe jupîneasa Maria,
care Să şlie a cetif^scrie^ întreb'3 de oameni
Mana cu vorbire de drum iun* U aşezat băneasa
m.£uS^JpTst?«l1„!eC£tr™,e — *
Mulţi îs cel care ştiu ceti, scrie ?
Pe altii™iintSaenu?“ajităPrja?^“T® nU"i **■»■*.

”'S> dieci, ori pre<,u ori rt ^ ' lo|*' cit<,t“ <*-or

acoperit, Doamne I La noi' in taj-^hi” f?ri bnico. nu s *
innţa învăţătură prin monastiri rîim +-ICa Sr~a ingrijit: a la Constantinopole, la Sfîntul Munte Athos3 .V" Grecia* de-amanuntul arhimandritul. Athos..., îaspunse cu

"5S

minte. Igt'XT **aXf “^,Blne “"“£5**
este precum spui sfinţia ta, ia-i şi pe-ai mei la carte, cuvioase !

— Şinpe-ai mei ! se adaose Oana.

■— Ai noştri să fie ! spuse cu bucurie şi ridicînd amîn- două braţele către bagdadie : îi primim cu voie bună, pentru că este multă nevoie de dînşii.

— Pe noi nu ne întrebi, mamă ? la ananghie cum se socotea, Barbu prinse glas.

— Tocmai voiam a şti dacă îngăduinţa lor, dorinţa lor este spre asemenea lucrare. Vă întreb eu. Răspundeţi-mi ori unul pentru toţi, ori fiecare în parte, spuse arhimandritul.

— Fiecare în parte ! se auzi vocea caldă a lui Dimitrie Radu.

— în parte să fie. Barbu atunci ca cel mai bărbat să răspundă.

— Eu mă împotrivesc, mi-a trecut vremea, spuse cu ţîfnă Barbu, privind cu duşmănie spre maică-sa.

— Niciodată prea tîrziu, fiule Barbule ! Alte pricini mai ai ca să nu te învoieşti la înţeleapta judecată a bănesei Maria, mama domniei tale ? Şi fiindcă Barbu tăcea, se făcu auzită, ameninţătoare ca un blestem, vorba jupînesei Maria :

— Faceţi umbră pămîntului degeaba. V-am ţinut ca pe nişte coconi în gogoaşă, da’ fir de borangic din voi n-am tors] Şi-apoi ridicîndu-se ca o furtună : O să rămîneţi la mănăstire de-acum ! în casele mele nu veţi mai huzuri t Vă putrezeşte mintea ca frunzele pe care le striviţi sub copite prin cei codri, pe la vînătoare. Vă ştiu cît de nimica vă poate pielea şi tărtăcuţa. La învăţătură ! Sub acoperişul meu n-am loc pentru voi. Vreţi să ajungeţi şi voi bani, fiindcă a fost tatăl vostru ? Să fiţi *mari* fiindcă sînteţi avuţi, cu pungi pline ? Să-mi fi(i bogaţi la minte ! De nu, umbla-veţi prin codri ca fiarele sălbatice !

Stan Stănilă mai mînca, mai mult clefetea, morfolea în gură dumicatul şi nu i se ducea pe gît. S-ar fi sculat să plece, îi era ruşine. Maria, ca întotdeauna, a dat în el. „Las’ să dea. Ştie ea ce ştie. Dacă am ascultat-o, am fost eu ban ? Ştie ea ce face !“ înghiţi abia acum dumicatul. Oana nu se mira de întîmpinarea asta a Măriei. Nu era prima dată cînd o vedea ieşindu-şi din fire. Era în mare cinstire
^ ®ana “ ^a întotdeauna dreptate si
to™bte!?£ t??10” •* Danm o CUnıoı_
mulle ştiau despre dîma <w Q® 0 feiîle_1_e nemaipomenită,

mi™"-S0™1 , Sebasli “ **W M S t !**

a rămînp\ ?Uf, a espre Porunca l'upînesei Maria de

ns "'y^u d^T^A0taSSiSrrbCs?r

K dat seamf D,, gT C" r?Specl cît
b..b zîbavă" dUC,? MUI Ce ad"" "asul. Un

H J^pîSei MlrS cfcu' ÎS* " «■»«» fcdo-

SHS^SSSSî=S

^ns.wsr^sssa—.-e

ia.' Oamw îni^SXSei r"Sim" iupi"as" Ma™ ı

Eu cu copiii Îl aşteptăm aici, oricît ar întârzia.

Mama, iartă-mă ! Iertaţi-mă ! Dar..,

- Spune, Mitreo băiete, ce este ? î] încurajă Oana

ne,„latov"iStC°â."U mai Ple"m *> «*«* Rămi-

— Aşa vă vreau !

n- ^ au tacut ca nici nu au auzit.

— E bine însă să aşteptăm şi încuviinţarea banului iiadu, cînd se va înapoia de la Curtea domnească ! se simţi '!ator să adauge arhimandritul.

— Îşi va da încuviinţarea, zise Oana.

— Da, da ! dădu din cap arhimandritul. Cetania e lucru oînt şi de mare folosinţă. Fără de ea eşti legat la ochi.

Jupîneasa Maria întoarse iar vorbele către grija ce n-o slăbea :

— Ce să fie cu banul Radu. Oană dragă ?

— Nu-i a bună, mătuşă !

Nicodim se simţi dator să le vorbească :

— Că neguroase vremi fură să potopească obîrşiile noastre de neam. Se opri. îşi umezi buzele în paharul ce îl avea dinainte-i şi, cercetîndu-i cu privirea lui mîngîioasă pe cei numai urechi, urmă vorba : Ce-a fost să însemne pentru neamul nostru viaţa lui sub năvălirile barbare ? Oamenii locului erau legaţi de glie fie plugărind cîmpiile mănoase, fie păstorind turmele între munţii şi'dealurile cu pajişti grase, cu bălţi ori sărătură în pămînturile dintre Dunăre şi Marea cea Mare. Ce poţi întocmi ca să învingă vremea cînd ce făceai era din pripă, mereu gata să te pomeneşti în codri, ori sus, în munte, .să te piteşti în peşteri, să te înveseleşti cu cetina ?

Stan Stănilă se oprise din mestecat şi din băut şi asculta. Odraslele lui aidoma.

— Şi de-atunci, veacuri pe de rînd, feriţi dacă erau ei cu ai lor, sub un coviltir din frunzare, seara, în jurul unui foc înteţit, şedeau de poveste, depănîndu-şi suferinţele petrecute, gîndurile şi visele. Dragostea tinereţii nice în îndurări nu şovăie, şi-atuncea. dorul ce te mistuie cu depărtarea; din pieirea cuiva drag şi scump, se preface în doină, în baladă, în legendă, iar plînsul amar în bocet, cuvîntat ca o rugăciune pentru alean şi ostoire. Din aste mărturii, dovedim a fi un neam cu grai păstrat din strămoşi.

Glasul profund al cuviosului Nicodim îi învăluia.

— Unde am fost ? Mereu aici ! Ce am făcut ? Doina dorului nostru în iubire de oameni, cu sete de tihnă. Ce am lucrat ? Ne-am dospit sub ţest de tăcere fierbinte în miez, Ne-am făcut pe noi neam. cu rădăcinile adînci înfipte.

Dir-nfnHl, li Jacrima-. J"Pineasa Maria, Oana'aveau picptunlc pline de suspine. Pînă şi feciorii lui Stănilă acum se foira pe locurile lor. Băieţii Radului ascultaseră cu

iarăşi1 asaPri]mitl ^ PUmni> nemi?caU- Tustrele fetele, Oană" frăneasa1 f°St Ş'

Ra*lu ! îngînă către jupîneasa Maria

Vezi ,c5"ar avea de învăţat feciorii noştri de-ar iamine aici ? ii şopti Maria.

n-^rfî? nrW fi auzit>văţăceii de la feţele astea luminate, ţaie il mconjoara pe cuviosul Nicodim, nu-i asa mat uşa ? 5 , vorbi încetişor Oana.

-- Eh ! i-a fost tot răspunsul Stăniloaiei.

se ^di aoCUr^tîrT Nimeni însă nu se îndura să îndemnă • P Arhimandritul închină paharul şi

—- Luaţi, mîncaţi !

f'").-f<Vndemnară' mmcară unii cu mai mare poftă alţii

piccat la Ciute ? Au mustul îmbătător din cuvintele
OTŞJJŞST8 mai mu"di"

i- ara sa mai zăbovească, arhimandritul se ridică •

mi ine e zi. L-om aştepta cu răbdarea înteien- i-'s-spaimoşi ca furii cei neghiobi. Fără să spuie pe m. i ^l°Pt('- ,Le gîndurile tuturor, de aceea nu I
î™ '(v,?;
•.Ku cu

oi ■»" «> ^ ^

ipmnni f ' °'spat;iţ'~va voiniceşte. Domnul cu voi ! Făcu •semnul binecuvintării peste adunare, si plecă urmat de

m°Fa 'H '!Va ramaseră sâ sluj cască mesenii.

care îTH "au° P* mîncat şi băut cei tineri,
«* JupînMsaîufî'tr: ,nW1W' 51 b"i<'™ lui ««"1%

O să te-mbolnăveşti, măi omule vîrtos. LaSă SC îr?vl'ednici a spune'boierul, înfulecind '

n..7^ Da\dar e?li greu la boală şi mie mi-e greul apoi Du-te mai_ bine si te culcă, să nu-ţi mai duc şrijf.

-î î Incai ,ccio;ii ~
se rusin'm ^ popimii — oricum —

u.şinau. Călugării nu se îmbuibau, doar Gherasim pîntecosul m:>i că'ca în gui'a lăcomiei şi înfuleca îndo- pîndu-se, după cum Cuşma uita numărul bărdacelor şi cînd erau preacuvioşii egumeni şi preoţi de faţă. Mai pe ascuns, dar năravul le da ghes.

Hariton, la băutură, era altul. Uita să se mai îngîmfe, nu-şi mai ţinea nasul pe sus, uită şi să se mai laude. Cosma cu Hariton se înţelegeau de minune la un pahar ; Grigorie cu Sofronie, însă, de luau achiu, nu îşi mai intrau în voie unul altuia. Dacă treji bîrfeau pe ceilalţi, îi iscodeau, pîrau, la beţie se certau între ei şi se învinuiau de metehnele de care erau amîndoi bîntuiţi cît erau pe trezie. Altminteri, toţi aceşti patru erau iscusiţi meşteşugari, care la cioplit în lemn şi piatră, care la zu- grăvituri de frumuseţe, care la copiat cu pene şi pensule, cu cerneală de chinovar şi vopsele cum numai ei- ştiau a le face. De-aia zicea uneori Nicodim, la vreo poznă de-a ăstora : fie că se întreceau cu paharele, fie că răzbeau vorbele urîte, pizmătăreţe pînă la urechile lui, zicea împăciuitor şi cu largă îngăduială cuviosul arhimandrit : ,,Să luăm ce au bun, să micşorăm ce e rău ori urît în ei. Să ne îngăduim. Care pădure e fără uscături ? îngăduială rogu-vă ! Şi... să mai dăm uitării cele păcate, la urma urmelor !“

Obştea Tismanei era o familie mare. In orice familie sînt toane şi bucurii, metehne şi virtuţi. Unul bogat la mihte, altul sărac cu duhul. Dar — şi asta o ştia cel mai bine Nicodim — de-aia la el alergau toţi să-şi ia lumină dacă orbecăia, să-şi ia înţelegere şi iertare de greşea fie cu vorba, fie cu fapta. Şi-a^oi, cine mai bine ca arhimandritul, iarăşi ştia să-i lase să zburde, să fie cu luare aminte la năravurile lor şi să întîrzie pedeapsa, cel mai ades pînă a o uita de tot. De aceea îl iubeau cum nu se mai poate, fiecare în felul lui. Şi, cum preacuviosul întotdeauna, de la oricine se aştepta la mai puţin, avea pricină să găsească oricînd mai mult, acolo unde întotdeauna se făcea a şti că e mai puţin. De unde se alegea el cu voie bună mereu neobosită şi tocmai fiindcă se aştepta la mai puţin, da de mai mult. Greşea mai puţin astfel şi nimerea mai eurînd şi mai ades.

n niluUn. 1389. * 3 PaŞlilor, * doUa săPtămînă din mai

Îngrijorări felurite le erau să sufere fiecare - coconii i"nc«,0mr,isCVi'TaU1 înd~rare dS la ^ ^r“ n CU soţul pi H6 manastire ; jupîneasa Oana că Stănilă zicea n’ î S? ™ai . întoarce. Pînă şi Stan Marin stă nurmi’wo i lamin tecio™ în mănăstire, ^ numai de caPuI meu. Nu tu somn în voie nu tu odihna pe plac, nici mîncare pe pofta inimii Asa ™

î amaiTine “gadUia’ Câ~ t0ată “^tniluiala pe capul’lor,

Smaranda se bucura că fraţii ei vor să rămînă la meu. sa ajungă şi ei anagnoşti ; „învăţaţi o fi însemnând <c-' hi ° 1

eoPe mama. Ea le ştie pe toate De nu

*** Mxsjsr Vasile 5_‘ D‘miii?e**

>>t uca invaţatui 11. cu o voiosip pp mi î^» * -

I" Piele. Dc n-ar fi f„s, *intSZ* Hâdului

MimTen3'* HU” “C+0pii- ™ Preună- Ruxandra o zădăra pe linca cu

îndărătnicie. Intr-atît cît şi Ilinca nu se lăsa

zrsa

Afuristă ! TîniîunTbk]in™ mn?â. pe “£?* £OSH

* ri *■**—». <" - «» p.-pi *Xmi*

. . u S i ^ a l ^ r b “ J* *<

- Da, eu ! Sa nu-ţi închipui că mai sînt cea de nînâ -< *n.*(
«nd ma duceai de nas cum pofteai. Acum *?£

«ă vrei ? Ha ! Esti o mortăciune, o.. îi mel ita
ri ■ * ^Xa ,"dreU !?ar nici să ^ lase Ilinca, precum altă- dată, calcală m
picioare* , .?

de ce se ceartă. Cînd auzi pomenit numele ipodiaconuiui Sebastian interesul îi crescu şi voi a şti mai multe, deci ascultă. Şi ceea ce înţelese era că Ilinca lui Stănilă, frumoasa, blajina Ilinca îl îndrăgeşte pe Sebastian. Iar Ruxandra, pe nimeni altcineva nu putea iubi decît pe sine. Asta o mîna la a fi rea şi veninoasă.

Griji aveau şi... Cine nu le are ? Şi din cer senin, dar...' Griji aveau şi cei doi : Sion şi Sebastian.

— Iţi place fata, frate ? întrebă Sion, deodată. De cînd dormeau iar împreună într-o chilie se apropiaseră neaşteptat de mult, şi îşi spuneau orice, de cum le venea în minte.

— Da, dar nu vreau. Aici m-am întors, acum... Tinca e pentru mine o jertfă pe care nu o pot îndrepta decît văzîndu-mi de învăţătură şi numai de asta. Dragostea...

— Şi cînd vei dobîndi învăţătura cită ţi-o pot da în- .. văţătorii noştri ?

— Rămîn în mănăstire, de cuviosul Nicodim nu mă despart niciodată. E marele meu învăţător...

— Şi-al meu ! spuse şi Sion.

— "Eu de el nu mă despart. Pentru ce ? Am greşit o dată. Acum boacăna ar fi şi mai mare, de neiertat. De Tinca am fugit după faptă, de banul Stan Stănilă şi nu atît de el, dar jupîneasa Maria.., Mă răstigneşte.

— Aici zici bine. Dar te-ai face om.

— (im nu te faci. Ori eşti, ori nu. Boier ? Nu mă încălzeşte, şi-apoi, de unde ştii că părinţii şi-ar da fata după mine. Cine sînt eu ? Coconi boiereşti găsesc ei din stirpea lor.

— Să ajungi a fi cineva, care..., îşi spunea lui mai mult Sion. Altminteri, îi da dreptate lui Sebastian.

— Frate Sioane, să nu ne mai facem gînd uri. Poate cele cu care veni-va banul Radu — de va veni — vor da un nou mers pentru fiecare sau, de nu e nimic, rămîn toate cum au fost. Cum le vedem pe fetele astea, cum se zice

— din an în Paşti —- ne-or uita şi ele pe cum le vom uita şi noi.

— Ba, bine că nu ! făcu uşuratee Sion. Să vedem ce-o să mai fie !

— Aşa zic că ar fi...

din ',U imPScare » o voie bunii venită

h£le c"ieIrinSstfSd'' ! 2*"dim * to™ t5-

şi îl îmbrătişă.

afs

InvăFace.1 ' Cum'hoS ? ,'eH daSC" "

voia, se rosti arhimandritul ' am spus

ftŞS cu7gâhon'rei : C"Vi0SUI Ni"dim_ " PM»We

"tg^Fsr'1?^0™1' "sîndi prea

za^IST^ST"*g,asul cuviosuU":

Mă gindcam tocmai, preasfinte ! Iertare îţi cer ' raSPU"Z' ? **«

ate «• *« * Agâthoane sta-~

tcp,7m;pentl'" toatc « m-ai in,reb«. m *» a mai «ş-

— Ce să aşteptăm ?

— întoarcerea banului Radu.

Oarecari veşti rele sau^bunn îndui'lla S1 la Tismana? toneală sau. . '

bUno' ar fl ?1 pentru noi aici ză-

f,s- V0lbiinsâ*«w.:

bine gîndit totul, dar de v-* sf"ţiei tale > că e

~ Da, se poâte n.r tl fl|chem ^ Şi sfinţia ta ? tărite aici, hotărîte.

Nu ? 1 Ş 03 las luc™ n în-

îngrijorat sînt! Nifştiude°ce ^ace.pr.ecum sPui- Numai că se întîmplă

cu noi cu tara Q— Şpune inima că ceva sfintia-ta... ' tara_ ŞI ca

te_orchema şi pe

Sr-SS1' 9* aşa.\iubite Agathoane.

de MX» rosti cuvîntul său * b*' Pidorul <* ** «» **

--ttsşs ssjsnssisssr Nu_

'"mnam P™ în duminica Tşmei. Pînă atunci

va veni...

— Sau nu ! Sau va pleca şi arhimandritul, întregi Agathon.

— Dacă va fi să mă cheme şi pe mine la Curte,' voi veţi face cu ei ce-am hotărît. Aşa să fie ! sfîrşi Nicodim.

*

Aşteptarea mărea nerăbdarea. Întîrzierea creştea îngrijorarea. Ziua de luni a dovedit la fiecare frămîntare. Se iscau certuri pînă şi între copiii banului Radu. învrăjbiţi erau din te miri ce coconii Stănilă. îşi găseau pricină din nimic şi necăjeala tuturor făcu să fie şi mai

împovărată de temeri nelămurite întreaga zi.

Cina au luat-o iarăşi împreună. Arhimandritul tăcea. Monahii toţi îi luau pilda. Se mai întîmplau a se resfira cîte va vorbe între fete. Cele care iubeau cu adevărat n-au avut nici un prilej, cu toată pînda lor, de a mai schimba o vorbă cu aleşii inimii. Şezuseră în chilie ziua întreagă, cît n-a fost vreo slujbă în biserică. îi vedeau, dar asta le ţinea dorul aprins, iar dorinţa de a afla gîndurile lor cu privire la ele şi mai înteţită. Ruxandra, cu cît se vedea neputincioasă, cu -atît se lăsa păgubaşă să-şi otrăvească sora. Mai înţeleaptă părea să fie Smaranda. Deşi frămîn-lată ca şi Ilinca de aceleaşi vreri, nu arăta nimic în afară. Nici către maică-sa.

O cină posacă, fără de nici o poftă penti'u nimic, la nici unul dintre meseni. Luă sfîrşit în posomoreală. Cei mai mulţi se mîngîiau că doar somnul îi va odihni de zbuciumul aşteptării.

Arhimandritul ridicîndu-se de la masă — mai mult n-a pus nimic în gură — zise mirenilor :

— Pe noi să ne iertaţi, ne tragem în chilia mea cu Agathon, părintele Daniil, cu diaconii noştri lustrei. Am a le împărtăşi unele rînduieli. Noapte bună.

Se înclină cu bună cuviinţă şi se îndreptă spre chilia lui, cei cinci urmîndu-1. Acolo se aşeză în jilţul său negru, cu spătar înalt, îi privi pe toţi cu seninătate şi îi rugă să poftească în jeţurile cîte mai erau şi laviţa de la peretele din stînga lui. Pe laviţă încăpură Sion, Sebastian şi Vasilie. în jeţuri se aşezară, în mînă cu mătăniile din sîmbure de măslin, de care nu se despărţeau niciodată, părintele Daniil şi Agathon.

HUi CU ur^ceas mli^de^me^DarcS6 S0— a fi bine să-
tuvmt. poem negrăbit ; Mai d"e 'lt 1?îpanindu-Şi fiecare
'mparţaşesc cu voi, preabunM S , am PUS în ^înd să cmtarim. să le
judecăm fiecare^ A]lfruri Pe care să le va ft careva să găsească
cevi Hte,şi imPreună apoi. leba ceva ce n-am spus-o lămL-rif6 3
' 0ri a mâ în'

;VUam aminte ia cetecîte s£XnlJ0™ între^ ** voi " U'ai.m : de Pe ia noi şi în
nr<£ ™ pîd » vremea pe care ■seama ca. In timpul nostru au 'fW
noastra- E de luat în ■ chunban : Ţara li on i â n e a s c h su b IV °U
PKUtlntă «semnate Wuşat.n, au fost cu p u t i n t ă ' t i T şi
M°Wova sub 1 rin voievozi taia'si-u *d n* lumea cea multă au
• (,u aşezammt, puternic si'cJ ***]0a-,c< 'P*** incepătl-'i'ă unui nuu str,nse.
Astfel ei coi'de „ ' .mlre oamenii ţării
socotesc că împreună trebuie si VU*t^ aidoma avînd,
CtU e este tara si r-i • ,,vern pămîntul nostm
^ierilcn, înmulţire tsun^1V<;;^,dul ajutat de sfătui inctestulate cu
hrană cu ce£\ f ca tu'«urile să fie aauna neguţătorii, oamenii
cm^r*C^e vieţuirii. Se ca. **noi** să batem din mP5P a' VI"d> de aceea
nevoia
«chunburf şi la cumpărări Ta * folosMă în
" > <* mfaţişare sub ochii nostr? w . ¥ de via*â capătă)(:lor
ce 0 locuiesc, a cărora si *A o aSfc* **o ţară' a lastră-,** a
-un seama ce-i s-0 aibi. **" mo?ie a tuturor, ne**
Deaienîn'/amiliile **fiecăl'uia.t** ^ 6Sle a ne aPăra

fiîndea Sun, ş?n' *de ce acum r,

1"tre f?°.i- Cu toţii sSm'ai" nlaS«tea. noastră> SÎntem
tan. E bine să ne cumSÎL" W. jurul nost™ sînt moldova s-au întempiat Preajma. La noj

» *•. vS&î?SS.rB in«

Jdid, de gospodărire Si n„ *a* „-e de a?^are, de rîndu- fost cu putinţă
fiindcă *rf""* m pamîn^iUe româneşti ™i pîndesc şi nu mai
.ţ^oapte si Si,
Tării K^ne"?5 i"!*,1"?® L* »E£

■s au stnns sub un voievod si ei MM? Transilvania ,'S*" «""K»
miazănoapte cu tara nS™ " tov<*ta«Kă

wu* * ■* «Mas?

150

Şl elan Lazarevici, la răsărit de Serbia e tara lui Stralinvr iar dinspre Vadul Cumanilor, înspre gurile Dunării, î'njpă- >aţia lui Şişman, cu cetatea lui la Tîrnovo, unde îsi are scaunul. Se întind, pînă peste Dîrstor. tîrguri.'Din rărunchii pamintului se scoate sarea, arama. S-au aşezat în ac-m veac colonii germani, în Polonia, Ungaria. Serbia, în Transilvania. S-au făcut drumuri să lege tîrgurile între ele. Pe şleauri merg carele mari ale neguţătorilor cu cele de trebuinţa unui trai tihnit şi îmbelşugat. Nu trăim singuri, ci împreună. La asta îndeamnă firea blajină a românului Prin aceasta lire ajui înţelege trebuinţa ca laolaltă. într-o ajutorare sa se trăiască prin rînduială şi chibzuinţă. Tot acum, Casimir cel Mare al polonilor şi Ştefan Dusan al sn biJor dau popoarelor pe care le cîrmuiesc legile scrise dupa care să se călăuzească.

Arhimandritul le vorbea mai altfel decît o făcuse cu o seaia înainte. \oia să arate că mintea celor care îl ascultă

Intr-altfeî°SCUlă ^ le"o s°coteşte în stare a_1 Pricepe. Urmă

— Ungaria, după stingerea familiei Arpad, a avui. regi d intr-a iţe părţi de lume. ridicaţi la tron. După arpazL angevmii slinşi şi ei. Ungaria a fost de la inee- \ adunat chn mai multe. Cum valurile barba- miV-
(_CC r,u aveau alt fel de a cîrmui decît mânu
? i t aU]asat. statele fiecare să se diriguiască după iu- Mo;d dt °^'
(.'roaţ!a ,]1 avea Pe ban. Transilvania voievodul v-hhf Qe dt aminte : Transilvania îşi are ţărănimea din Snt nf 1101 nTtenii şi moldovenii. Cînd am fost la
bă t n ' Şim,°?hlCef din PerL in Maramures. am stră- Pa n|U transilvan de la miazăzi pînă la miază- noaptea acestui voievodat, cum în Haţeg, la Prislop ^
spunem, se vorbeşte româneşte, tot işa în Amia^ în
vorbesc *doT™* Ja, M aramure? P(> do rînd grai românesc voioesc, dt te înţelegi cum ne înţelegem cu sătenii veniţi

trecu *ă*eZPtT'v7îni h* f'îimand,'Uul ^ Şterse fruntea, îsi c refptf Peste barba lungă şi albită. Tăcu un răstimp vi laiaşi îşi lua avint : Angevinii cai-e conduceau Ungaria erau bolnăvicioşi din neamul lor. Şi Carol Robert care era sa^ fie ucis la Posada, în luptele cu noi, voind să ne s"a stms doisprezece ani mai tîrziu. I-a urmat fiul. Ludo\ic. care a ţinut tronul pînă acum şapte ani. Bolnă- vidoţu ci, dar şi copiii lor, murind de

tineri. Erau seceraţi de .sirinţie, boală ce o moşteneau. Ludovic a meritat a i se zice cel Mare. Pînă la moarte a domnit şi peste Po- orna şi peste Ungaria. A avut doar fete din căsătoria cu Lhsabeta pe Mana şi pe Hedviga ; Maria, cea mare, i-a lost narazita soţie lui Jigmond, încă de pe cînd copila avea doar doi ani, iar Jigmond era cu patru ani mai mare. Si, iată, pieirea celorlalţi. în '70 moare regele Casimir cel Mare al polonilor, din neamul piaştilor. Le-au urmat Ia- ghelonn, care erau litvani. în Serbia, după un an, prin moai ea rnlui lui Ştefan Duşan, Uroş — care domneşte mai mult cu numele — se stinge neamul Nemanizilor caruia u urmează neamul lui Lazăr, cneazul. Pe la mijlocul veacului trecut, în Bulgaria, familia domnitoare, de ongine romaneasca, a assanizilor, întemeietoare de imperiu L!8ıar'sıa stins ea- Ceea ce strică orînduiala aseză- pi.insc f. era temelie, sînt luptele date după stingei ea acestor familii, impraştierea, fărîmiţarea ţărilor,

îf.®ai ',ıau ţcit ,toate> cuceririle osmanlîilor, lăţirea îm- nmhSn ' '
sTau pus stavilă drumurilor pe care
fJrii^ nor/SL.f j' mJoS' neSutătorii din toate ţările. Mai
l -i îi'irv! n6ıa- ıeptV1 în calea lor' a fost Polonia, dîn rVsnnl ., 0 Hnare unelejan au ajuns sangeac, altele, *dm* îaspului au încercat nevncetat să se apere. Am făcut
XnMir,(P.aiU1' •' n0c Ca}SITC' la înccPutul domniei măriei
r T3™ fi Urcat pGıun vîrf înalt
a unu,munte, ori am f, zburat pe deasupra ca un vultur
şi am ii cercetat zările jur-împrejur. Am socotit că trebuie
a le cunoaşte acestea, anume care ne e vecinătatea, care şi
dmcotro ne pindeşte primejdia, ori de unde vom afla spri-
A jine. sa ştim dm weme şi cît mai mulţi.
Altadata va voi depana, ca să-i cunoaşteţi firea şi unele
gindun ale domnului Mircea. Acum, pace vouă, iubiţii

Se ridica barbăteşte, parcă bucuros că şi-a dus la bun sfirşit o mărturisire ce îi sta pe inimă. După ce l-au imbraţişat, l-au lăsat singur.

Era tîrziu în noapte. Să fi fost pe după miezul ei. Chinuiţi de gindun, adormiseră totuşi. Numai arhimandritul, singui in cancelaria ce-i era şi chilie, veghea.

Tropote de cai. Potcoave izbite de piatra tare a curţii. Arhimandritul ieşi cu o luminare groasă în pridvor.

— Cine-i ! Şi singur ştia cu încredinţare : Bane Radule, venit-ai ? Urcă la mine, rogu-te !

Oana, Maria, cocoriii Stănilă se sculară şi ieşiră în în- tîmpinarea celui mult aşteptat.

Radu era prăfuit, frînt de oboseală ; goniseră : el si cei trei oameni de încredere cu care plecase. N-apucă să-şi sărute nevasta, copiii, că arhimandritul îl trase la el.

— Să mă ierţi, dar trebuie să ştiu. Spune !

— Cuvioase, turcii... ! şi căzu într-un jeţ Radu.

— Bei ceva să prinzi puteri, o bărdacă de vin ? Aduceţi, ceru arhimandritul fratelui ce se afla pe lîngă el. Spune,'bane Radule !

— Mare încurcală, sfinţia ta ! Obosit, banul şovăia. li lucea faţa de sudori. Dar porni vorbirea : Se vede că turcii n-au astîmpăr şi sîrbii

vor să-i oprească.

— Domnul Mircea ce spune de toate astea ?

— Se împotriveşte. Grija măriei sale este să ţină pământul lui Dobrotici ce l-a luat mai an, după ce despre Ivanco, fiul urmaş al lui Dobrotici, nu s-a mai ştiut nimic. Iar turcii, dacă ar fi rămas cu pămîntul dintre Dunăre şi mare, cu Dîrstorul şi Caliacra, ar fi fost peste drum, pe mal, să ne stea în coastă, să ne stînjenească.

— Aşa-i ! După plecarea vizirului, cînd numai prin cetăţi au rămas pentru pază osmanlîii, a trecut mai an însuşi domnul de i-a luat lui Iacşi-beg încă şi Dîrstorul, pe care Şişman i-1 dăruise sultanului. Acum... paza Dunării de Jos e mai de trebuinţă decît să aibă grija Serbiei din miazăzi. Şi Mircea, la asta ţine mult, zise Nicodim. Şi-apoi, de-ar fi să dea un ajutor, pe unde ar trece Dunărea ? Cneazul Lazăr x-a ajutat pe răsculaţii din Croaţia împotriva lui Jigmond al Ungariei. Acum trei luni, craiul ungur a trimis pe banul Nicolae de Gara să-i pedepsească. în Serbia se află ascuns, sub aripa cneazului Lazăr, Horvath, căpetenia nobilimii care s-a pus împotriva lui Jigmond. Măria sa ar fi pregătit cu oştenii, cîţi îi are pe lîngă el, să-t ajute, pe Lazăr ? Dar..., dacă îl ajuţi pe Lazăr, te vrăj- măşeşti cu Jigmond, socoti Nicodim.

— Şi el e recunoscut de voievod ca pavăză nouă, ţării. Măria sa se fereşte a-1 supăra.

Despre ginerele lui Lazăr, Şişman al bulgarilor, uf lat domnul ? El ce face ?

— Ce poate să facă ? De curînd s-a supus ţuicilor, răspunse banul Radu.

— Pe unde să treci. oastea ? se întreba Nicodim si-şi* răspundea singur : Straţimir, ruda măriei sale, e duşman lui' Lazăr şi lui Şişman.

— Prin Ungaria., nu poate fi vorba, am văzut doar dei re, se gîndea abia mai putînd vorbi banul. Nici mîncare nu,; îi trebuia de oboseala care l-a ajuns şi mai mult după ce a, băut setos stacana cu vin. ;

_ — Drumul peste Dunăre trece prin Niş. Cetatea e în : rnîna turcilor, după cîte ştiu, vorbi îngrijorat arhiman- ' drilul.

— Da. sînt acolo, ştia şi banul.

Şi-atunci, pe unde ? Nu se poate. Domnul s-a lăsat ; înduplecat ? 1

Nu şi nu ! a zis măria sa, oricui ar fi spus că se cuvine.

„—_ Bine. E bine aşa, încuviinţă Nicodim. Da’ de ce ai ; întîrziat atîta, bane Radule ? Sau, de ce nu m-a chemat şi pe mine ? E mai mare încurcală. Nod rău !

— Vorbe multe. Era să te cheme şi pe matale. 'Zicea domnul : ,,il chem pe popa kir Nicodim să-mi dezlege boierii, să nu se încaibere"‘.

— Vezi bine ! Dar n-a fost nevoie ! se bucura arhimandritul.

— Şi-acum, ma pol duce la odihnă ? că sînt răpus. Ro- gu-te, cuvioase !

— Ce te-a răpus mai rău ? Drumul ? Goana ? mai întrebă Nicodim.

— Gîlcevile lumii ! şi arhimandritul înţelese ce trebuia, era vorba adică despre sfezile din sfatul domnesc. După urări şi

binecuvîntări, Radu-ban plecă spre chilia unde îl aşteptau nerăbdătoare jupîneasa Oana şi fiică-sa.

A treia zi a Paştilor, cei cîţi erau la Tismana avură cea mai luminoasă zi petrecută la mănăstire. împăcaţi dacă au aflat veştile aduse de ban-Radu, că pe ţară, un răstimp, va
li linişte şi pace, intraseră toţi intr-o voie bună fără
111 ■ • i s; iiii. .,

Aşa. Grigorie şi cu Sofronie erau pînă şi ei alţii. Dupa
11 ,-au certat şi ieri, şi alaltăieri între ei, au mărturisit ,,i lumandritului cîte pîri şi scorneli au purtat despre' fraţii I,, Si-au cerut singuri pedepse, canoane grele. Abătut ici idim îi asculta. Multe auzise despre ei, numai că blîn- ,|,.ţca lui tăcută şi senină nu le prevestea nimic rău celor , .:n> înlăcrimaţi căzuseră în genunchi dinainte-i. „Sfinţia

are de gînd să ne izgonească ?“, îşi zicea, Grigorie. Tăcerea preacuviosului mi-e semn de furtună", cobea : -sfronie. Cu o seară înainte băuseră crunt, cum nu obiş- i'iiiau, îndemnaţi de Cosma şi de Hariton cu care se înhăi- i,iseră, ca niciodată ; Cosma şi Hariton s-au ţinut cu bău- i i.ira de capul celor doi pîrîtori, răi de-i ocoleau, ca urzica ,-ca pişcătoare, fraţii lor din mănăstire. Numai că, după iK'ţia ce-o traseră în patru, din tulbureala cumplită cu care c aleseseră, iată-i acum în genunchi, înlăcrimaţi, sătu- i md podeaua dinaintea arhimandritului, spre a-1 îndupleca pentru.... pedepsire şi nu iertăciune.

— Sfîntule, nu ne pedepsi cu blîndeţea ta ! îi cerea Sofronie.

___ Păcătosul de mine, Grigorie, nu mă cruţa de pedeapsă !

— Să ne spălăm de grelele păcate. Am şuierat c*i ;.erpii să aducem dihonie, zvîrlă-ne în întunericul cel mai din afară !

Nicodim tăcea. De-afară, Cosma şi Hariton auzeau, li auzeau pe cei doi fraţi ai lor, Grigorie şi Sofronie. îndemnaţi de ei la “beţie, iar glasul arhimandritului nu se iacea auzit. Strigau păcătoşii şi după ei ar ii căzut la picioarele preacuviosului şi cei doi, care aşteptau afară, năclăiţi la minte încă. în dimineaţa de după bairamul Iov nelegiuit cu băutură peste măsură. Cumplit erau înfricoşaţi °cei care aşteptau să se mărturisească şi ei popii Nicodim.

S-au văicărit cei dinlăuntru, s-au rugat cu lacrimi fierbinţi să li se dea posturi şi canoane grele spre pocăinţă. Nicodim tăcea, cu un suns palid, din caie nu ştiau ce să priceapă cei căzuţi dinainte-i. Cei de sub ferestre, gata

S™

Si se HdSl Dir?rta lid-iC,“ i3iatra, DuceU-vă de in mine !

pS, Jm ~.le *ls.e °pnt o clipă dinainte-le : Şi voi ?

lîecaţi ! Domnul^ va îndrepte căile cu marea lui milă't
i i H - apU_Ca pot eca spre biserică. Dacă cineva s-ar
uşilor împărăteşti c*' n.găsit în genuncheat dinaintea i° împaiatcşti, cu
o luminare în stînga. închinîndu-se

!&$"£& nu allŞ -
ştiu ce fac !” st ' '-“'«-le, Doara ne, că nu

soţuki!' ,reazri' Vl>glU-U somnul adlnc în care era încă «il^f TV ie!'eastra chniei în care

îşi aveau găzduirei Va-

px. ha du, îç.şna şi ei şi-o mtimpinară. oarut
mina, mamă [1]

c?,eaCdemgr,“iTimUi ™ ** “ste * I»™» »« H

înrl^,fU- mamă' de sPaimă, ci de minune. Si amîndoj se

- E *In* S8tf-S“ C?te <? “re * faţă.

^pă ce îi ascuîâ *' **» * 5titl z« Om,

Mamă, noi rămînem !

V-aţi gîndit bine ?

~ Vrem i întări după Vasile şi Dimitrte.

VI taDotr, vfăqVedT Ce Va spune şi talăl vostru. Nu se ,mpotnvi- Se va bu™ra. E nevoie mare de minţi lumi- nalt'. Să trăieşti pe lîngă arhimandritul Nicodim e o binc- ciivintare.

— Aşa gîndim şi noi, mamă ! spuse Dimitrie.

S-au îndreptat spre biserică împreună.

*

Io, să ştii, boierule, nu-ţi mai ţiu în cîreă plăvanii ! i! luă de dimineaţă jupîneasa Maria, sculată de mult, stînd m picioare la căpătîiul lui Stan Stănilă. Şi-acum, de ce nu te scoli ?

lîî ? făcu Stănilă, fără să se mişte ori să deschidă vreun ochi.

— Mă auzi, Stănică ? Nu-ţi mai ţin plăvanii. Să stea nici la mănăstire !

—■ Las'...

— Nu mai las, împodobilule de lene J Aşa te-am ştiut. Ce pricopseală. Dar am obosit. Gata.

— Bine ! consimţi Stănilă.

îl lăsă şi ieşi trîntind uşa. Intră la fete. Le găsi numai pe-ale ei. „Smaranda s-o fi dus la maică-sa“, gîndi zicînrj tare, ca o poruncă mai mult să le trezească, fiindcă îşi găsi odraslele cu plapuma în cap :

— Cristos a înviat ! Şi voi încă dormiţi ? ! Sus !

— Mămico, şi matale ! se văicări Ruxandra. Ilinca sc şi sculă. Moale, dar se ivi din aşternut, se ridică si se frecă la ochi.

— Hai, că plecăm ! le sperie jupîneasa.

Mamă, de ce nu mai stăm ? întrebă rugătoare Ilinca.

. Te rugăm, mamă dragă ! făcu Ruxandra ţîşnind în picioare de pe laviţa unde dormea. Măcar pînă duminică. Ce mai sînt ? Cîteva zile. Te rugăm, mamă ! şi Ruxandra îi sări de gît.

Să mai stăm, mamă ! se rugă dulce şi Ilinca.

Bine, bine. Mai stăm. V-am speriat aşa, să vă sculaţi, puturoaselor. A naibii, Doamne iartă-mă, sămînţă a mai fost şi bărbat’-tu, Mărie, de-au ieşit toţi pe potriva lui ! Of ! se văită băneasa. Apoi o întoarse : De ce vreţi voi să nu vă dezlipiţi de mănăstire ? Miere e aici ?

—■ Pe mine una..., făcu Ruxandra, totuna mt-o. Hu, ce să zic, beţe în roate să vîr, mă pricep, alta... ce să mai vorbim ?

Atunci ? întrebă mirată mama.

~ *t* + 01 ? S~ ‘‘?edem Pentru surioara mea. '

- Da mam3- r r®?M mirare f .îu pîncsei Maria.
- Nu’ Su t' *?!* Ştii ? 11 Place de cineva de-aici

audă „ dată 3 nU Ştl mama_ îj Plăcea ^ ma

,U~ fr‘ I_lte’ de hatîrul tău» mamă, n-o mai zâdărăşo n ■mea. Nu-i mai *zic* nimic niciodată de ipodiaconu’ ei Uite'

Ş‘ * *»WS* sL S Xirea mS

«nă-

^ . T z T A f j î s

aw.t r cT,*înretc5ii

Hai fusula ’rînr sa ma roS pentru voi !

™< i^X'SJî^vSWSf™ “pi,i ■* •**

•*- ssst sns^îsusvrsrs

că mielhdreDtŞl^Cî/ar 3m Să te ajut Dacă ^ Place tie...

.ubirea:..ÎSaSU1eirî;fru."U ^ «“*

«i-a? tornarUMU'«îlL'” “n.cîntecel îmbrâdndu-se, după ce

Cmd începură să vuiască şi toate clopotele trase cu S de nesPUf de Grigorie şi Sofronie, nu se putea **3** mai fie cineva adormit. Se sumeţi cu căscaturi nezăgăzuite

■,i li.uiul Slânilă, şi — în chilia lui doborît în somn — Radu (i.ii ici.

— Tu eşti aici, draga mea ? se miră Radu văzînd-o pe iir\ astă-sa privindu-1 şezînd pe marginea patului.

— Aşteptam să te trezeşti.
— Smarandă, şi tu eşti aici ? Vino, fata tatii cea în- h Ic.iptă ! Şi-n timp ce-o săruta pe frunte prelung, Oana In să zică :
-- Să ţi-o spun, Radule ! Să te spun, Smarandă ?
— Spune, mamă ! Nu e nimic rău în asta.
— Radule;..
— Ce e, draga mea ? Spune.
— Fiică-ta. Te spun ! făcu iar spre Smaranda maicâ-sa.
— Dacă nu-i'spui matale, îi spun singură.
— Spune, Smarandă. Spune tu !
— Tată, mi-e drag diaconul Sion.
— Diaconul ? Bine, da'...
— Ştiu, vrei să zici că-i fată bisericească şi că.... dar i învăţat şi... trebuie să rămînă în mănăstire ? Doar pînă 11::.i i învaţă ce are de învăţat, apoi...
— Apoi ? Ce gîndeşti. fato ? Nu, nu m-am supărat.
< .... mă bucur. Şi. ştii..., spunea măria sa...
— E nevoie de oameni ca Sion, îi luă înainte • Sma- ianda. Vezi, mamă? Ce-ţi spuneam eu? Şi către ban : Ah. tată, ce fericită sînt ! îmi sînteţi amîndoi nespus cu: ('i agi. Vă iubesc.
— Mai mult decît pe Sion ? vru să ştie mama.
— Altfel ! se pricepu să răspundă Smaranda. Dar tot atît de mult. Mult, mult de tot, pe toţi trei ! ^
— Banule, şi sâ mai ştii una.
— Alta ?
■— Alia. Băieţii vor să rămînă la şcoala, la mănăstire.
— Mi-cra în gînd şi mie.
*— Daaa ? făcură cele două, mamă şi fiică.
— Şcoală ca aceea în grija popii Nicodim nu-i alta. Cheamă băieţii !
Cînd au fost veniţi şi ei, bucuria a fost fără de margini, de rîdeau veseli şi pereţii albi ai chiliei.
' înduieli dS i " ~~ nu mîine 2 ,7:nu unele In
k Y'>'"b''bărbi! Si^c"»"''fi 5|Vine'ri' "4 "deSete' !"*
ymatoare straşnică £ * a zburdălnicei, zic St f ?al îndrăzneală a? mai se stîrpeaW ci >• ^ faca 0
;tr fi să z^că jin OCo1 & S^rdurilor Sfintei fiarcle> că au
. a Cine
»m(amintele, zise bai^n T'a*' nu *' ţrăbta •, • ■ .
~ Popa ki, N,S? Haclu : M *"

— Mergem r Ţr- - '
^ « vonf face ^îoi Mîine pregătiriie.
Mija. Vestim hăitaqii r- ° . iaudă Agathon pt *sprc* încîntare *!'* '
Slntodihniţi. hrăniţi' si - r™
~~ Mulţumim, sfinţia Ut. ' ™ "e

lil™ »riiS,4'"hi"»"' "" <»*«• P™In, pac,.a .
' închinară. Sc vede <•■■> ,\r
1 ™ se a5e2ă fie c arc pe^t m3t?"?. "™ . spuni.
lătura să răl»ină la noi 0 5teptă ?* zise : latuia, odraslele domniile ~ a auzit
— nentn, «
Radule. **«omnului voastre, ba™ stS'"**

ă*s§lllpî3
j(jQ Ş SprG oana> înţelegîn-
«lu-se din priviri, ca şi cînd şi-ar fi spus : „A ieşit precum ;im vrut noi. Ara învins !"

.. Nicodim se făcu auzit iar :

— Este nevoie de învăţătură, fiii mei. Ea se găseşte in scrieri. Ceasloavele ce sînt la noi, vă vor fi deschise dinainte-vă şi dascălii voştri, aci de faţă, vă vor da cheile cu care să Je descuiaţi înţelesurile. De va fi greu, începutul aşa a fost dintotdeauna... anevoios, dar apoi... cită desfătare va să coboare pe creştetul vostru ! Da, nimeni nu s-a născut învăţat, cu mintea lui omul trebuie să-şi dobîndeasca toatele ! apăsă arhimandritul. Şi-apoi... apoi vin încîntărik. Se-aprinde în mintea fiecăruia, ca un soare, cinstea de a cunoaşte, a citi din minţile altora, a celor mai înţelepţi., a celor carele cu mintea lor nestemată s-au învrednicit să ne lase semn de trecerea lor nu zadarnică pe astă lume. Şi într-un răgaz de linişte a ţării, ce gînd mai bun ar putea avea cineva, decît să-şi dea strădania spre dobîndirea luminilor ce s-au păstrat din veac, spre a străluci peste veacuri ? Este nevoie de cît mai multe minţi date învăţăturii. Ţara are nevoie de minţile noastre. Au ce se învaţă in astă mănăstire ? Citirea, cîntarea, slovenirea pe limbă sla- vonească şi grecească şi gramaticele lor, şi fieştecare apei încotro va să se îndrepte. Cine îşi dă silinţa, devreme are a se bucura, cine pe tînjeală se va lăsa şi nu va stărui, aceia de sine singur se va îngreţoşa de cît nevolnic este. De eîiă trebuinţă este învăţătura ne-o poate spune şi banul Radu ; măria sa a zis : „Nevoie are ţara de oameni umblaţi la învăţătură !" Aici o aveţi, adăpaţi-vă !

Ai lui Radu flăcăi ascultau ciuliţi. Ai lui Stănilă trebuiau să se împace cu gîndul. Fie că, doar de ruşine acum.

Se gîndeau că vînat şi pescuit în apele Stîrminei va sâ fie pe mai departe. „Ce de-a păstrăvi !", gîndea unul. „Ce mai vînat, dincolo de castanii ce se ştie că i-a sădit popa Nicodim, cînd s-a aşezat aici". gîndea Barbu.

— Zilele omului acu' se gată, porni filosoficeşte arhimandritul, şi să nu ne găsească fără candela aprinsă ! şi îşi bătu degetele de tîmplă. Să nu ne afle întunericul ca pe cele fecioare nebune ce le-a găsit mirele fără de luminiţa lor. Aşijderea zic, să ne grăbim tocmai spre a fi în lumină. Ce bucurie mai mare să aveţi, feţii mei, decît să

ajungeţi folositori ţării în care ne petrecem viaţa noastră mieă ?

Janfei ÎS, " Ssî Ş,'L™*!* din stră-

m lumină. Ce **Z*#** f««M**

«S> * «*»* * . * 'â'tuTaS'u^/^

" tresărire de'rtâjl."^ nu'maTsedS *iKi*— 'n ban Slănils m gmduri fără miez costelivp p ? cocirjat şi împleticit **il vedeai cu ochii « *»» U».**

^Ta-Şe făcu tăcere şi *îl* priviră totim —\Vrut să spună Stanila tăcu mai departe S?m l r întîiU'Se' dar ban jupîneasa Maria. Semn dă la otozirî n/n™* ? îşl zise mai iasa şi el din ale lui că rău mă ^
1 M® iarăşi arhim andritul : °D0SC?te' rdu_ '
n-tele JuL Şoîăkr^X/vSSteeste * altfel în tine"
411 sa-1 d»ci Şleau] pînă Ja caoăt Mnir* < inlr'un gînd tot vine. Mi-aduc aminte cită fi, n ^ 1 - Ş 1 de întîrzie> inimă cînd înalt preafericitul " imt<; a mi"a adus în Jelui m-a ridicat *&* ^tanttaopo-
" lost de ne-a trimis la'cneazul S ^ ? ,De ce ? Cînd împăratul de la Bizanţ *loan plini* f Slrbilor> apoi la sau Manuel cu patriarhul Filotei *în* **f** *?»nt* **era şi fiul**
Isaia. protos la Sfintui Munte fost V,, H ne ,era stareţul ucenicii săi iubiţi Silvestru si Nifon TeofH
zece ani de-atunci ! Pe lîngă ,'i3*®.18 patruspre-
nulor voastre era pus spre tălmăcirea rr6 maintea d°m~ -'iii, a celor ce se vor spune între w , ? r ® u n a cu încă [redacted]-cnerea cea grecească
Ce mînri unoacind vorbirea şi -uzi şi ce buclrieTmă ^ *1* ,Ce ara a™ t a
uit vreodată. Am purces î n t n l l ! °' n'ara să corabie am plutit spre Bizanţ *CP* ?.s Ş1 de-acolo, pe ^ufletească dacă ne-am întorc cu Ce multumire
oisericii sîrbeşti de către patriarhia — S1 împâcarea n'1 'l! urnire că la această mare buSUTT-ească- Cîtă

T] *antifVSrtit!.ra* **« ° d»W"dise2 !?1 " * ****
aminte feciorilor ăstora curaTreacuti^ °Sebită luare i i'ebuin ţa, găsea ea, jupîneasa Maria ~ *t u* f [redacted]CU " l(ıi sale. domnul nostru să rirlir.o *u-*
• îndemn
' -min^scă, la , avM mrtropolit *""" ««<*. <*»

— Aşa este, spuse simplu Nicodim, ea şi cînd n-ar fi fost vorba despre el.

— Sfinţia ta îi eşti sfetnic lui Mircea, voievodul nos- i[u. nu numai întru cele nepămîntene...

— Nu numai, adăugi ca să întărească popa kir Nicodim.

I *K* 'Şi cîte alte nu afli cînd stai între cei pe umerii cărora '.\ste purtată ţara ! îşi îndreptă ochii într-ai Radului, care i^răi :

— O. Doamne, numai acum fiind la Curte cîte nu am illat.

— Da, da ! întări Nicodim pe Radu banul. lrecîndu-şi ipoi privirile intr-ale lui Stănilă. pe care îl găsi treaz, că il aţîţă să deschidă şi el gura :

— Şi cîte nu vom mai afla..., adică voi, feciorilor, care purcedeţi la învăţare, în a vă sluji ţara, pe care şi. eu am slujit-o cît m-au învrednicit puterile şi pe cît sprijin mi-a fost mintoasa mea soaţă !

— Ce-ti veni, omule ? zise cu glas mare jupmeysa Maria.

— Duhovnice al meu, îmi st ii inima, zise br.n Star.ilă, dînd din cap cu înţeles către cuviosul Nicodim. .carele simţi că nu poate să nu întregească lauda boierului, cu '-e era drept să o facă : să dea chesarului ce e al banului şi lui Dumnezeu ce e al jupînesei Ma'ria. iacă aşa. De aecva împlini vorba scumpă de puţină a biv-vel banului :

— Aşa-i, bănia ta ! Se cade a te lăuda şi pentru cît te-ai învrednicit a-i da ascultare isteţimei sale. Măriei, băneasa domniei tale vel bane ! spune Nicodim apăsînd acel *vel* spre a-i arăta preţuirea. Şi se mai făcu auzit arhimandritul : Au cuvine-se sâ pedepsim pe cei cure greşesc ? Adesea a-1 pedepsi este să-l întăreşti în a greşi mai departe ; pedepsirea asmute la a greşi mai tare. Să îndrepţi nepedepsind este un meşteşug. Ba, zic mai mult, răsplâteşte-1 pentru ce n-a făcut bine, ca să-l ruşinezi. Dacă e om, astfel îl îndrepţi. Dacă e ceva bun in el, totuşi, răsplata greşelii, a răului cu bine. dă roade. Vom vedea | Vom vedea ! repetă apăsînd din ce în ce mai tare. nu fără vreun gînd numai de el ştiut popa kir Nicodim.

Se mirau, privindu-se cei care-1 ascultau. „Nu-1 înţelegem !'“ ziceau. „Ori sîntem noi ne în stare de a-i prinde înţelesul ? Ce să fie acest : Vom vedea. Vom vedea oare ?

cunipâniji, Îi fadoL? “în8” răspunde- ^ lăsat aşa ; des- si Pălească pe vreun drum

bmdu-sesi Elîp faţa ‘ “ citea lesne> ^ lăsă între-
văiui noima acelui :, Vomved^ *Tir***** -V dez" tmereste *rasă* nW«
a !j ? «' ’ s~* udxcat vxox, hotărît,

P«fi V*«onlSu *A£R5fi 3S l0ti- «* * *

şi se întrebară6: 'd ban6Se 3U rămas cu Sîndul ^ urmă

— Ai priceput ceva ? zicea Maria ___

^iu'matale, mătuşă ? întreba Oana

“'ale c*' *"• mnd filosoafă Cel

nut’in - o- ' •>• 1 , utma mătuşa răraî-
lisară să „„ ' 5" " “P"ri'“ 0i,mi_ Caro ™ <*

— Dacă vom putea înţelege !

— Poate nu numaidecît, dar od-ifă «î nj. f-
p să nu înţelegem. Ş oddta- nu se

~ Crezi ? zise neîncrezătoare Oana iauhe'ie MS^’ *“* rămas săalt

nimic!

sfi ***ţTMi***

Agathon tăceau, gîndind fiecare rP (?1_egUmenul
„Părintele Daniil a avut *cu r* VrutsPună ?“
mine, ori mai lumin-it “ » . PuceP°> e *nrdl* învăţat ca
Daniil iarăşi în sine cugeta1-1 Aga*hon : Pantele

nu. Să-l întreb mă „Agati }on ° {i Priceput, eu...
«no tac. Da<^c™ * * - ? Mai

?ici * *

^.ea-s snoave.sâ le priceapă bărteţi^nS" e^vScţi Miercuri, flăcăii

tomnatici ai băn^-m м •

vinâior« de-a *•» "

sinchiseau, nu s-au pregătit cu nimic, se bucmau u ,r •■ălări. Se săturaseră de slujbe, de ghiotura mincain, unu nici de băutură nu făceau mare haz. Arc cu săgeţi *in .* si paloş. Arbaletele le aveau feciorii jupmesei Mar:>a afa de Ion, cel mai mic, care se ţinea mai mult de: pialpa. verilor Vasile şi Dimitrie. Se fuduleau ai de aveau aib« iote nu le mai ajungeai la nas. Ceilalţi trei arcaşi > 1 ^
Sc iioKle “nioAlo,® Ion * bucura precum vem Iu. « o să sc mai dezmorţească de-atîta friptură dc mic şi ci e <
bunătăţi de frupt. nnrhmi

încolo, Oana şedea de vorba cu Ra.Ju şi tu >J"Lhl *' Stănilă, cu tuşa Maria despre cîte toate, de pe la Cui te,

'teS^eSmna°Mara şi-o mai fi aducind
E multişor de cînd n-am mai fost la Cur e, ^ '
iar la tîrnosirea Coziei am lipsit. Unchiul ^
bolnav, ştiţi, de-aia îi mai trec şi eu acuma desele El

— Cum să nu, mătuşă, m-a întrebat de matale cum m-a văzut. Da, cum să nu ? Maria sa m-a mt de unchiu şi de matale ! răspundea Radu.

— Va să zică nu ne-au dat uitam. Ce ziccam . oc.hu
— care nu se văd... ' .

— N-a fost aşa, mătuşă Mana.

— Dacă zici matale, cred. Auzişi ? Ţi-o fi spus Oavw cu fetele noastre deh..., zicea jupîneasa Maria voind ba cunoască gîndul. . . „ , ,

— Cu fetele ? se făcea că nu ştie nimic Radu. ^

— Măi, nepoate Radule, nu ţi-a spus ea, Oana ; Cum se poate ? Oană ! ,

___ Da mătuşă! tresări cea strigata.